

ELA TOMA

PAȘI ÎN OGLINDĂ

INFAROM
office@infarom.ro
http://www.infarom.ro

ISBN 978-973-1991-09-2

Editura: INFAROM
Autor: Ela Toma
Editor-corector: Tanco Georgeta

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

TOMA, ELA

Pași în oglindă / Ela Toma. - Craiova : Infarom, 2010

ISBN 978-973-1991-09-2

821.135.1-31

Copyright © INFAROM 2010

Acest material este sub incidența copyright-ului. Toate drepturile asupra lucrării sunt rezervate, atât parțial cât și în ansamblul ei, în special drepturile de traducere, copiere, citare, înregistrare, reproducere pe microfilm sau pe orice alt suport, precum și stocare în baze de date. Reproducerea acestei publicații sau a părților ei este permisă numai cu respectarea Legii dreptului de autor și cu acceptul scris al editurii INFAROM.

Cuprins

Introducere: <i>Apel către fraieri</i>	5
Prolog	7
Cap. 1. Ce mirare că ești, ce bine că sunt: întâlnirea surprinzătoare dintre Isabelle și Dayan, hipiotul	8
Cap. 2. (Ne)fericita posesoare a unui apartament în centru și inocentele ei extravagante	17
Cap. 3. Amor violet și clinchet de mărgele în oglindă	27
Cap. 4. Eu mă scufund în întuneric ca să visez lumina	33
Cap. 5. Cu tramvaiul galben pe Theodor Aman: gunoaie, azalee și tocuri înalte	46
Cap. 6. Pe lacul Cișmigiu, Arca lui Noe	51
Cap. 7. Starea de veghe insuportabilă și eternitatea scoasă la licitație	55
Cap. 8. Monte Carlo, piticul și prințesa de canal	62
Cap. 9. Dans fatal în lumina incendiilor care vor pustii pământul	68
Cap. 10. Urmează-ți setea... de realitate! Români primitori cu potăi flocoase și o piață colorată, cu fluturi de aur pe tarabe	77
Cap. 11. În vizită la Olivia: despre cosmos și despre limite, despre frumusețea și fragilitatea lor	86
Cap. 12. Bovarism versus frumoase iluzii comunitare	94
Cap. 13. Tango cu un univers indiferent, chipsuri și „Memorialul durerii”	103
Cap. 14. Sandu și e...ternul vals. O petrecere cât se poate de originală	110
Cap. 15. Din învățăturile mătușii Antanta: intelectualii, politica și sexul. Arta de a rămâne „curat murdar”	124
Cap. 16. Alice în Țara Aurolacilor	142
Cap. 17. Miroase a mare... valuri de soare și culori orbitoare	157
Cap. 18. Aerisire de week-end	165
Cap. 19. Regăsirea	174
Epilog	181

APEL CĂTRE FRAIERI

Ai putea fi un amărât de vânzător, cu salariul minim trecut pe cartea de muncă (dacă ai noroc și nu lucrezi la negru), cu un program de lucru flexibil, adică ce se poate prelungi oricând, oricât, cu o facultate la FR/FF/IDD care parcă nu se mai termină, poate cu unul din părinți șomer și, eventual, alcoolic, poate cu un frate „bagabont” exmatriculat din școală, pe care trebuie să-l monitorizezi, poate cu vecini de treabă care bat în țeavă cu furie dacă pui muzică seara la nouă sau doar dacă umbli prin casă încălțat și-ți aud pașii, chiar dacă mergi pe vârfuri, poate cu o prietenă șleampătă și pisăloagă, care te tot bate la cap s-o duci în week-end-uri la mare și la munte măcar în Grecia sau în Turcia, dacă nu în Bali, poate cu responsabilități: rate, chirie, întreținere, lumină, telefon, T.V., țigări, cafea, ieșiri în oraș... și cu multe, multe speranțe în ceea ce privește viitorul... viitorul altora.

Știu că tu poate-ți dorești acum să fii ca Moni și Iri, deși uneori ți se pare cam fadă și plictisitoare viața săracilor miliardari. Dar (pentru că îți garantez că se poate) de ce n-ai vrea să fii, de pildă un... un cavaler, iar prietena ta isterică, șleampătă, cu nas borcănat și dinți încălecați – o prințesă? Puteți fi Don Quijote și Dulcineea! Nu e chiar așa de rău și deplasat, crede-mă! Poate nu o iubești acum ca Oana, Elena, Florina etc., dar o vei iubi ca Dulcineea sau cum vrei tu să-i zici, numai ea să accepte. Probabil că dinții nu i se vor îndrepta și vei mai suporta crize de isterie, dar nici nu va trebui să te lupți cu morile de vânt. Și poate că vei descoperi că mâinile sau ochii ei sunt, într-adevăr, ai unei prințese.

Asumați-vă un rol, creați-vă o istorie, împărtășiți-o! Bineînțeles, va fi greu, uneori, poate imposibil pentru ceilalți să vă accepte așa. S-ar putea să aveți probleme cu serioșii care se încapățânează să facă ce le displace pentru ca nu cumva alții să facă ce le place, cu pragmaticii care nu văd mai departe de lungul nasului (hai, cel mult, dincolo de vilă, mașină tare și gagică beton) și, mai ales, cu șmecherii de tot felul și de peste tot care se remarcă doar prin tupeu, se dau „băieți de

băieți” și cred că pot „să vă facă” pe „după blocuri”. Ce dacă unii vă iau de fraieri...?! Adevărata „șmecherie”, poate singura cale (cu toate riscurile și dificultățile ei) spre fericire, e iubirea... Știu, trebuie să depuneți mare efort! Dar nu vă lăsați! Alegeți nu tupeul, ci curajul de a iubi! Trebuie să pariați (dacă nu mai puteți să credeți, efectiv) pe iubire (așa inocentă și necondiționată cum e ea)... Poate convingeți pe cineva, poate vă convingeți măcar pe voi înșivă că este interesant să fiți împreună.

Pășiți acum într-o poveste care ar putea fi într-un fel și a voastră dacă ați vrea, dacă v-ați crea și asuma niște roluri, dacă le-ați juca cu dăruire... Totul e să intrați în poveste, să participați, să o luați *ca și cum* ar fi adevărată, fără a uita că e o poveste, dar fără a o trata doar ca pe o poveste.

PROLOG

Povestea noastră ar putea începe așa, ca toate poveștile: „A fost odată ca niciodată că de n-ar fi nu s-ar povesti...” . Că-i într-adevăr așa, aș putea să garantez eu, care am fost, ca de obicei, martor. Eu care văd totul și nimic nu-mi scapă... deși uneori aș vrea, nu doar să privesc, ci să și particip... măcar un pic. Povestea asta aș fi scris-o chiar eu dacă nu mi-ar fi lipsit degetele de la mâna dreaptă; nici măcar n-am putut s-o tastez pe calculator, așa că i-am dictat-o cuiva. Povestea a început într-o vară, în 1995 și s-a sfârșit... hm..., nu-mi prea amintesc sfârșitul... Nu mai știu nici măcar dacă are sfârșit... Dar începutul mi-l aduc bine aminte. Cum v-am spus deja, povestea a început vara... Știți voi cum e vara: după ce, în sfârșit, scapi de teze, examene și te gândești să ieși în oraș să te distrezi, uneori, e așa de cald, că-ți pierd cheful și-ți vine să te-nchizi în casă sau să fugi undeva departe. Dar vara, totuși, e vacanță și, chiar dacă n-ai bani decât pentru un bilet de tren (personal) până la bunici la țară, îți faci zeci de planuri și visezi...

Și uneori visele se mai împlinesc. Nu, nu e promo la o telenovelă. Și eu detest vorbele mari (și, în general, eu fiind pitic, tot ce-i mare mă cam complexează), dar câteodată nu se poate fără ele.

Cap. 1. Ce mirare că ești, ce bine că sunt: întâlnirea surprinzătoare dintre Isabelle și Dayan, hipiotul

– Ca întotdeauna, cu capu-n nori!... Să mă ia naiba de proastă și zăpăcită ce sunt! mormăi enervată, încercând să se ridice de pe jos.

Traversase strada în grabă, încercând un slalom printre mașini. O claxonaseră și înjuraseră toți șoferii mai mult sau mai puțin amatori. Chiar acolo, în mijlocul străzii, vroise să-și scoată din sacoașă carnețelul de note pentru a transcrie câteva expresii argotice care o impresionaseră. Bomba a venit abia în final: s-a împiedicat de bordură și a căzut lată pe trotuar, reușind să incomodeze vizibil circulația încă și mai intensă decât cea de pe șosea.

Din cauza circulației continue pe lângă, peste și pe ea, Isabelle nu reuși să se ridice. Partea cea mai gravă a întâmplării era că, în mare parte, cărțile se împrăștiaseră pe jos, în toate direcțiile posibile. Cărți de la trei biblioteci pe la care trecuse în timpul zilei... Isabelle izbucni în lacrimi. Bineînțeles, ca în orice oraș respectabil, circulația pe trotuar continua nestingherită.

– Da' imposibili au mai devenit bucureștenii noștri, se auzi o voce care, dincolo de o anumită ironie, părea neobișnuit de caldă.

Un tânăr atrăgător, în blugi evazați, desigur hipiot, clipi ștrengărește din ochiul stâng.

– Nu-i nevoie să mi-o spui! Asta o observ și eu! Circulă pe mine ca pe bulevard, oftă Isabelle, încă destul de incomodată de noua ei ipostază de bucată de trotuar.

– A, nu, nu mă refeream la ei, replică tânărul. Mă refeream la tine. Te-ai resemnat incredibil de ușor. De fapt, nici nu pari să fi fost afectată vreodată, zâmbi el. Poate că circumstanțele te amuză?!

– Da, mă amuză teribil, zise Isabelle smiorcându-se și mai zgomotos ca mai înainte.

– Poate că ar trebui să-ți dau o mână de ajutor, zâmbi din nou tânărul, întinzându-i o mână puternică și sigură și încercând să o tragă în picioare.

– Nu! țipă uimitor de ascuțit Isabelle, încât, pentru o clipă, unii trecători, curioși, se opriră. Întâi cărțile! Recuperează, te rog, întâi cărțile!

Apoi izbucni în râs. Tânărul râse și el, dar nu se conformă, ci o ridică de jos prima, înaintea cărților.

– Ești la fel de ușoară și capricioasă ca un fulg, zise el.

Dezamăgiți de inexistența crimei sau a violului pe care și le imaginaseră auzind țipătul, reîntorși la plictisul cotidianului, trecătorii își văzură mai departe de drum. Isabelle, sprijinită acum de un braț puternic, se uită ceva mai liniștită în jur. Îi veni în minte o lecție de biologie din clasa a X-a. Regnul animal, subregnul metazoare, clasa artropode, grupa miriapode. Reprezentanți: șarpele orb, urechelnița. Oroare! Lipsea reprezentantului cel mai important: circulația! Oare biologiiăștia n-au pic de spirit de observație? „Uite, chiar acum, când mă uit la tipul ăsta cum îmi adună cărțile de pe jos, realizez ce miriapod monstruos este circulația!” cugetă Isabelle, în timp ce tânărul îi aduna în sacoșă, una câte una, cărțile.

– În fine, cred că am terminat, zâmbi tânărul.

– Îți mulțumesc că m-ai ajutat. De altfel, după cum ai văzut și singur, eu nu m-aș fi putut descurca. Aș fi rămas mai departe întinsă pe jos, încercând să devin o porțiune de trotuar mai confortabilă și mai plăcută pentru picioarele obosite ale trecătorilor. Aș fi încercat să mă integrez mai bine în noua mea condiție, să mă nivelez tot mai mult, să devin la rândul meu o părticică de trotuar. Bineînțeles, nu fac asta pentru mine. Îmi place să fiu utilă semenilor mei, spuse Isabelle zâmbind.

– Mă bucur că în tine există un asemenea profund sentiment prosocial. Totuși, nu cred că unul din punctele tale forte este calitatea de a deveni porțiune de trotuar. Arăți deja ca un aurolac, surâse el. De fapt, ce mă bag eu, ai libertatea să te postezi unde vrei.

– Chiar așa, mă bucur că ai observat, zâmbi ea silit, străduindu-se să se scuture de praf. Știi, îmi pare rău, dar mă grăbesc acasă. Am fost azi pe la trei biblioteci. Ghinionul tău că te-ai întâlnit cu una și tocilară, și fraieră, și în criză de timp și dracu' mai știe cum!

– Stai puțin, tocmai acum când ți-ai recăpătat cât de cât aspectul humanoid, vrei să te retragi brusc? N-am făcut nici măcar cunoștință, zise tânărul clipind din nou șmecherește din ochiul stâng.

Părul lung, ușor ondulat îi atârna în șuvițe rebele. Ochii negri, adânci și scânteietori aveau uneori ciudate și tulburătoare reflexii de albastru-violet închis. Subțire, zvelt, visător, oarecum timid, cu toată volubilitatea lui, surâzător, diafan și senzual, el era acolo și Isabelle se gândi că poate, dacă ar pleca, i-ar părea rău.

Isabelle simți că se înroșește, fără să înțeleagă prea bine de ce. Obrajii îi ardeau. Zise repede, cu glasul întretăiat:

– Apropo de cunoștință, mă cheamă Isabelle. De fapt, nu e numele meu real. Sunt româncă get –beget. Și nici nu folosesc nume franțuzești din spirit de imitație sau snobism. Îmi place să cred că mă cheamă cândva Isabelle. Ba, mai mult, îmi place să cred că mă cheamă și acum Isabelle. Vreau să cred că mi se potrivește numele și încerc să mă autoconving, odată pentru totdeauna, că eu sunt cu adevărat Isabelle. Nu mă interesează părerea oamenilor. Majoritatea mă cred trăsniță. Psihologii probabil că ar considera că am o oarecare fixație temporară cu privire la o altă persoană cu care aș vrea să mă identific. Eu, personal, tind spre părerea majorității. Mă rog, tu poți să crezi ce vrei.

– Personal, eu cred că ești o tipă simpatică. Oricum, din lipsă de alte date, momentan, te voi striga Isabelle.

– Merci, ești o persoană înțelegătoare. Dar am încă impresia că ai uitat să te prezinți. Accept orice nume, poreclă sau pseudonim.

– Credeam că o să descoperi singură, șopti tânărul, privind-o oarecum straniu, încercând să-i sugereze ceva, ceva ce ar fi trebuit să fie cunoscut de amândoi.

– Cum aș putea să descopăr singură identitatea ta? Pare absurd și stupid totodată. Hm, s-ar putea să nu fie totuși așa! Să cunoști un necunoscut?... Care este, de fapt, limita dintre necunoscut și cunoscut? Există o astfel de limită sau aceste două lucruri coexistă unu-ntr-altul, revelându-se sau camuflându-se în funcție de niște criterii mai mult sau mai puțin relative? Ah, scuză-mă, aberez, oftă Isabelle. Singurul lucru pe care sunt capabilă să-l înțeleg în acest moment este că, de fapt, nu înțeleg nenumărate lucruri. E posibil să

te cunosc, să te fi cunoscut sau să te pot recunoaște cândva. Totuși, mai important este că acum nu-mi dau seama, suspină Isabelle. Vai, pe ce ton am vorbit! se lamentă ea.

– După cum ai observat, sunt o persoană înțelegătoare. Dacă nu te poți concentra, am să mă prezint imediat. Nu-ți fă nici o grijă, relaxează-te, șopti tânărul, prinzând cu un gest gingaș mâinile Isabellei într-ale sale.

La atingerea ușoră a mâinilor lui, Isabelle se înfioră. Degetele lui fine, ca de pianist alunecau neînchipuit de lin de-a lungul mâinilor ei. Isabelle închise ochii. Tremura ușor. Se simțea, fără să știe de ce, emoționată.

– Eu sunt Dayan, zise simplu tânărul, strângând încet mâinile ei într-ale sale. Deși pare ciudat, chiar Dayan – din povestirea cu același nume a lui Mircea Eliade.

Ea tăcea. Încercase la început să pronunțe o frază expresivă sau cel puțin simpla interogație „A, Dayan?...”, șoptită cu grație, poate și cu un pic de cochetărie tipic feminină. Buzele ei se mișcaseră însă neputând rosti niciun cuvânt. Isabelle îl privea înfiorată pe tânărul din fața sa. Tăcea. Și tremura ușor. I se părea că tace de minute întregi, de ore, de zile, de luni, de veacuri, de veșnicii... Mâinile lui mângâiau mâinile ei. Ochii lui se reflectau în ochii ei strălucitori, ca două lumini dintr-o altă lume.

– Da, sunt într-adevăr Dayan, șopti el, privind-o adânc, parcă încercând să ajungă cu privirea undeva foarte departe. Ochii lui aveau o strălucire nepământească, dar, într-un anumit fel, familiară. Nu știa în ce vis o mai priviseră odată ochii aceștia. Isabelle zâmbi.

– Nu știu cum să-ți explic, zise el încet, brusc, parcă, intimidat și dezorientat.

Observă zâmbetul Isabellei și, deodată, fără să-și dea seama, zâmbi și el. Zâmbetul lor era ca un fir care realiza acele conexiuni intime dintre toate particulele.

Lumea se transforma sub ochii lor. Chiar alături, mulțimea trecătorilor devenise cascadă de flori multicolore, revărsându-se într-una pe străzi, valuri de parfum invadau piețele, vitrinele se dilatau halucinant, orașul se năștea din apele sidefii ca un mărgăritar.

Ochii ei lăcrimau. Dayan simți că și ochii lui erau umezi. Părul îi flutura în vânt. Ochii lui căpătaseră tulburătoare reflexii albastre-violet.

– Nu cred că există în lume ceva mai frumos decât dragostea ta, zise el încet, cu glasul limpede, dar ușor tremurător. Și datorită întâmplării, destinului sau lui Dumnezeu, dragostea „ta” este pentru mine. Nici nu știi cât sunt de recunoscător întâmplării de a cunoaște ochii tăi și sper că și buzele tale (pe care ard de nerăbdare să le sărut)... Te rog, nu mai zâmbi așa, mă amețești, râse Dayan.

„Ce bine că ești, ce mirare că sunt / Două cântece diferite, lovindu-se, amestecându-se, / Două culori ce nu s-au văzut niciodată, / Una foarte de jos, întoarsă spre pământ, / Una foarte de sus, aproape ruptă / În înfrigurata, neasemuita luptă / A minunii că ești / Antâmplării că sunt.” Dayan recita expresiv, accentuând anumite cuvinte și dăruindu-le o sonoritate surprinzătoare, oprindu-se uneori brusc, lăsând pauze neașteptat de lungi. Uitănd să mai întrebe de unde și de când cunoștea Dayan „Cântec” de Nichita Stănescu, coplesită de muzicalitatea vocii lui, Isabelle închise ochii.

Ca prin vis, simți brațele lui puternice înconjurându-i mijlocul și apoi alunecând ușor, ca vrăjite, de-a lungul șoldurilor. Îl atingea și ea ușor de parcă i-ar fi fost teamă ca nu cumva, cu un gest mai brusc și mai brutal, să îl facă să se risipească, să dispară, încă nevenindu-i să creadă că el era acolo, savurându-i prezența încântător de neverosimilă ca pe o cupă de nectar din care sorbi încet, la nesfârșit... Apropierea însă îi înfiora, îmbrățișarea lor devenea tot mai puternică. Deodată, în timp ce mâinile lui o îmbrățișau cu înfrigurare, ea simți buzele lui fierbinți lipite de ale ei. Limba lui se mișca agresivă, nesățioasă, explorând spațiul cald al gurii ei. O sărută înnebunit, de parcă, după foarte mult timp, redescoperise pe neașteptate gustul buzelor unei femei. Ea se prinsese cu mâinile ei subțiri, delicate de el și, acum, în timp ce el o săruta, ea îi mângâia ușor gâtul, obraji și părul moale și mătăsos.

Buzele lui începuseră să alunece pe gâtul ei când, străin de vraja sărutului, claxonul unei mașini răsună brutal. Șoferul scoase un cap zburliț (dacă se poate spune așa, pentru că era aproape chel, cu

excepția unui singur smoc de păr – drept în mijlocul capului) pe fereastră:

– În mijlocul străzii v-ați găsit să vă pupați, nespălații dracu', paștele mamei voastre!

Remarcând că într-adevăr incomodau traficul rutier, Dayan și Isabelle făcură câțiva pași înainte până la trotuar, în timp ce bietul șofer mormăia nemulțumit și nebăgat în seamă:

– Unde-n mă-să-s ăia de la „Reflecții rutiere”? C-au umplut străzile toți nebunii!...

– Și acum ascultă-mă cu atenție pentru că o să debitez o mare banalitate, râse Dayan, încercând să adopte un aer grav, amuzant tocmai pentru că era teribil de serios. Hm, deci, după cum spuneam, gagicuțo, ar trebui să ne deplasăm cu mai multă atenție pentru că suntem pe punctul de a cauza haos în traficul rutier. Eu nu știu cât de vigilentă e acum poliția rutieră, dar am sentimentul că «ăia de la „Reflecții rutiere”» se comportă exemplar. Iartă-mă dacă o să lezez în tine sentimentul aventurii, dar cred că ar trebui să fim mai atenți și mai discreți. Ia ascultă, nu mai fă mutra asta de fetiță bosumflată, că am perfectă dreptate! Știu, tu ești cu gândul la „Break all the rules”. Nu, „Obey all the rules”, spuse el aspru, cu hotărâre, de parcă ar fi dat un citat din memoriile cine știe cărui mare general de armată.

Imediat Dayan bufni în răs, o prinse pe Isabelle cu o mână pe după mijloc, și, trăgând-o puternic spre el, o sărută din nou îndelung, cu pasiune.

– Ești nebun?! Era să-mi pierd răsufarea ... Vrei să mă omori? Ești un criminal înnăscut, se îmbufnă Isabelle.

– Nu uita, domnișoară, că de data asta am luat măsuri de precauție. Acum ne aflăm pe trotuar, râse el, uitându-se exagerat de atent în jur, parcă pentru a verifica cele spuse.

– Degeaba te străduiești să mă îmbunezi, m-am supărat pentru totdeauna! Și, știi ce mă intrigă cel mai tare la tine? De ce ai ambii ochi, „Dayan”? Unde ți-e bandajul de pe ochiul stâng sau de pe ochiul drept, mă rog, unde ți l-o mai fi mutat afurisitul ăla de Ahasverus, „Jidovul rătăcitor”? mormăi Isabelle, începând să fie cuprinsă de nesiguranță și îngrijorare.

Dayan scoase cu greu dintr-unul din buzunarele blugilor săi un bandaj vechi și mototolit pe care-l puse în glumă, când pe ochiul stâng, când pe cel drept, luându-și un aer de pirat.

– Hei, îți place? Acum mă recunoști? Care dintre pirați îți place mai mult? Hotărăște-te imediat, fiindcă m-am plictisit să tot învârt nenorocitul ăsta de bandaj de pe ochiul stâng pe ochiul drept.

Brusc, Dayan deveni serios. Era palid, i se scursesese tot sângele din obraji. Ochii i se împăienjeniseră de lacrimi. Clipi repede, de mai multe ori, încercând să alunge lacrimile. Într-un târziu, spuse:

– Pentru tine... am suferit din cauza asta, dar... N-am vrut să mă vezi cu un singur ochi. Am vrut să mai fiu o dată pentru tine „Făt-Frumos cu ochii-n lacrimi”..., șopti el.

*

Se opriră pe drum să cumpere câte o înghețată .

– De unde ai bani? se miră Isabelle.

– Țsta-i secretul meu. Să știi că rezervele mele de bani sunt destul de bune (cel puțin în ziua de salariu!). Ei, glumesc. Ah, te rog, nu te mai strâmba așa hidos. N-am de gând să umblu cu o materialistă căreia îi curg prin vine doar bancnote verzi. În cazul ăsta, mai bine dau un anunț la ziar la rubrica matrimoniale: „Constantin Orobete (în paranteză fie spus, cred că numele nu e tocmai marcant, hm, numai dacă s-ar pronunța ceva în genul „Horror-beat”), alias Dayan, personaj de povestire fantastică (sau poate e mai bine să nu spun), tânăr, prezentabil, 182 cm, 70 kg, solicit cunoștință cu tânără, 18-24 ani, blondă, ochi albaștri / verzi, serioasă, harnică, bună gospodină (hai, nu te mai încrunta așa, Isabelle, știu ce clătite ai reușit să faci azi de dimineață!) pentru prietenie / căsătorie”. Ah, ți-am spus să nu te mai strâmbi! Dacă ai vedea ce mutrișoară ai...

Isabelle făcuse o mutră tare nostimă de fetiță răzgâiată, gata să izbucnească în plâns. Auzind ultimele lui vorbe, îi veni însă într-adevăr să plângă. Din fericire, el se opri la timp și-și petrecu mâna peste umerii ei rotunzi, lipind-o strâns de el. Cu cealaltă mână, îi întoarse încet capul spre el, forțând-o să-l privească direct în ochi. Ea închise ochii, încercând să-i evite privirea. Dar privirea lui o

străpungea chiar prin pleoapele închise. Resemnată, cedă. Nu putea să lupte cu el. Nu poți să lupți cu cineva care te fascinează, cel puțin nu îi poți fi un inamic veritabil. Isabelle deschise ochii larg și îl privi de parcă acum îl vedea pentru întâia oară. Avu din nou aceeași senzație stranie a noului, a neașteptatului. Îl descoperea parcă de fiecare dată altfel... și totuși același. Era mai frumos decât își închipuise ea vreodată. Și, ceea ce era încă și mai bizar, înfrumuseța și lumea din jurul lui.

– De ce semeni atât de mult cu cel pe care l-am dorit? întrebă alintându-se Isabelle.

– Pentru că, din punct de vedere fizic, sunt creația ta. Bietul Mircea Eliade, creatorul meu din punct de vedere moral și intelectual (dar, poate nu în exclusivitate, cred că ai și tu contribuția ta), nu mă prevăzuse așa, ba, cine știe, ar fi făcut stop cardiac dacă m-ar fi văzut. În imaginația lui, eram mai altfel. Ei și tu, un pic mai altfel. Un pic! Bineînțeles, eram tot frumos. Nu mai râde, știi bine că nu-mi exagerez calitățile. Da, eram frumos. Dar a trebuit să vii tu, cu ideile tale, cu iubirea ta pe care ai transmis-o atât de departe, până la mine. Ai reușit să mă transformi fizic și chiar, în parte, sufletește, după modelul tău. Sărmanul Eliade! Habar n-avea că eu o să ajung hipiot prin tine și pentru tine... A fost, ce să zic, destul de greu să mă documentez. La naiba, fenomenul „hippie” m-a fascinat. Am fost de-a dreptul încântat: „Dragoste, păr și jeg” – simplu și sublim. Ca o esență a vieții. Apoi am descoperit și versurile lui Jim Morrison. Datorită ție, nici nu știu pe ce ton s-o spun, semăn îngrijorător de mult cu Jim ... Cel puțin, acum știu că bucurăsențele noastre cred în metempsihoză, le-am testat azi reacțiile.

– Tu ești cel pe care l-am dorit întotdeauna, guralivule, se alintă Isabelle.

– La naiba, mi-ai inventat și vicii. Nici nu-mi închipuiam că o să procedezi așa de odios. Am ajuns să fumez... Monte Carlo!

Fumezi? La asta chiar că nu m-am gândit niciodată, se arătă îngrijorată Isabelle.

– Mă rog, doar ocazional... ca tine... Nu trebuie să te îngrijorezi. În schimb, Coca-Cola a devenit pentru mine o problemă. În curând, din câte presimt, și pizza, și hamburgerii, și naiba mai știe câte.

Perspectiva asta nu mă încântă câtuși de puțin. A, apropo, hai să vorbim de mâncare sănătoasă, mă gândesc să prepar ceva oriental, exotic...care să ne facă să plutim undeva, departe... Mă rog, presupun că mă lași pe mine să mă ocup de gospodărie.

– Ce vrei să spui? tresări ea.

– Știi tu. Dacă nu preferi în locul apartamentului tău o cameră banală de hotel sau, mai rău, o gazdă...

Ea îi căută mâna și i-o strânse discret, dar intim.

Cap. 2. (Ne)fericita posesoare a unui apartament în centru și inocentele ei extravagante

Isabelle împlinise deja 18 ani și era la sfârșitul clasei a XI-a. De ziua ei, primise cadou de la mătușa ei apartamentul de pe Calea Călărășilor. Un apartament modest, dar plăcut și confortabil, cu trei camere. Nici acum Isabelle nu înțelegea cum se îndurase mătușă-sa să se despartă de apartamentul ei și să se mute la părinții nepoatei sale. Ceea ce era indiscutabil mai greu pentru mătușă era faptul că trebuia să conviețuiască de-acum nu atât cu părinții nepoatei sale, cât cu propria ei soră, bunica Isabellei, care locuia tot acolo. Mătușa Isabellei părea să o deteste pe soră-sa din cauza caracterului ei slab, labil și mai ales a „eternelor ei lamentații” (vizavi de tot și toate) greu tolerate în familie având în vedere că, într-adevăr, durau de dimineța până seara.

Deci, într-un mod cu totul surprinzător, tanti A., de fapt, mai exact, Antanta Victoria Vulturescu, se decisese să cumpere – pe numele nepoatei ei – apartamentul (până atunci închiriat de la stat) de pe Calea Călărășilor. Deși nu se aștepta ca eforturile ei de până atunci să fie încununate cu succes, totuși, mai întâi sugestiile discrete, iar apoi insistențele Isabellei (dublate de promisiuni și șantaje) reușiseră să o înduplece pe apriga și neîndurătoarea mătușă A., „generalul” unanim recunoscut ca atare în familie. Bineînțeles, mătușica fusese răsplătită cu o entuziastă și spontană declarație de dragoste din partea nepoatei ei, se emoționase, chiar vărsase câteva lacrimi, mă rog, în limitele permise unui „general” și, într-un sfârșit, o iertase pe Isabelle pentru pretențiile ei exagerate.

Cum vacanța deja începuse, Isabelle se gândi să profite cât mai mult de noile ei privilegii obținute o dată cu atingerea vârstei majoratului și se hotărî să se mute imediat în apartamentul său. În vacanța asta trebuia să se distreze într-un mod cu totul și cu totul extraordinar. Doar era ultima ei vacanță de liceană. Nu-și amintea să se fi distrat nemaipomenit în liceu. Viața ei de liceană i se părea câteodată destul de banală, uneori plicticoasă până la exasperare,

oricum lipsită de acea aură pe care i-o atribuisese pe vremea când încă nu terminase școala generală. Îi veneau uneori în minte obsedant fragmente de versuri ca: „Liceu, cimitir al tinereții mele...”. Nu, de fapt, nu era așa. Dar nu era nici acel „Cișmigiu & comp.” visat alteori.

Bineînțeles, Isabelle realiza că viața ei de liceană nu era chiar atât de anostă cum o vedea uneori. Exista totuși ceva special în toți acești ani. Poate gravitatea și distincția aristocratică a liceului, suprapuse peste exuberanța vie, clocotitoare a curții cu groapa și găoacele ei, a gangului cu graffiti fluorescente, a tuturor tinerilor care păreau aici, cum zicea Isabelle, „nealterați de educații ordinare și perfide”, naturali, autentici. În acest spațiu, se scurseseră câțiva ani din viața ei.

Acolo, cu emoție și, totodată cu afectare, plină de extravaganța inocentă și lipsită de vulgaritate a tinerilor teribiliști, Isabelle fumase prima țigară. Acolo deprinsese argoul elevilor. Acolo, în curtea cea mare se refugia în timpul orelor insuportabil de plicticoase. Pe scheletul de metal al coșurilor de baschet din terenul de sport se cățara până-n vârf împreună cu cea mai bună prietenă din clasă, „la înălțime” amândouă uitând parcă pentru o clipă că fericirea e relativă și mai întotdeauna incompletă. Își amintea și de orele care-i plăceau, de calitățile și defectele uneori amuzante ale profesorilor și de toate emoțiile legate de micile eșecuri sau satisfacții „profesionale” din viața oricărui licean.

Isabelle nu avea foarte multe amintiri și acelea pe care le deținea nu erau spectaculoase. Dar ea-și aduna cu grijă toate amintirile și le păstra cu pasiunea și înduioșarea unui colecționar de artă care-și iubește toate tablourile și se emoționează în fața fiecăruia.

Deși afirma uneori că anii de liceu o deziluzionaseră complet, chiar acum, în ultima vacanță de elevă, atunci când trecea întâmplător prin fața liceului, Isabelle se oprea pentru câteva clipe să respire aerul locului, fericită și înduioșată.

În această vacanță pe care ea, din vechea obișnuință a autoiluzionării, și-o imaginase cu adevărat extraordinară, Isabelle devenise, în sfârșit, „fericita posesoare” a unui apartament pe Calea Călărașilor. Se bucurase că scapă de „protecția” familiei. Deși știa că

niciodată nu ar fi cu adevărat posibil, Isabelle tânjea după o libertate absolută. Uneori, se gândea: „Poate că societatea este însăși în esența ei rea, impură. Prin iluzia desfășurării istoriei, se obține așa-zisul efect al progresului, al tranziției de la o treaptă la alta mai înaltă, al eternei transformări în vederea atingerii perfecțiunii. Înșelătoare, dar pură schimbare de decor. Aceeași piesă, aceiași actori, aceiași spectatori, aceleași aplauze grotești. Altă formă, același fond. Oricâte regimuri politice s-ar schimba, oricâte războaie ori revoluții ar influența istoria, oricât s-ar modela mentalitatea umană, nimic nu poate schimba esența rea, pervers concepută, a societății, nimic nu poate descătușa omul, nimic nu-i poate reda libertatea. De mic, omul învață să se supună și să-și tolereze obediența ca pe un fapt normal și absolut necesar, ba chiar ca pe un act de răspundere civică și morală. Este și asta o posibilitate de supraviețuire. Majoritatea, cei inconștienți, sunt liniștiți și împăcați cu ei înșiși; alții, cei resemnați, au găsit cel mult o modalitate de a-și refuza dorințele resimțite ca autodistrugătoare; câțiva visători încearcă zadarnic să înlăture o ordine inimaginabil de solidă; câțiva sceptici, înțelegând inutilitatea oricărei opoziții, nefericiți și inadaptabili, deplâng soarta lumii sau își bat joc de ea.”

Uneori, Isabelle se înverșuna să-și continue firul gândurilor cu o luciditate halucinant-diabolică. Atunci, Isabelle se simțea bolnavă de o disperare sfâșietoare, iremediabilă. Părea doborâtă de umilința recunoașterii propriei ei neputințe, totuși refuzând nebunește să se accepte și să-și accepte soarta hotărâtă în exclusivitate de altcineva (nu știa dacă de Dumnezeu sau de Satan). Nu mai vedea atunci Principiul Binelui și Principiul Răului ca pe niște noțiuni abstracte, clasate ca ireconciliabile. Nu mai vedea decât o bizară complicitate între reprezentanții celor două principii, un fel de Dumnezeu și de Satan antrenați într-o luptă formală, doar pentru amuzament. Un creator și un distrugător de prost gust... O lume de prost gust... Oameni de prost gust... O atmosferă de bâlci cuprinzând tot universul. O roată a norocului atent dirijată, dând consecutiv câștig de cauză când așa-zisului *Bine*, când așa-zisului *Rău*, la fel cum la conducerea SUA alternează Partidul Democrat cu cel Republican.

Da, își spunea atunci Isabelle, pe Pământ oamenii tot „perfecționează” societatea, trăgând învățăminte din istorie. Iar zeii, mai buni sau mai răi, se amuză pe seama ignoranței și naivității oamenilor inconștienți că se nasc cu instinctul obedienței și că-l duc mai departe cu ei în viitor, adaptându-l, poate chiar rafinându-l continuu. Și Isabelle, cutremurată de furie neputincioasă, se gândea că trebuia să îndure cea mai cumplită formă de tortură: viața de zi cu zi. Atunci, Isabelle ura totul: ura zeii, ura toate invențiile lor: lumea, pământul, și mai ales oamenii – cu atât mai dezgustători cu cât nu-și dau seama de monstruoșitatea lor.

Dar, întotdeauna, înainte ca Isabelle să cadă ireversibil sub dominația urii și a furiei neputincioase, apărea ceva, o floare, un strop de rouă, un petic de cer în lumina crepusculară, un parfum sau un vis ... care reușea s-o rețină în lumea asta, revelându-i, de fiecare dată, existența mai presus de orice constrângeri a frumosului. Atunci, fie din inerție, fie din slăbiciune, fie din obișnuința de a se autoiluziona, Isabelle uita sau cel puțin încerca să uite forța coercitivă a ordinii umane sau supraumane și se străduia să găsească, dacă nu o fărâmă de haos, de dezordine fertilă, de libertate, măcar frumusețea ascunsă a acelei ordini altfel înspăimântătoare. Încerca să redescopere fericirea și, uneori, reușea. Fericirea ei, asemenea păsării Phoenix, putea renaște de fiecare dată când redescoperea frumosul.

Momentan, Isabelle era fericită că putea să evadeze din sânul familiei care o apăsa îngrozitor prin „protecția” ei exagerată. Fusese educată în ideea că familia este baza societății, baza lumii. Dumnezeu cică o proclamase astfel în mod expres. Astfel, familia a devenit un fel de altar al răspândirii dragostei divine în lume. „Fiecare copil este învățat că în interiorul inimii sale există instinctul familial. Există reflexe condiționate și reflexe necondiționate. Principala grijă a părinților este ca odraslele lor să deprindă reflexul de a acționa, în orice împrejurare, ca membru al familiei respective, dar, bineînțeles, progeniturile să cunoască așa cum trebuie că reflexul acesta există de la sine, necondiționat. Copiilor li se mai spune, pe la unele case mai progresiste, că teoretic și orașul natal reprezintă familia lor; și, mergând încă și mai departe, Europa este familia lor, Pământul este tot familia lor; ba chiar întreg Universul. Extraordinară

manifestare de cosmopolitism... Ideea se dezvoltă treptat : familie, bloc, stradă, oraș, județ, țară, continent, glob pământesc, sistem solar, galaxie, Univers. „În felul acesta simplu, relațiile noastre cu extraterestrii sunt perfect asigurate”, își zicea ea.

Pe Isabelle o obseda problema familiei. Se gândea că noțiunea de „familie” s-a deteriorat mult în zilele noastre. Astăzi, ideea familiei e exploatată de parcă toată lumea (politicieni, psihologi, sociologi, presă, televiziune etc.) în așa fel încât aproape s-a demitizat și și-a pierdut sensul inițial, probabil sacru – de integrare a individului în Cosmos.

Familia are numeroase îndatoriri dintre care una deosebit de importantă este educarea membrilor ei mai tineri. Educația, aprecia Isabelle, poate degenera și ea și poate distruge „total și definitiv” personalitatea tânărului, transformându-l într-o „marionetă” – gata să-și întemeieze la rându-i o „familie model” și să transpună în realitate „idealul de familie” așa cum i-a fost inoculat încă de la o vârstă fragedă. Mulți tineri au, astfel, oroare de familie și se apără încercând să evadeze de sub dominația ei. Pentru a-și proteja aspirația spre o libertate dacă nu deplină, cel puțin relativ convenabilă, tinerii încep să se ascundă de părinți, să evite discuțiile sincere, deschise, să mintă, să lingusească sau să șantajeze, după ocazie, de fapt, să se umilească inconștient, să-și degradeze singuri, fără să-și dea seama, propria independență.

Isabelle își iubea totuși rudele dintr-un anume impuls interior destul de puternic. Simțea că ar fi putut să-și iubească fiecare rudă în parte, dar niciodată familia în întregul ei. Se închisese în ea ca-ntr-un zgârie-nor de sticlă reflectorizantă, solemn și impenetrabil, dorindu-și să poată păstra acolo tot ce mai exista pur în ea, tot ce era încă „nealterat de educație”. Îi era silă să joace tot acel teatru degradant și jalnic la fel ca ceilalți tineri, era dezgustată să mintă... Voia să fugă de tot și toate... Să fugă și numai atât. Să nu se mai gândească la altceva. Să uite totul. Să se piardă în „Uitare” ...pentru totdeauna...”Try to run, try to hide / Break on through to the other side”... Dar nu putea, deocamdată, decât să fugă tot mai departe în ea însăși.

Reuniunile de familie puteau fi considerate grotești, plicticoase sau agasante. Mătușa Antanta ținea de obicei discursuri interminabile (de fapt, Isabelle exagera, durau numai vreo 6 ore) pe diverse teme, cică de mare interes. Citea cu aprindere „România mare”, îi acuza pe părinții Isabellei de imaturitate politică (printre altele, pe lângă lipsa de experiență în domeniu datorată vârstei, pentru că nu luau în serios această gazetă), nu accepta să fie contrazisă; punctele ei de vedere în ceea ce privește politica, etica, civilizația, cultura etc. erau *a priori* inatacabile. Avea un orgoliu specific de parvenit de la oraș, cu toate că (sau cu atât mai mult că?) era medic. Se considera ca făcând parte din elita societății. Susținea că neamul ei se trăgea dintr-un rege al Suediei, voinic, viteaz și de bună-credință și până la urmă ajunsese să creadă în arborele genealogic conceput chiar de ea. Odată satisfăcută necesitatea de a demonstra altora și apoi sieși proveniența ei aristocratică, ba chiar regală și, surprinzător, alogenă, mătușa Antanta Victoria Vulturescu era gata să-și verse furia împotriva leprelor monarhiste, vânzătoare de neam și țară.

În familie, mătușa pretindea respect și dragoste tuturor, dar mai ales Isabellei. Dacă dragostea avea pentru ea uneori o importanță minoră, respectul se dovedea întotdeauna esențial. În cazul mătușii Antanta, analizase Isabelle, respectul se compunea din: ascultare, cuminenie, seriozitate, detașare față de toate problemele „inadecvate” vârstei, concentrarea întregii atenții exclusiv asupra studiului, egoism față de oameni în general, dar o mare dăruire față de familie, adică față de ea etc. și, bineînțeles, puterea de a îndura discursurile ei interminabile. În schimbul acestui respect, mătușa Antanta îi aducea virtuozitățile sale nepoțele bomboane, ciocolată, cutii de cacao, vreun săpun sau șampon pus la păstrare mai demult și descoperit în timpul curățeniei generale, ceva haine uzate, primite de la prietene devotate din străinătate (!), chiar cașcaval, brânză, ouă – toate proaspete, toate noi, toate de cea mai bună calitate, cum, bineînțeles, pe piață nu se găsesc. Cu abilitatea cu care un mic burghez își tratează afacerile zilnice după un „daily schedule” afișat ostentativ, la fel, mătușa înțelegea să facă „trafic de dragoste” în familie. Isabellei îi era rușine pentru mătușa ei, dar într-un fel se

simțea în mod dezagreabil complice, pentru că, tacit, consimțea la o astfel de manifestare în familie.

E firesc, deci, de ce s-a bucurat ca un copil Isabelle atunci când s-a mutat în apartamentul mătușii ei (în definitiv, fusese și mătușa ei folositoare la ceva), despărțindu-se de părinți și determinând-o pe Antanta să locuiască de-acum cu ei.

I-a fost destul de greu să se despartă de camera ei pe care, inconștient, o adora. În momentul când a realizat însă că de acum înainte mătușa Antanta Victoria Vulturescu își va strânge lucrurile și se va muta acolo, Isabelle a simțit brusc o durere surprinzător de acută. Nimeni, în afară de ea, nu avea acces la universul intim al camerei. Nimeni nu ar fi putut înțelege atât de ușor – cu simplitate și naturalețe – spiritul locului. Pentru Isabelle, camera era aproape un spațiu sacru, inaccesibil celor neinițiați. Mutarea mătușii în camera nepoatei era resimțită ca un fel de sacrilegiu. Duritatea profană, ignorantă a conchistadorilor spanioli care au distrus civilizații întregi i se părea nimica toată Isabellei, comparativ cu pătrunderea mătușii Antanta pe teritoriul lumii iubite și înțelese doar de nepoata ei. Sufletul mătușii nu se va deschide ca o floare de cactus de un albastru neverosimil spre universul camerei. Neputând a vedea lumea altfel decât i se părea că este, mătușa Antanta Victoria Vulturescu n-ar fi reușit niciodată să descopere misterul camerei și poate l-ar fi ucis prin indiferența ei.

Isabelle credea în misterul camerei. De el își legase multe din visele copilăriei și ale adolescenței. Și acum, din egoismul de a-și atinge o libertate, poate în cele din urmă destul de iluzorie, Isabelle își abandona universul, păreașea poate unica lume în care reușise să se regăsească. Aici, privind orice lucru din diverse unghiuri, îl vedea de fiecare dată altfel, susceptibil să dețină o infinitate de semnificații. În camera Isabellei, fiecare obiect era înconjurat de aura sa de mister care, cine știe, odată putea fi pătruns.

Înainte de a pleca, Isabelle mai privise încă o dată lucrurile din cameră așezate întocmai cum le aranjase ea ultima oară, acum câteva luni. Pe birou rămăsese o foaie de hârtie scrisă dezordonat, în grabă, cu creionul. Isabelle o ridicase încet, cu un gest de uimire, și începuse s-o citească: „Rachmaninov... Concertul nr. 2 pt. pian și

orchestră. Interiorul unei camere obișnuite. Dar ea, Isabelle, o vrea neobișnuită... Și de ce n-ar fi așa? Ar putea încerca printr-un nou design; printr-o îmbinare mai subtilă a luminilor care ar trebui să fie mai difuze, dobândind astfel o anume senzualitate; prin micul cactus care refuză deocamdată să înflorească și care are precis flori de un albastru orbitor și neverosimil; prin desenele originale, poate un pic extravagante, puse de-a valma pe tapet; prin postere și tot felul de poze; prin versurile scrise oarecum dramatic, asemenea unui zbor săgetat, pe hârtii arse cu bricheta pe margini și lipite pe pereți într-o dezordine halucinantă... Ar putea încerca și prin autosugestie ... Poate că așa ar reuși să dispară deodată, înghițită de o lumină sau de o umbră sau, cine știe, de reflexia unei petale a cactusului încă neînflorit. Camera asta nu poate fi obișnuită. Mai ales atunci când se aude în ea Rachmaninov... și când Isabelle mai crede încă în misterul real, dar încă irecognoscibil al acestei camere. De fapt, pe ea nu o cheamă Isabelle, dar îi place să creadă că o cheamă așa. De altfel, și *el* o cunoaște tot sub numele ăsta...”.

Isabelle se întrerupsese brusc din citit și izbucni în plâns. Simțea că cineva o privește fix, cu un anume reproș, dar și cu înduioșare. De atâtea ori i se păruse că, acolo, în cameră, cineva privise fascinat în ea ca-ntr-un acvariu uriaș cu pești strălucitori și exotici. Acum simțea din nou aceeași privire. Isabelle contemplă din nou camera sa și își dori din toată ființa ei ca această imagine să rămână în mintea și în inima ei. Nu crezuse niciodată că-i va fi atât de greu să se despartă de lumea ei de până atunci, nici nu bănuise cât de mult o puteau înduioșa veioza verde pal de pe noptieră, caseta smălțuită cu bijuterii și gablonțuri, lebăda mică de cristal (rătăcită printre gume parfumate, ascuțitoare cu modele și presse-papier-uri cu prafuri colorate mișcătoare), păpușa chinezească în chimonoul ei roz de mătase, Mucu - puiul de panteră cu ochișorii lui galeși și întrebători și câte altele încă ... I se părea că fiecare lucru o privea cu emoție, ușor uimit, parcă neputând concepe inevitabilitatea despărțirii. Toate lucrurile păreau transfigurate, iradiind o lumină stranie, dar plină de duioșie. Isabelle se simțea învăluită de un aer cald, umed, vibrând de lacrimi aproape imperceptibile. Lucrurile străluceau în lumina lacrimilor lor ascunse, chinuitor de inexteriorizabile.

Se despărțise greu și de apartament și de balconul ei preferat care era aproape o grădină botanică în miniatură. Se despărțise cu mare tristețe chiar de cele două lifturi din bloc. În timp, Isabelle se atașase copilărește de cele două lifturi din bloc pe care le botezase, cu mulți ani în urmă, Ghiocel-Smarald (cel mic) și Portocală Aurie (cel mare) și cărora le inventase chiar o întreagă biografie. De fiecare dată când trecea prin fața lui Ghiocel și a lui Portocală, Isabelle nu pierdea ocazia să le salute și să le transmită tradiționalele urări de sănătate, noroc și viață îndelungată. Isabelle se amuza adeseori teribil pe seama propriului ei comportament pueril. Dar continua jocul și, uneori, chiar încerca să se autoconvingă că fiecare lucru are într-un fel un suflet al său. În vacanțe, când pleca de la mare, săruta marea; când pleca de la munte, săruta vreun fir subțire de iarbă; când se despărți de bloc, în semn de „la revedere”, Isabelle sărută ușor, discret, temându-se oarecum să nu fie surprinsă de vecini, peretele zgrunțuros al blocului.

Isabelle reuși să se adapteze relativ repede în noua ei locuință, deși avea permanent nostalgia lui „acasă” și o neplăcută senzație a autoexilului. Într-o săptămână, trecuse de nenumărate ori pe „acasă” pentru a-și mai aduce din lucrurile ei „indispensabile”, cu sentimentul straniu că aduce „aici” o parte din spiritul de „acolo”. Bineînțeles că avusese grijă să lase „acasă” destule lucruri prețioase ca să aibă oricând pretextul să se întoarcă acolo. Deși era neașteptat de dificil, Isabelle se decisese „să reziste” măcar o vacanță în această nouă locuință; apoi, dacă era cazul, urma să i-o înapoieze caritabilei sale mătuși, cu mulțumirile de rigoare.

De aproape două săptămâni de când se mutase, Isabelle nu prea se folosise de libertatea pe care o râvnise atât de mult. La început, parcă expres căuta nod în papură și nu descoperea decât deficiențele mutării sale: zona prost plasată în cadrul Bucureștiului din punctul de vedere al necesităților ei (ar fi vrut să stea vizavi de un parc), lipsa mijloacelor de transport, blocul vechi și nu tocmai îngrijit, atmosfera de locuință decentă de pensionar, aspectul agasant de banal al apartamentului. Nu era nici un bloc înalt în zonă, ci numai pricăjituri de 3-4 etaje, lifturile nu se chemau Ghiocel și Portocală, erau niște hâmburi și parcă nici nu meritau salutate, nimic nu corespundea cu ce

era acasă. Bineînțeles, lifturile au fost urgent botezate: Lică Schizofrenicu' și Gigel Terminatoru'. În același timp, Isabelle a început o operațiune de redecorare a apartamentului. Și, ca din senin, a apărut și Dayan.

Cap. 3. Amor violet și clinchet de mărgele în oglindă

– Aici e? întrebă Dayan în șoaptă, străduindu-se să se acomodeze cu întunericul de la etaj. Nu văd nimic. Trebuie să ai multă imaginație ca să te autoconvingi că există vreo ușă în bezna asta, mormăi Dayan.

– Există chiar patru uși, pentru că la fiecare etaj sunt patru apartamente, îl corectă Isabelle. Însă nu pot să contest faptul că nici una din aceste uși nu se observă, continuă ea, bâjbâind prin întuneric. Ah, am găsit-o. Precis asta e, însă nu nimeresc cheia în broască, fir-ar a dracu' s-o ia! Și-am uitat și bricheta acasă... Scumpule, cred că va dura! Țin să te avertizez că ai nevoie de un veritabil calm englezesc ca să faci față unei astfel de situații care poate dura minute, ore, zile, săptămâni, luni, ani, decenii... secole..., ah, cheia dracului! se precipită Isabelle.

-Cââât? se prefăcu uimit Dayan. De fapt, drept să-ți spun, calmul tău m-a liniștit și pe mine. Acum aș putea sta aici oricât. Mă rog, unicul lucru care mă intrigă la un om calm este faptul că înjură. Oricum, mie îmi place întunericul.

Într-un sfârșit, Isabelle deschise ușa și îi făcu vânt lui Dayan înăuntru, enervată că el se resemnase să se rezeme de perete și să aștepte impasibil evoluția evenimentelor. „Paraziții de bărbați!” suspină Isabelle, și, bâjbâind, căută întrerupătorul. De-abia atunci când holul se luminează cât de cât, Isabelle sesiză schimbarea. De-a lungul holului îngust, întunecos și auster, mobilat doar cu un cuier înalt și strâmb și cu o măsuță joasă și scorojită din lemn de trandafir, se afla acum un șir parcă interminabil de oglinzi paralele. În semiîntuneric, oglinzile străluceau straniu.

– Pe-aici o să trecem și noi cândva, zâmbi Dayan. Există oriunde o poartă prin care să treci *dincolo*... Păcat că nu le vedem pe toate. Oglinzile astea sunt aici aproape de când lumea și tu le descoperi abia acum... Iartă-mă, Isabelle, n-am vrut să te supăr. Uite, îți promit că o să te ajut să găsești cândva și oglinda aceea uriașă și stranie din casa boierului Calomfir. Știu că te atrag evaziunile în trecutul

nebulos și romantic. Ai rămas o nostalgică, Isabelle... Cauți mereu un punct îndepărtat în care să te întorci cu gândul, totul ți se pare altfel, fascinant, privit prin prisma amintirii. Și dacă amintiri nu există, ți la inventezi tu. Asta e într-un fel drogul tău, fără el nu poți exista, șopti Dayan, trăgând-o la pieptul său și mângâindu-i părul lung și mătăsos.

– Nu-i chiar așa, încercă ea să se apere, dar, apoi, dintr-o dată, tăcu.

Dayan o strângea în brațe cu putere – cu o înverșunare oarbă, ca pentru ultima oară. Isabelle se înfioră, i se făcu frică pentru o clipă. Ar fi vrut să-i spună să meargă în dormitor, însă Dayan părea mult prea nerăbdător, înfierbântat de dorință... Brusc, lumina se stinse. Totuși, o altă lumină, venită parcă de pe altă lume, izvora din șirul de oglinzi paralele halucinant de înalte și de boltite. Oglinzile străluceau în tăcere ca niște enorme iceberguri sfărâmate. Totul era ciudat de limpede și de neclar în același timp. Paradoxal, unele contururi se îngroșau neîncetat, în timp ce altele se estompau, devenind aproape imperceptibile. Deși oglinzile păreau încremenite, totul era pătruns până în adâncurile cele mai ascunse de o vibrație continuă, frenetică.

Totul devenise de cristal. Rătăcită printre minerale, pasiunea lui Dayan creștea tot mai mult, devenea tot mai puternică. Isabelle își îndreptă mâna spre blugii vechi și uzați ai lui Dayan și apăsă ușor. Era și acolo aceeași vibrație caldă, nestăpânită. Isabelle închise ochii și suspină. Înțelesese că aici, în lumea oglinzilor, trebuia să se întâmple. Îi era puțin teamă, dimensiunea aceasta nouă a apartamentului o înspăimânta involuntar... Și Dayan era parcă altul, trecuse dintr-o dată peste toate limitele impuse de rațiune... Și totuși, nu înțelegea exact de ce, era aici ceva care îi plăcea, care-i lăsa senzația că exista de când lumea (poate chiar dinainte) și pentru totdeauna, care o făcea să se simtă și pe ea alta, și, parcă mai mult ca niciodată, ea însăși, atât de puternică... Fără să vrea, îi veni în minte un citat din Nietzsche: „Cele ce au loc într-o iubire se petrec dincolo de bine și de rău”.

Amețise, dar se simțea surprinzător de lucidă. Simțea totul și nu simțea nimic. Vedea totul și nu vedea nimic. Auzea totul și nu auzea nimic. Era și nu era. Se consuma într-o plăcere ciudată și irezistibilă.

Dayan o dezbrăca cu mișcări bruște, violente, în timp ce ea trăgea în neștire, cu disperare de hainele lui, scoțându-le sau sfâșiindu-le. Îi venea să-l muște, să-l zgârie, să-l taie, să-l lovească, să-l sfărâme prin forța nesfârșită a pasiunii ei până nu ar mai fi rămas nimic din el. Se strânseseră unul într-altul. El împingea ca un nebun, aplecat asupra ei. Apoi, după un timp nedefinit, ea se trezi peste el, împingând cu putere. Îi sărută penisul cu pasiune, plimbându-și îndelung limba peste el de parcă ar fi vrut să-l înfășoare într-o spirală catifelată, caldă, nesfârșită. Îl simți apoi alunecând în gura ei și degustă sperma lui cu emoție și uimire. Apoi începu să-l sărute pe Dayan ca ieșită din minți, să-l zgârie și să-l lovească tot mai puternic, aproape cu furie. Trupul lui vibra. Era neînchipuit de frumos. Începu să-și înfigă dinții adânc în carnea lui, până la sânge, savurându-i suspinele și gemetele. Nebunia lui de la început i se transferase ei. Și ea îl mușca și îl zgâria tot mai tare, tot mai sălbatic, amețită de vederea sângelui. Trupurile lor se contopeau, sângele lor se amesteca... Erau amândoi o picătură fierbinte de sânge într-o lume rece de cristal.

– Dayan...Dayan, tresări Isabelle, observând cu stupoare că se afla dezbrăcată, pe jos, în hol, lângă el. Dayan, ce se întâmplă? șopti ea. Unde sunt oglinzile? Nu mai sunt..., nu-i așa?

– Sunt aici, zise încet Dayan, sărutându-i lobul urechii stângi.

Isabelle tăcu și se simți brusc invadată de o neasemuită fericire. Dintr-o dată, toate spaimetele se risipiseră și, în locul lor, rămăsese o liniște desăvârșită.

Isabelle zâmbi și i se păru că surâsul îi cuprinde întreaga ființă. Un zâmbet calm, nesfârșit și senin...

– Știi, Dayan, simt acum că viața are un sens. Uneori, mi se pare că viața poate avea un sens, dar alteori mi-e teamă că e posibil să n-aibă niciunul și atunci trăiesc momente de o spaimă indescriptibilă. Dar, *acum* simt că viața are un sens. Am senzația că trebuie să trăiești pentru un astfel de *acum*... De ce acum? ... Nu știu, poate pentru că ești tu aici, poate pentru că sunt eu aici, poate fiindcă suntem aici amândoi... N-ai să pleci, nu-i așa? N-aș vrea să-mi fie teamă că ai să pleci, tocmai acum, când am simțit că teama poate să dispară.

Isabelle suspină. „De ce? De ce trebuie să revină? De ce trebuie să-mi fie din nou teamă? Doamne, cum am început să vorbesc și să

reflectez asupra vieții, teama mea s-a întors, a reînceput să se infiltreze prin fibrele ființei mele. Pentru o clipă, mă eliberasem de spaimă și, totuși, ea s-a reîntors, împotriva voinței mele. Dacă aş putea-o opri!...”

– Dayan, aprinde lumina! tresări violent Isabelle.

Dayan se ridică și, cu mișcări largi, parcă de pe altă lume, începu să se îmbrace. Isabelle tremura, îi era aproape silă de ea însăși – așa cum zăcea întinsă pe jos, transpirată, goală, zguduită de emoții și spaime penibile. O clipă îl privi pe Dayan aproape cu ură, observându-i gesturile sigure, largi, liniștea adâncă și stranie care-l înconjura și care-l făcea acum îndepărtat, inaccesibil.

– Aprinde lumina! strigă Isabelle.

Se simți deodată orbită de o lumină surprinzător de puternică și-și duse instinctiv mâna la ochi. Dayan se întoarse spre ea și-i întinse mâna, ajutând-o să se ridice în picioare. Apoi, parcă amintindu-și pe neașteptate de ceva, Dayan o privi fix, tulburător, aproape insuportabil de intens și-i întinse un fel de voal verde subțire, străveziu. Privindu-l cu mai multă atenție, Isabelle observă că era de fapt doar un capot de casă vernil. Totuși, părea atât de diafan, de imaterial, de parcă n-ar fi fost de aici, din lumea noastră. Nu putea fi decât de acolo, de *dincolo*... Isabelle îl îmbracă repede, tremurând, temându-se ca nu cumva să se destrame, să dispară...

– Ești foarte frumoasă, zise Dayan, și, luând-o de mână, o trase înspre una din oglinzile înalte din hol să se privească.

Isabelle tresări. Nu se așteptase să întâlnească o astfel de imagine. Era ea și totuși parcă ceva se schimbase. Apăruse dintr-o dată altfel în oglindă, în fața lui și în fața ei înseși. Ea iradia acum o lumină stranie, nemaivăzută. Întreg trupul ei răspândea, cine știe cum, prin ce vrajă, acea lumină. Nici nu îndrăznea să respire. Noul contact cu ea însăși o înfiorase. Privea înmărmurită în oglindă, nereușind să-și desprindă ochii de propria imagine. Ochii ei mari, larg deschiși păreau nesfârșit de adânci și limpezi.

– Ești foarte frumoasă, repetă Dayan.

Isabelle se întoarse spre Dayan și-și lăsă ochii ei mari să-l învâluie.

– Hai să-ți arăt apartamentul, zise ea și Dayan o urmă ca-ntr-o vrajă.

*

A doua zi, după o noapte petrecută în camera violet, când Isabelle se trezi (de data asta, surprinzător, neînchipuit de ușor și fără să simtă nicio urmă de somn sau de oboseală), observă că Dayan era deja în picioare, în balcon și privea visător spre ceva ce ea nu putea identifica. Tăcu, neîndrăznind să-i tulbure contemplația. Se simți brusc emoționată de prezența lui *aici*. Încă nu-i venea să creadă că el se afla aici, în camera violet, prin cine știe ce minune, că altfel nu-i putea spune... „Ce mirare că ești...” murmură ea, ca pentru sine. Apoi, deodată, îi veni să plângă. El privea *acolo*, în acel punct pe care ea cel mult îl intuia, dar care-i părea dureros de îndepărtat.

– Toate nopțile trebuie să fie aici extraordinare, zise Dayan, fără să se întoarcă spre ea.

– N-ai să pleci, nu-i așa? spuse Isabelle cu glasul întretăiat, ca și cum nu l-ar fi auzit vorbind.

– N-am să plec, răspunse Dayan, întorcându-se în sfârșit cu fața spre ea și îndreptându-se dinspre balcon către patul dublu, îmbrăcat în așternuturi fine, violet. Ea se ridicase în coate și-l privea cu ochi mari și umezi. El se aplecă ușor asupra patului. Ea întoarse capul, dar el i-l prinse în mâinile sale, și, trăgându-l spre el, o sărută drept în creștet. Râdea.

– Mă gândeam la noaptea petrecută cu tine în această cameră. Mă gândeam că toate nopțile pe care le vom petrece împreună aici sau în altă parte vor păstra ceva din ambianța acestei camere. De ce ți-e teamă atât de tare? De ce ți-e teamă că o să mă pierzi pentru totdeauna? Apropo, ce patetic sună! Mă rog, de ce ți-e teamă? Hai să spunem că o să tot pierzi!... Există doar lucruri care nu se pierd niciodată. Știu, am un aer didactic, dar o să continui. Ce spuneam? Da, serios, există lucruri care nu se pot pierde. Perdelele astea de un violet așa de diafan, așternuturile violet atât de fine, de moi, de

mătăsoase, mobila care, deși nu e violet, eu tot violet o văd, hm, de un violet mai presus de înțelegere... Și veiozele, lampadarele cu forme bizare, mascate de paravane, văluri și șaluri violet, poate și oglinda veche în ale cărei ape violet se leagănă, desuet-languroase, acele șiraguri de mărgelile în toate nuanțele de violet... Sau poate soarele violet pe care l-am zărit azi dimineață din balcon, răsărind enigmatic din adâncurile nopții noastre violet.

Perdelele fâlfâiau, deși nu bătea vântul. Era ceva, poate, în aerul din cameră. Și mărgelile vechi se atingeau ușor în oglindă, îngânându-se unele pe altele într-o ciudată consonanță.

– Și știi ce-mi mai place? continuă Dayan. Îmi place veioza asta mică, dulce, făcută după chipul reginei Nefertiti. Îmi place cum o femeie impunătoare, dură, aproape un idol inaccesibil, când „o aprinzi” (zâmbi), devine atât de dulce!... E interesant și cum își apropie oamenii de ei zeii, semizeii, idoli... Uite, pare atât de aproape. Poți s-o atingi, te lasă s-o atingi, te învăluie cu atâta căldură, te privește cu atâta duiosie... Iată sentimentul lui „mysterium tremendum” înlocuit de o duiosie nesfârșită...

Vorbea. Ea închisese ochii și-l asculta ca prin vis. Prindea mai mult frânturi, fragmente dispartate și ininteligibile din ce vorbea el. Recepta mai mult ritmul lent al cuvintelor, fluiditatea lor, alunecarea lor lină, neîntreruptă. Era acolo o muzică în vocea lui, în vorbele lui, în mișcarea aproape imperceptibilă a perdelelor sau chiar în clinchetul mărgelilor vechi și ciobite care se amestecau și se pierdeau una de cealaltă pentru a se reîntâlni apoi iar – în oglindă.

Cap. 4. *Eu mă scufund în întuneric ca să visez lumina*

În dimineața asta, poate din inerție, uitând că pe timpul vacanței nu va mai trebui să se zbată să ajungă la liceu la prima oră, Alice se sculase foarte devreme. Privise ceasul: ora 6.05 dimineața. La televizor se transmitea programul de aerobică. Deci, era adevărat, se sculase *singură* la o oră îngrozitor de matinală. Se bucură amintindu-și brusc că începuse deja ultima ei vacanță din viața ei de liceu, dar se întristă imediat gândindu-se că asta era într-adevăr ultima. „De ce trebuie să existe mereu un capăt?” se îmbufnă ea. „Mai ales de ce toate lucrurile care îți plac trebuie să aibă un capăt, trebuie, dracu’ să-i ia pe toți și pe toate, să se ter-mi-ne?” „Iar am draci”, își zise ea, „mai bine mă culc la loc. Poate de data asta o să visez un vis frumos... a, da și nesfârșit...”

Încercă să se culce la loc, dar nu reuși. Era pentru prima dată când i se întâmpla așa ceva. Întotdeauna când vroia să se culce, uneori chiar și când nu vroia deloc, adormea buștean. Și visa o mulțime de vise, care mai de care mai interesante – vise palpitate care o făceau să treacă prin experiențe extraordinare și să creadă că trăiește cu adevărat. Uneori i se părea că numai în vis ea există cu adevărat. De aceea îi era teamă să se despartă de somnul bogat în vise. Îi plăcea să se abandoneze lui cu voluptate. Toată ființa ei deabia atunci, în vis, „se trezea”. Și ea devenea foarte activă și puternică în orice vis. Și se întâmplau atâtea lucruri neobișnuite pe care ea acolo le considera absolut normale. În vis, extraordinarul îl întâlnea la fiecare pas, el făcea parte în mod firesc din viața ei, se învățase cu el.

Dormea mult, prea mult pentru o persoană aproape matură: câte 10–11 ore pe zi. Acum însă, oricât se sforța, nu putea să doarmă. Nu avea stare. Se sculă din pat și începu să privească pe fereastră. „Nimic interesant”, își zise. „Aceiași oameni, aceleași blocuri, aceleași străzi, aceleași intersecții. Nimic schimbat”, mormăi plictisită. „De ce nu se schimbă nimic? Totul e la fel de plat, de banal. Și așa o să rămână mereu. Mai bine mă duc să mă culc.”

Încercă din nou să adoarmă, dar nu putea. Parcă ar fi fost vrăjită să rămână trează. Înțelese că, în dimineața asta, oricât ar vrea, nu va mai putea dormi ca de obicei până la 11–12. „E îngrozitor câte eforturi trebuie să fac să modelez lumea măcar în mintea mea, pentru că altfel nici n-aș putea vreodată. În mintea mea o tot modific mereu, o fac flexibilă, îi dau posibilitatea să fie și *altfel*, nu doar astfel. Trebuie să mă uit la blocul de vizavi și să-mi spun că ar putea fi și altceva decât un simplu bloc: un bordel, un hotel de lux, un turn de castel, un monument, un gheizer, un crenvurști, un rahat sau orice altceva. Din inerție, în final, tot ajung să-mi spun – și totuși nu e decât un bloc. S-o ia dracu’ de inerție. Realitatea asta cotidiană îmi repugnă”, șuieră ea printre dinți cu indignare, aproape cu ură.

De nervi, mișca ușa biroului fără oprire, când la stânga, când la dreapta. Ușița biroului era veche, scorjită și scârțâia îngrozitor. Asculta aproape cu desfătare scârțâitul puternic, sacadat. „Și lumea noastră la fel scârțâie de veacuri, cine mai știe de când. Și nici n-o poți scoate din țâțâni. E veche, hodorogită, insuportabilă, dar se ține încă bine că nu poți să mai scapi de ea.” Ochii îi ardeau de furie. Sări deodată de pe scaun și izbi cât putu de tare cu piciorul în birou, o dată, de două ori, de trei ori... Câteva obiecte de pe birou căzură în toate direcțiile, izbindu-se unele de altele sau de parchet cu un sunet strident. Obiectele vibrau în felul lor egoist, intonând nota cunoscută și ignorând celelalte note. Camera se cutremura. „Gaaata!”, urlă Alice și, deodată, se prăbuși fără vlagă pe scaun. Ochii ei imenși, larg deschiși, fixau acum peretele: „Și totuși un simplu perete, nimic mai mult.”

Apoi Alice se îmbrăcase mai repede ca niciodată și se grăbise să plece de-acasă. Avea un ciudat, inexplicabil dor de ducă. Ar fi vrut să umble aiurea pe străzi la nesfârșit, fără să-i pese pe unde o ia. Ar fi vrut să ignore toate reperatele, toate punctele fixe. Și-ar fi dorit să alerge pe străzi din ce în ce mai tare. Și, invers proporțional, cu cât viteza ei ar crește, cu atât ea ar descrește până s-ar face cât un punct și ar dispărea. Ar putea lumea să ducă dorul ei? Ar putea lumea să ducă dorul unui punct „bagabont”, nici măcar stabil? Ce bine ar fi, așa ar putea să dispară.

Nu-și dăduse seama cât mersese. Ajunsesse în centru, la pasajul din fața Universității. Mersese apoi mai lent, cu o oarecare oboseală, înspre Piața Romană și apoi o luase încet, târșindu-și picioarele amărâtă, pe bulevardul Dacia, privind fără interes ambasaderele. Aproape că nici nu observă când intră în parcul Ioanide, ascuns în spatele clădirilor ambasadelor – un parc mic, liniștit, cu un aer ușor vetust.

Nu se îndreptă spre țâșnitoare, ci porni spre bazinul vechi ce fusese odinioară fântână arteziană și care era de mult scoasă din funcțiune. Acum bazinul era teren de joacă pentru copii – pentru cicliștii, patinatorii pe role și skate-boarder-ii care încercau aici elemente acrobatice spectaculoase. Mai erau și micii căutători de comori care râcăiau în nisipul adunat de ani și ani pe fundul (destul de puțin coborât) al bazinului după cine știe ce pietre și pietricele șlefuite, colorate și strălucitoare. Stratul de nisip nu era prea mare, se îngroșa doar într-o parte, permițând în tot restul bazinului efectuarea „exercițiilor acrobatice cu un înalt grad de dificultate” – cum spunea Lică, pardon, Ilie Atanasie Ștefănescu, un tânăr în vârstă de doar 9 ani care abia învățase să meargă pe bicicletă, dar care se și vedea campion.

În mijlocul bazinului se afla, probabil, ceea ce cu ani în urmă constituia dispozitivul propriu-zis al fântâniei arteziene. Nu se mai vedea exact ce reprezentase. Era acum doar o piatră ciudată, cu un aspect contradictoriu: margini dure, colțuroase alternau cu arcuiri molatice, pline de grație; exista un cântec al liniilor oscilând între fanatism și detașare. Suprafețele netede, moi și cele aspre, zgrunțuroase, jocul amețitor al planelor, geometria halucinantă a atâtor linii, orificiile dispuse straniu, asimetric, chiar și imposibilitatea de a reconstitui fără nici o umbră de îndoială aspectul inițial, toate atrăgeau privirile. Oamenii priveau un timp în tăcere și, apoi, brusc, parcă vrând să-și ceară scuze pentru propria ignoranță, îngăimau intimidati: „Mă rog, până la urmă trebuie să fi fost vreo „fată cu ulciorul” ca în modelele alea arhicunoscute, clasice. Da, bineînțeles”. Uneori, câte un copil mai mic de 4–5 ani cobora în bazin. Cei mai mici încă nu fuseseră atrași sau nu se încumetau deocamdată să se avânte în lumea figurilor acrobatice. Ei păreau

fascinați de piatra aceea ciudată, neverosimilă, pe care încercau să se cațere, pipăind-o, înfigându-și unghiuțele în ea, convingându-se că e adevărată.

Acum era prea devreme, nici 10.00, parcul încă nu se umpluse. Alice se trânti cât putu de tare pe marginea bazinului. Era obosită, fără chef. Îi era sete, dar îi era și mai lene să se deplaseze până la țâșnitoarea din apropiere. Începea să fie foarte cald. Toropită, închise ochii.

N-apucă s-adoarmă bine că simți deodată o bătaie pe umăr – ușoară, dar perfect sesizabilă – care o făcu să tresară.

– Cine dracu' e? mormăi enervată că nu era lăsată nici aici să doarmă. Ce-n mă-sa vreți toți de la mine?! Lăsați-mă-n pace!

Pentru că persoana aceea începuse aproape s-o zgâlțâie, se hotărî să se trezească și s-o ia la rost cu furie, așa cum trebuia. Întredeschise ochii și privi înainte fioros. Simți că-i vine să înnebunească. Sandu!

– Cunoști teorema lui Bell? izbucni ea cu sarcasm. Ei bine, dacă n-o știi, ți-o spun eu. „Când un corp este scufundat în apă, sună telefonul.” Ce zici? Facem doar o mică variație, ia să vedem, așa e bine: când un corp este cufundat în somn, apare Sandu. Și încă e prea puțin. Știi (vorba vine, de unde să știi tu?) legea lui Zappa: „Pe pământ sunt două lucruri omniprezente: hidrogenul și proștii.” Am crezut că măcar de proști o să scap în dimineața asta, ascunzându-mă aici, în parc. Amară deziluzie. Fatalitatea mă urmărește, nu-i așa, puiule?

– În loc să fii așa de acră, mai bine ai aștepta să auzi ce vreau să-ți spun, replică el calm, nestingherit.

– Ai tu vreodată ceva de spus, mă rog, în afară de aberații, puiule? schiță Alice cu un zâmbet înțepător.

– Acum într-adevăr nu prea am ce să-ți spun. Dar o să-ți arăt ceva extraordinar. Hai cu mine, n-avem timp de discuții, și așa sterile.

O ajută să se ridice în picioare și, trăgând-o de mână, în mare grabă, îi șopti că nu mai au timp de pierdut. Alice îl urmă.

Străbătura o mulțime de străduțe cu nume stranii (una se numea „Strada Jurnalului pierdut”) pe care Alice nu și le amintea să le fi văzut vreodată. Ei i se părea că mereu se înfundau, dar, de fiecare dată, în chip miraculos, apărea o cotitură și-și puteau continua

drumul. La un moment dat, se opriră în fața unei case care lui Alice îi păru foarte pricăjită. „Mică, prăpădită, cam jechoasă, ce să mai...”, își zise ea. „Cine or fi proprietarii?”. Sandu nu scotea o vorbă. „Poate nu vrea să-mi spună. Doamne, ce mă enervează băiatu’ ăsta...”

„Aici, la demisol”, spuse, în sfârșit, Sandu, apoi se cufundă iar în tăcerea lui. Era o cameră mică, îmbâcsită, murdară de praf, remarcă Alice. Înăuntru plutea o lumină scăzută. Pânze de păianjeni pretutindeni. Senzație de vag, dar asta poate ascunde multe, se gândi ea. Tocmai inspecta ungherele când observă că Sandu se așezase la o măsuță și răsfoia un teanc de reviste. Părea tulburat. Se apropie de el ca să-l privească mai atent. Sandu cu o carte despre „Istoria modei din cele mai vechi timpuri până în prezent”! Era, într-adevăr, uluitor. Poate că totuși nu era chiar așa de uimitor, mă rog, ce te poți aștepta de la Sandu... „Dar să mă aducă aici, în fundătura asta, ca să răsfoiască toate rahaturile despre modă...”, mormăi ea, încercând să-și facă de lucru prin cameră ca să mai treacă timpul. Nimic nu-i trezea însă interesul. Numai praf, pânze de păianjen.

Deodată, văzu o ladă destul de încăpătoare drept în mijlocul camerei. Imposibil să n-o fi văzut până acum, doar scotocise prin toate ungherele, iar singurele obiecte din încăpădere erau măsuța aceea acoperită de cărți, reviste și un taburet aproape imperceptibil, lângă măsuță. Altceva nu era. Lada parcă apăruse din senin. Alice se duse spre ladă și o privi mult timp în tăcere, învârtindu-se în jurul ei și neîndrăznind s-o atingă. Apoi, cu vârful degetelor, începu să șteargă praful de pe ladă. Ar fi vrut s-o deschidă... cine știe, poate nu era nici încuiată... Într-adevăr, lada nu avea lacăt. Se deschise uluitor de repede, fără niciun efort. Înăuntru se aflau o mulțime de uniforme militare: „din cele mai vechi timpuri până în prezent...”, murmură fără voie. Încercă să le scoată pe toate din ladă, să le întindă pe podea ca să le vadă mai bine. Ar fi vrut să descopere cărui timp aparțineau, ce semnifica fiecare în parte. Să le pună în ordine și să le numere... da, să le numere. Numai că păreau fără număr... Și atâtea îi erau necunoscute. Astea când s-au purtat? Cine le-o fi purtat? Se simțea cuprinsă de vrajă. Nu înțelegea ce se întâmpla cu ea, avea senzația că plutea, încerca un sentiment de beatitudine.

Brusc simți că mintea i se limpezește și că regăsește acum, cine știe din ce straturi ascunse ale memoriei, o cunoaștere extraordinară despre toate din jurul ei. Se gândi că ar putea analiza acum uniformele până la cele mai mici detalii, le-ar putea recunoaște pe toate și ar fi în stare să le clasifice imediat în funcție de orice criteriu i-ar fi trecut prin minte. Fără îndoială că ar fi putut reconstitui într-o clipă, fără greșală, și întregul fundal al epocii respective – ambianța, personajele... Da, chiar asta va face. Dar mai întâi... Mai întâi va încerca o uniformă, măcar una. Alese imediat o uniformă de maior de roșiori de la sfârșitul secolului al XIX-lea. O îmbracă repede, cu emoție, tremurând. Mai bine c-a ales-o p-asta, oricum o să mai fie timp să le îmbrace și pe celelalte. Păcat că nu se putea admira într-o oglindă. Uitase de Sandu. Începu să străbată camera în lung și lat păstrând cadența, urmând ritmul unei fanfare invizibile. Se concentrează să-și păstreze ritmul. Măcar dacă muzica ar fi mai tare, și-ar putea coordona mai bine mișcărilor...

La măsura, Sandu răsfoia întruna, cu fervoare, cartea despre evoluția în timp a modei. Dădea câteva pagini înainte, apoi, dintr-o dată, răzgândindu-se, se întorcea cu alte câteva pagini în urmă și apoi, din nou, febril, cu mâini tremurătoare, răsfoia cartea de la cap la coadă și de la coadă la cap. „Poate că totuși o crinolină de sfârșit de secol XIX ar fi mai nimerită...”, se gândi Sandu, încă zbatându-se între alte nenumărate posibilități de alegere.

Alice se opri, pierduse ritmul. Ba nu, fanfara nu se mai auzea, amuțise dintr-o dată. Și totuși încă se mai auzea muzica, însă un alt fel de muzică, mai curând muzică de bal, de salon... Vals?...

„Permiteți-mi să vă invit la dans, domnule ofițer!”. Nu înțelesese prea clar. Distinsese doar sunetul unei voci timide și un oarecare foșnet... parcă de mătase. Și acorduri de vals.

„Îmi acordați acest dans, domnule ofițer, nu-i așa?”. De ce nu?

O mulțime de candelabre se aprinseră instantaneu. Salonul părea infinit.

Dansau...

Era prea multă lumină. O dureau ochii. Lumea începuse să se învârtă cu ea.

Se trezi că o durea capul îngrozitor. Adormise, așa, deodată, pe marginea bazinului. Ce stupid să adormi în parc în plină zi, ca cerșetorii și babele senile! Câțiva copii scormoneau în bazin după pietre. Apăruseră și câțiva cu skate-ul... Ce-or fi zis de ea? Dacă nu ei, cel puțin părinții lor? Se simți penibil și, instinctiv, închise ochii. O durea capul. Ce visase? „A, Sandu... Bineînțeles că, dacă l-am visat pe Sandu, nu putea fi decât o tâmpenie. Însă parcă era acolo ceva... În fine, ce mai contează. Ce chestie... Nu l-am mai visat niciodată pe Sandu până acum.”

Simțind dintr-o dată cât era de incomodă pentru puștii cu skate-ul pentru că ocupa o bună parte din spațiul bazinului, Alice se ridică în picioare. „Mă simt ca Alice în Țara Minunilor atunci când a început deodată să crească extrem de mare. Zău dacă n-aveam impresia că picioarele mele ocupau tot bazinul!” Îi venea să râdă. Își adusese aminte întocmai un fragment de pe discul de povești din copilărie cu Alice în Țara Minunilor și de-abia se abținea să nu-l reproducă teatral, în gura mare: „Vai, sărmane! Mele picioare, ce departe ați rămas! Cum am să mai pot ajunge la voi? A, știu, o să vă trimit pantofii prin poștă... Măriei Sale, piciorului stâng, la gura sobei, lângă vătrai... Ha ha ha!...” A, își aduse aminte, aici tipa care o juca pe Alice își îngroșa vocea, vorbea pe nas și era teribil de comică. Bufni în răs. „Care va să zică, l-am visat pe Sandu – asta e chiar și mai comic!”

– Pardon, scuză-mă că te deranjez, Alice, chiar m-ai visat? se auzi o voce timidă din spate.

Imposibil! Iar Sandu? Însă de data asta era chiar REAL, Sandu în carne și oase.

– Din nefericire, se pare că încă îmi continui COȘMARUL, puiț, zise Alice, privindu-l chiorâș și neputându-se stăpâni să nu remarce, din nou, moaca lui de păpălău.

– Îmi pare rău c-ai visat urât, spuse Sandu la fel de timid.

– Păi... dacă stai să te gândești, e explicabil, având în vedere că tu ai fost conținutul visului. Sandule, puiuț mic, ia spune-mi tu, ce-mi tot stai astăzi în cale?

– Păi...

– Nici un „păi...”. Ia mai bine fă-te tu că strălucești în altă parte. Și ca să nu te plictisești, hai să-ți dau subiect de gândire. Ai citit Upanisadele? Brhadaranyaka – Upanisad, Cartea întâi, Brahmana II... Ăăă... Stai să-mi aduc aminte citatul... Hm... Aha: „La început aici nu era nimic. Numai de moarte era învăluit Acesta, de Foame, căci Moartea este Foame. Și-a pus în gând astfel: «Să am un Sine (adică atman)». Ea s-a pornit a străluci în rugăciune.”. Ăăă... Mă rog, mai departe nu-mi aduc aminte, în fine, e ceva despre nașterea apei bucuriei... Ka ...sau cum s-o mai fi chemând. Sper că ți-e clar, Sănducule. Mi-ai frânge inima dacă aș afla că te-am supraestimat. Ei, Sănducule, puiuțele, ce stai? Ce te holbezi la mine ca un hipopotam în călduri?

– Păi..., Alice, te rog, nu mă întrerupe, stai să-ți spun ceva. Nu, nu mă întrerupe, ascultă puțin. Te-am întâlnit acum din întâmplare... însă, să știi, oricum trebuia să te întâlnesc!...

– De ce, puiuț? se schimonosi Alice. S-a întâmplat ceva?

De data asta nu se mai abținu. Începu să cânte pe nas un cântecel de pe discul cu Alice în Țara Minunilor:

– „Ce-ntâmplare-ntâmplătoare / S-a-ntâmplat din întâmplare / Am plecat de la plecare / Să mă plimb într-o plimbare / Să mă plimb într-o plimbare / Să mă plimb în-tr-o plim-baa-ree...” Așa și tu, puiuț?

– Alice, pentru Dumnezeu, ascultă-mă!

– E ceva important? se strâmbă ea, dându-și ochii peste cap.

– Știi și eu... Tu o știi pe... Olivia... de la K? Tipa cu grădinile japoneze. Am vorbit cu ea ieri și mi-a spus c-a descoperit ceva. Mi-a spus să-ți zic și ție. Între noi fie vorba, nu știam că te cunoaște.

– Ba, pardon, ce treabă ai tu cu Olivia? sări Alice.

– În fine, se fâstăci el, e prietenă cu mine. Nu te mai uita așa, să știi că nu e ceea ce îți imaginezi tu... Suntem doar prieteni platonici, bineînțeles.

– Dacă e vorba de tine, cum să nu, puiuț, bineînțeles, zise Alice cu un rânjet.

– Da, continuă Sandu, prefăcându-se că n-a observat sau pur și simplu neobservând rânjetul lui Alice, cum îți spuneam, Olivia mi-a spus să-ți transmit și ție că a descoperit ceva. Să nu mă întrebi ce, că nu știu... Mi-a zis că o să vedem noi, la fața locului, peste o săptămână. Oricum, presupun că e ceva în legătură cu grădinile japoneze. Ție ți-a vorbit de asta, nu-i așa?

– Normal. Știi cum m-am împrietenit cu Olivia?

– La cursul de japoneză ?

– Nu, la cursul de pregătire a aranjamentelor florale, ikebana, cred că ai auzit de asta, puiuț. Numai că eu n-am avut răbdare să continui cursul, oftă ea.

Se simțea prost, îl jignise pe Sandu, își bătuse joc de el. Și, de fapt, cu ce era el mai prejos decât ea? Mai curând, ea era mai prejos parcă decât toți oamenii din lume pentru că nu putea face nimic până la capăt, nu putea continua nimic din ce începea, renunța imediat, mai degrabă din lene și lașitate, decât din plictiseală sau din neputința de a duce ceva la bun sfârșit. Ea nu se putea implica aici, pe pământ, în ceea ce pentru alții era o fierbere continuă – viața. Nu se putea implica decât acolo, în vis... Se simți jalnică, parazitară. Înghiți în sec. Încearcă acum să se autoconvingă din nou că lumea asta de aici nu avea nici o tangență cu ea, nu se ridica la nivelul ei nici pe departe; ei îi erau doar deschise infinit mai multe lumi, incomparabil mai interesante. Dar, cu toată tentativa ei de autoîmbărbătare, se simțea încă prost și nu știa ce să facă.

Cu ochii în jos, începu să vorbească întretăiat, străduindu-se să păstreze șirul:

– Nu știu ce-a mai făcut ea. Presupun că a continuat cursul...

Rămase câteva clipe pe gânduri, apoi reluă:

– Da, cred că a continuat cursul. Ea are o capacitate de asimilare extraordinară. Și niciodată nu-și pierde interesul pentru vreun lucru. S-o fi văzut cum aranja florile... Avea un aer cu totul special... Înțelege *Ideea* și, prin toate fibrele ființei ei, reflectă *Ideea*... Uneori, cred că înțelege cu adevărat mersul lucrurilor...

– Vezi, știam eu de ce o ador! izbucni Sandu cu înflăcărare. O admir, asta vroiam să zic, se corectă el stângaci.

Alice îl privea lung, de data asta fără ironie, aproape cu înțelegere și duioșie. Sandu își dădu seama și roși brusc. Obrajii îi ardeau.

– O...o...o... a..admir, bineînțeles, murmură el, fâstâcindu-se.

– Olivia are poate ceea ce au puțini dintre noi: o cheie. „You’re the keeper of the seven keys”, fredonă ea.

Eu mă scufund în întuneric, cât mai adânc, ca să visez lumina, pe când ea, Olivia, găsește lumina aici, pe pământ.

Întotdeauna a fost pasionată de corespondențele dintre macro și microcosmos. De destul de mult timp, e preocupată de amenajarea microcosmosului, ca replică a macrocosmosului. De aceea s-a orientat spre grădinile japoneze, singurele „de altfel”, capabile să reconstituie prin simboluri sensul universului... să refacă și sentimentul naturii ... Ce e, puiț ?

Vorbea iarăși cu o notă de duioșie în glas.

– Aberez, nu? Deci, ca să revenim la subiect, săptămâna viitoare.

– Da.

– O.K. Capul sus, puiț. Fii și tu mai cool. Nu mai sta așa ca un blegoman. A, și spală-te și tu mai des cu Close-Up!

Sandu plecă surâzând. Pe măsură ce se îndepărta, Alice se simțea tot mai neglijată și mai nedreptățită. Starea de anxietate îi revenise. Începu să bombăne și să-l înjure pe Sandu și, fără să-și dea seama, ieși din parc și o luă drept înainte pe bulevardul Dacia, înapoi spre Romană. Apoi se îndreptă spre Cișmigiu, intră în parc și se apropie de terasa cu umbreluțe de pe malul lacului. „Teribil de jegos, scârbos, dezgustător!” exclamă ea văzând lacul. „Ce romantic! O adunătură pestriță de bărci crăpate și scorojite, învălmășindu-se unele peste altele pe un strat consistent de jeg căruia, cine știe din ce motive, i se spune tocmai lac. Căcat! Mai bine te plimbi cu barca pe borâtură decât p-asta!”. Începu să înjure cu o furie nestăpânită.

Deodată o văzu într-o barcă pe Isabelle împreună cu un tip care semăna al naibii de bine cu Jim Morrison – așa cum îl avea ea, acasă, într-un poster, pe perete, de fapt, mai exact, în afișul filmului „The Doors”. Se opri uimită și-și întrerupse avalanșa înjurăturilor. Într-

adevăr, părea că se întâmplă în sfârșit ceva interesant. Trebuia să afle neapărat cine-i tipul.

Se apropie de malul lacului și începu să strige cât putea de tare:

– Isabelle! Isabelle! Isabelle! Ce dracu' face că nu m-aude, mormăi ea.

Dar tipul deja începuse să vâslească spre mal. În câteva secunde, barca ajunsese chiar lângă mal. Tipul zâmbea, Isabelle încerca însă zadarnic să-și ascundă iritarea. Alice jubila pe malul lacului, abia stăpânindu-se să nu sară în barcă, în brațele lui. Poate că evenimentul pe care-l aștepta de atâta timp cu înfrigurare se va petrece acum. „Ăsta da gagi, păcat doar că era cu Isabelle... Însă, la urma urmei, cine știe...”

– Salut, Isabelle, zise Alice cu voce întretăiată. Ce mai faci? Ai un gagi nou? Semeni extraordinar de bine cu Val Kilmer, ai fi putut să-l dublezi în „Doors”. Deși cred că ești mai drăguț ca el. Și mai drăguț chiar decât Jim Morrison în original, zise Alice, făcându-și curaj și privindu-l pe Dayan drept în ochi, prefăcându-se totodată că ignoră nervozitatea crescândă a Isabellei. Apropo, reluă ea, pe mine mă cheamă Alice și, dacă ai lăsa-o un pic pe Isabelle, te-aș putea conduce într-o reală Țară a Minunilor.

– Alice, ești o... începu Isabelle cu furie, ridicându-se brusc în picioare și amenințând să răstoarne barca, dar tipul o împinse ușor înapoi, făcându-i semn din ochi să se liniștească.

– Eu sunt Dayan, spuse el calm și zâmbitor, așteptând să vadă ce efect va avea asupra lui Alice. Isabelle părea o jucărie gonflabilă de desen animat, gata să explodeze la cea mai mică înțepătură .

– Dayan? râse Alice, țintindu-l cu privirea ei pătrunzătoare. Ai un nume cam straniu. De pe ce planetă ai picat?

– Poți să-i spui și așa, dar nu e chiar o planetă.

– Vrei să spui că vii dintr-o altă dimensiune? Ești nostim, pe bune. Aș zice chiar că ai umor, dacă nu mi s-ar părea că ai prea mult tupeu.

– Tot pe bune am să-ți spun că sunt chiar Dayan din povestirea cu același nume de Mircea Eliade. Dacă n-ai citit-o, cred că ți-o pot rezuma într-un fel.

Alice își aduse aminte dintr-o dată. Bineînțeles, se îndrăgostise și ea de Dayan atunci când citise povestirea. Se gândise chiar, într-un moment de euforie, că, cine știe, ar fi posibilă o legătură paranormală cu el și analizase toate variantele. Pe urmă, râzând amar de tot ce putea să-i treacă prin cap, aruncase cartea la ghenă. Apoi, din fericire, se apucase să citească altceva și se îndrăgostise din nou. La fel, trecând de la entuziasmul inițial la furia și dezgustul final.

O clipă îi trecu prin minte că ea a ținut poate prima la Dayan și că el a revenit alteia, dar excluse imediat această posibilitate. Dayan practic nu exista, nu a existat și nu va exista niciodată, era doar un produs al imaginației unui scriitor! Nu putea fi viu, fierbinte, palpabil, ca tânărul acesta din barcă. Doar dacă Liviu Rebreanu ar fi avut dreptate în scrisoarea aceea adresată surorii lui... Dar nu, nu putea să aibă dreptate, așa ceva era imposibil, el însuși știa asta, însă uneori se autoiluziona. Alice simțea că nu se putea opune nici ea, acum, iluziilor. Fragmentul acela de scrisoare îi revenea neîncetat în minte, obsedant, amețitor, ca o stranie incantație: „Poate că lumea imaginației e mai aproape de esența realității decât lumea cea palpabilă a realității operante.” Alice se sforță să se rupă din vrajă.

– Nu mai spune, tu ești Dayan, din povestirea lui Mircea Eliade, îngăimă Alice.

Apoi simți că emoția începea să dispară. O ironie amară și străpungătoare reveni în privirea ei.

– Se pare că am avut dreptate când ți-am zis că ai prea mult tupeu, reluă ea. Mă întreb doar cum te poate suporta Isabelle.

Da, așa era bine, acum în sfârșit îi era mai bine. Trebuia să facă orice să-l coboare în ochii ei pe acest tânăr, zis Dayan. Se simțea mai bine desconsiderându-l, umilindu-l cel puțin în gândul ei. Trebuia să se autoconvingă că acest pseudo-Dayan nu însemna nimic pentru ea, nu merita nici cea mai mică atenție.

– Ești un tupeist scârbos! Îmi faci silă, zise Alice, ridicând tonul.

Ironia ei devenea agresivă, se transforma rapid în mânie. Și poate că Alice ar fi părut cu totul ridicolă dacă, dincolo de toate manifestările ei patetice de furie, nu s-ar fi resimțit o anumită vulnerabilitate. O fragilitate înduioșătoare...

Dintr-o dată, Alice se întoarce cu spatele la barcă. Lăsa o clipă impresia că oscilează între două decizii, apoi se hotărî și plecă.

– Alice! o strigă Dayan cu o voce neînchipuit de caldă. De ce fugi?

Alice însă se îndepărtă din ce în ce mai mult de locul bărcii, tot mai repede. Alerga. La un moment dat se opri, amețită de goana halucinantă din care nu distingea decât imagini neclare, lipsite de contur... doar pete de lumină și culoare, amestecându-se și disociindu-se haotic, într-un dans lasciv.

Materia incandescentă, orbitoare a soarelui se împrăștia, se infiltra tot mai adânc în lucruri, cuprindea întreaga lume... chiar și discontinuitatea stranie și absurdă a petelor de lumină și culoare. Alice întinse brațele, cuprinsă de disperare, căutând un reper, un punct de sprijin de care să se agațe cu ultimele puteri. Îmbrățișă copacul ieșit în drum cu recunoștința cu care se prinde naufragiatul de catarg. Își lipi fruntea de scoarța lui. Două lacrimi fură preluate de scoarța groasă și aspră a arborelui și trimise ușor, în jos, ofrandă pământului.

Cap. 5. Cu tramvaiul galben pe Theodor Aman: gunoaie, azalee și tocuri înalte

Miercuri, 23 iunie 1995

Iar scriu în jurnal. Credeam că am depășit de mult vârsta deținerii unui jurnal (doar nu mai scrisesem de peste doi ani). Îmi propusesem să scriu numai poezii, povestiri, nuvele, romane etc. (ce ambiții am, frate!) și, din când în când, să-mi notez și să-mi comentez câte un vis, o reverie, o revelație (!?) (ce ai, Camil, ai înnebunit?), o stare de spirit, să fac o observație Ψ -logică, Φ -sofică, sociologică sau religioasă asupra lumii. Și iată-mă totuși scriind în jurnal după atâția ani! (În ce hal am ajuns..., i-auzi: „după atâția ani!”).

Parcă trăiesc pe altă lume. Momentele în care cred că mă aflu totuși pe pământ, în lumea confortabilă a vieții cotidiene, în care mă simt normal, la fel ca toți ceilalți, mi se par rare și aproape fulgurante. Prea repede, mult prea repede, sunt chemat (oare de cine? cine se joacă mereu cu mine și ce rațiuni misterioase îl / o îndeamnă s-o facă?) într-o lume a visului care se transformă adeseori în coșmar.

Mă plimb pe strada Theodor Aman, visător, plutind undeva, departe, totuși, în mod straniu, irezistibil captat de locurile pe care le parcurg. Există aici o atracție de sub puterea căreia nu mă pot smulge. Strada asta, pentru mine, pare să stea sub semnul unei vrăji. De fiecare dată când o străbat trăiesc aceeași stare paradoxală: o împletire inefabilă de durere și fericire...

Cutii de gunoaie împrăștiate de-a valma pe stradă, la fel ca și în fața curților caselor, amestecându-și mirosurile râncede și grețoase cu parfumul delicat, grațios – ca balerinele lui Degas – al florilor și arbuștilor ce se cațără pe porți și pe ziduri. Ferestrele strâmbe ale camerelor de la demisol, sparte pe alocuri, dar niciodată îndeajuns ca să poți vedea tot ce e înăuntru. Zidurile crăpate, unele murdare, înnegrite de praf, cu nenumărate pete cenușii, albe și negre învâlmășindu-se ciudat. Hibiscușii răsărind din spatele porților,

dincolo de masca inocenței pe care vor (cam strident, fără talent sau măcar tehnică actricească) s-o arboreze, vulgari, neciopliți... cu o grosolanie însă blândă și neprimejdioasă, superficiali și pitorești. Curțile cu leandri, cu mușcate și azalee, chiar și cu câte un trandafir japonez pe care-l mai aprinde uneori, ca pe un rug fantastic, dar trecător, cu măiestria unui regizor, câte o rază. Și perdelele de la ferestre pe care, chiar dacă nu le văd prea bine, mi le imaginez diafane, țesute de păianjenii de la subsol și demisol în lungile lor drumuri. Și pavajul străzii în care poate se mai prinde vreun toc de pantof alb de lac, pavajul pe care-l invidiez pentru că-l văd uneori mângâiat de rochiile lungi, vapoase ale femeilor din alte timpuri, din alte lumi... Casele vechi, care mie îmi par ieșite din timp, smulgându-se (prin ce miracol?) „marii treceri”, casa în care s-a filmat „Crucea de piatră”. Apoi trecerea zi de zi a unui tramvai galben... tot străbătând, de atâtea ori, acele locuri, tramvaiul intrase în povestea străzii, la fiecare trecere a sa reactualiza o lume...

Și eu mă plimb „trec” pe această stradă și simt că într-un fel fac și eu parte din povestea ei...

„Trec” și am senzația reîntoarcerii acasă. Mă obsedează faptul că nu pot să înțeleg cu exactitate sensul acestui „acasă”. Repet cu obstinție „acasă, acasă, acasă...” și mă simt emoționat, chiar excitat. Unde, oare aici sau dincolo, la începutul poveștii sau la sfârșitul ei, e *Ea*? Poate în ficțiune? Nu știu, însă mă gândesc cu ardoare, cu o pasiune ce-mi consumă ființa, la acest „acasă”.

Și atunci apare *Ea*, pe care nu știu cum o cheamă și pe care o numesc cu o venerație aproape religioasă *Ea*, ca și cum ar fi pentru mine prima femeie și n-aș fi aflat că are vreun nume, în afară de cel de femeie. *Ea*, care mă cheamă, mă vrăjește, mă atrage în capcanele ei, mă capturează, mă chinuiește, îmi ia trupul și sufletul pentru totdeauna, *Ea* care totuși mă iubește până la sacrificiul de sine. Și eu care o iubesc într-atât încât să accept modul *Ei* de iubi, încât să ajung să o doresc cu toată nebunia din mine, cu disperarea că aș trece brusc în neant din clipa în care *Ea* n-ar mai exista .

Cine e *Ea*? De unde e *Ea*? De unde o cunosc? Când a-nceput povestea noastră? Într-o altă viață ... în ce viață...? Întrebările mă copleșesc, nu pot să le răspund. Simt în mine un dor, o dorință fără

nume, adâncă, sfâșietoare. Poate dorul de a cunoaște, de a recunoaște, de a o striga pe nume, de a-mi aduce aminte numele *Ei*. Dar anamneza nu mă ajută niciodată așa cum aș vrea. Mi se pare (e doar un vis, trebuie să-mi reamintesc mereu că e doar un vis) că recuperez numai fragmente dispartate pe care nu reușesc, oricât aș încerca, să le leg între ele, să dezleg jocul de puzzle...

Ah, strada asta... Același iz de gunoaie amestecându-se cu parfumul suav și dulce al florilor. Azaleele ca balerinele lui Degas. Luna – uriașă, sferică, enigmatică, asemenea unui glob de cristal al vreunei bătrâne ghicitoare. Maya – vrăjitoarea cosmică... Aerul pare rarefiat. Tramvaiul trece ca un fluture de noapte. Mi-e teamă. Știi că nu aș fi putut să mă refugiez decât pe strada asta și că, desigur, tot aici mă vor găsi. Nu-i nimic, mai am timp. Privesc luna și mă întreb ce poveste se naște acum în globul de cristal. „Eu nu strivesc corola de minuni a lumii / și nu ucid / cu mintea tainele, ce le-ntâlnesc / în calea mea / în flori, în ochi, pe buze ori morminte.”

Mă simt înfiorat. Mi-e teamă. Deodată, îi văd. Vin să mă ia. Totul începe să se învârtască ușor, apoi din ce în ce mai alert cu mine. Nu mai disting parcă nici un contur, ba nu, mai văd o siluetă subțire, delicată venind spre mine. La lumina lunii, o zăresc... Îmbrăcată în negru... Părul îi flutură în vânt... Ochii *Ei* sunt, cred, două flăcări în noapte... Vreau să-i văd ochii, să-mi afund obrajii în părul *Ei* mătășos, s-o strâng în brațe, să-i cad apoi la picioare, s-o implor să mă salveze...

Acum sunt în genunchi, nici nu am realizat ce-a fost înainte. Cineva și-a înfipt mâinile în părul meu, loviturile vin din toate părțile asupra mea, puternice, năucitoare, fără oprire... Ah, Doamne, aș vrea să leșin de durere și nu pot... Mă aud gemând și mi-e scârbă de mine că sunt atât de laș și de neajutorat încât să-mi exteriorizez suferința, să le dau prilej și lor să se delecteze cu ea din plin. Umiliința mă ține treaz. Mi-e silă de mine. Mă zbat ca un vierme și nu pot fi decât călcat în picioare .

Sunt întins pe jos. Ciudat, parcă începe să-mi placă... Umiliința, suferința mă excită, mă fac să găsesc o anumită plăcere senzuală,

vinovată. Mă las cuprins de viciu. Cu o luciditate infernală, perfect treaz, încep să-mi savurez mizeria, durerea, decăderea... Dar e prea mult, mă doare prea tare!...

Și, deodată, simt pantoful *Ei* alunecând de-a lungul corpului meu, cu mișcări uneori discrete, aproape grațioase, alteori rapide și brutale, lovindu-mă tare „acolo”, apoi, bizar, parcă mângâindu-mă cu vârful pantofului. Ceilalți continuă să mă tortureze... Sunt lac de sudoare, respir cât pot de adânc pentru ca să nu-mi pierd cunoștința, încerc să nu-mi mai pese decât de ce face ea. Vârful pantofului *Ei* s-a lipit de obrajii mei, pipăie, caută, cercetează în întuneric. Am o tresărire bruscă din tot corpul, tremur, vreau să-i vorbesc, să-i vorbesc *Ei*, numai *Ei*. Dar mi se oprește brusc un nod în gât. Pantoful *Ei* îmi apasă gura... Ah, ce zice *Ea*, dacă aș putea să înțeleg, dar mi-e rău, nu mai înțeleg nimic... Simt doar cum tocul *Ei* subțire și ascuțit îmi strivește buzele.

Întuneric... Apoi, cu ochii întredeschiși, privesc cum se aprind treptat luminile în uriașele candelabre de cristal. Lumină pură, prea pură pentru a fi de aici... lumină nepământească, venită de undeva, de dincolo. O sală de bal – nesfârșită, topindu-și contururile în lumină. Oglinzi. Clinchetul de cristal al candelabrelor. Ninsoare de petale albe. Parfum de salcâm. Văluri ușoare, străvezii de borangic care vibrează în lumină. Și noi valsăm prin zborul halucinant al petalelor. *Ea* e îmbrăcată în alb, şuvițe din părul ei lung, mătăsos se desprind treptat din coc, ochii *Ei* strălucesc neverosimil, de parcă toată lumina ar izvorî din ei, zâmbește, îmi zâmbește... O sărut. Și dispărem în lumină...

Apoi, iar, întuneric... Un beci probabil, nu pot să-mi dau bine seama... Mi-a scos cătușele și lanțurile și pe urmă am făcut dragoste, cu furie, cu disperare, străbătând abisuri fără nume, la granița dintre viață și moarte, uitându-ne și regăsindu-ne mereu unul în celălalt. Simțeam cum mi se abandonează... fără temeri, fără regrete. Ne întâlneam din nou, după mii și mii de ani, singuri în univers, față în

față, iremediabil străini unul de celălalt și totuși, prin cine știe ce taină, inseparabili.

Părul ei se despletea, parfumat și amețitor, înfășurându-ne ca-ntr-o crisalidă întunecată, moale și fierbinte. Când crisalida se va sparge, un singur fluture strălucitor va descrie cercuri de aur în nemărginire. Eram, poate, atât de aproape de sfârșit...

Înainte să plece, s-a ridicat de lângă mine și a privit o vreme, printre gratii, cine știe ce stea de pe cer. Mă simțeam uitat, nu vroiam ca ea să plece, să mă părăsească, să mă lase pradă întunericului și neliniștii. „Și totuși te iubesc”, a spus atunci și am știut că se va întoarce.

Mi-am îndreptat ochii spre cer și-am încercat să regăsesc steaua pe care ea o privise.

Cap. 6. Pe lacul Cișmigiu, Arca lui Noe

O găsi așezată la poalele copacului, privind lacul, mai exact bărcile îndrăgostiților. Se așeză și el lângă ea, luând-o pe după gât și strângând-o ușor, cu duioșie. Simțea nevoia de a o proteja, avea senzația că e puternic și că o putea ocroti. Deși frumos, chipul ei încremenea uneori într-o grimasă dură, masculină, care-i deforma trăsăturile. Însă acum, dintr-o dată, lăsându-se pradă unui abandon de sine, ea redevenise fragilă, încântătoare prin grația și naivitatea cu care se bucura de prezența lui.

Alice închise ochii și-și lipi capul de umărul lui Camil. Acum era în siguranță, la adăpost de orice deziluzie pentru că nu mai aștepta nimic de la ea însăși și-și pusese toată speranța, care-i mai rămăsese, în el. Reușise acum să se elibereze de propria-i voință, toate gândurile i le transferase lui, fără să-i pese de ce se va întâmpla cu ele... Un timp nu-și spuseră nimic. Apoi, brusc, ea păru să-și aducă aminte de ceva, clipi de mai multe ori, ca trezindu-se dintr-un somn adânc și mâna ei subțire se zbatu în aer ca o aripă. Arăta înspre bărcile de pe lac. Pe măsură ce se trezea, părea că-și pierde expresia candidă de mai înainte, că încremenește din nou în acea grimasă dură care-i deforma trăsăturile.

– Vezi, ei sunt salvați. Tocmai mă gândeam cum seamănă toate aceste bărci mărunte, necunoscută cu marea *Arcă a lui Noe*. Și mi s-a părut că toate sunt transfigurate: nu mai sunt simple bărci, sunt corăbiile salvării, fiecare *el* și fiecare *ea* capătă șansa să existe, să existe cu adevărat. Aș vrea să fiu și eu într-o astfel de „corabie” cu cineva... Și totuși mă aflu aici, pe mal, încercând să mai cred într-un miracol și, din păcate, nereușind, și nu pot decât să-i urăsc pe cei aleși și să mă urăsc pe mine însămi pentru egoismul meu. De ce nu pot fi și eu ca ei? oftă Alice, smulgându-se brusc din îmbrățișarea lui Camil.

El tăcea. Nu reușise să găsească vreun cuvânt de consolare pe care să-l și poată rosti din inimă. Simțise ce nevoie disperată avea ea de iubire. Observase și că ea era atrasă de el, că părul ei mirosea a

fructe de pădure și că ochii ei îl priveau cu o intensitate stranie. Dar n-o iubea, nu putea s-o mintă că o iubește. Nici ea nu-l iubea cu adevărat. Poate că, își zise Camil, ea descoperise o parte din sufletul ei în sufletul lui și emoția regăsirii (totuși incomplete) în el o făcuse să creadă, pentru o clipă, că îl iubește. Poate că, pentru o clipă, Alice chiar îl confundase cu *Acela* pe care-l aștepta cine știe de cât timp...

*

Trecuse mai mult de o oră de când barca plutea liniștită, fără griji, pe lacul Cișmigiu. Cel puțin așa i se părea Isabellei care începuse deja să se streseze – întâi că nu va mai putea recupera garanția, iar apoi chiar buletinele reținute la casă. Dayan însă nu părea cătuși de puțin preocupat de asemenea amănunte ne semnificative. Vâslea calm, nedezlipindu-și privirea de Isabelle și zâmbind uneori straniu, cu subînțeles. Simțise și el că exista o anumită discrepantă între modurile lor de a reacționa, însă se gândea că se putea trece peste asta cu puțină bunăvoință.

De ce păreau toți oamenii stresați? Doar stresul nu era intrinsec naturii umane. În viața fiecărui om erau într-adevăr momente când totul părea o povară, când îl apăsau probleme de tot felul, când putea să și urle că, oricum, nu-l ajuta cu nimic, când lumea îi apărea nu atât ostilă, cât indiferentă, absolut indiferentă. Nevoii omului de fericire și claritate i se opune adeseori tăcerea nebuloasă, irațională a lumii care înghite nepăsătoare strigătul disperat al oricărui individ, ignorându-l cu desăvârșire. „Strigătul” lui Munch... în pustiu...

Dar, își continua Dayan firul gândurilor, să ajungi să afirmi ca Albert Camus că fericirea reprezintă „simplul acord între făptură și existența sa” însemna să spui prea puțin despre fericirea omenească. Subiectul dă sens acțiunii, munca lui Sisif nu mai e absurdă, ci capătă sens, Sisif devine fericit – sigur, e o soluție, dar poate nu e singura și poate nici cea mai bună. Într-o lume armonioasă, aflată sub semnul unei divinități protectoare nu trebuia neapărat tolerat, semnat și estetizat absurdul, Sisif acesta nu-și mai avea locul său, să zicem,

scăpa de osândă și se ocupa cu alte lucruri, împăcat cu Dumnezeu, cu lumea și cu sine. Lumea oamenilor trebuie să fie o lume fără munci sisifice. De ce n-am urma sfatul lui Augustin: „iubește și fă ce vrei”? Într-o lume armonioasă ar fi fost simplu, la îndemâna tuturor. Poate că, totuși, pentru mulți oameni nu-i chiar așa ușor, poate că au nevoie de un ajutor oarecare.

Între timp, Isabelle se mai calmase, nu mai părea atât de preocupată de recuperarea garanției și a buletinului lăsat la casă. De ce să se agite aiurea, acum era cu Dayan și nimic altceva nu putea fi mai important. Isabelle îi zâmbi. El tresări. Fusese de la început sedus de surâsul ei umed, senzual, de ochii ei negri-migdalați, duioși, calzi și vii, de părul ei lung, mătăsos, castaniu cu reflexe roșiatice, de silueta ei delicată, de întreg parfumul făpturii ei. Oricât ar fi încercat (bineînțeles că nu dorea asta acum), el nu se mai putea smulge din această stare de seducție.

Dayan nu mai vâslea acum decât în virtutea inerției. Într-un sfârșit, vâslele îi alunecară din mâini. Corăbiile ochilor lui își aruncaseră ancorele în țărmurile sălbatice și întunecate ale ochilor ei și nu mai vroiau să se desprindă de-acolo, nu doreau să părăsească vreodată Pământul Făgăduinței. Bărbatul descoperise Femeia și nu mai putea să se dezlipească din îmbrățișarea ei amețitoare. *Terra Incognita* își întindea spre el, tresăltând de voluptate, brațele ei purtând parfumul straniu, uneori vag, alteori aproape sufocant de dulce al unei vegetații luxuriante.

Barca plutea încă în voia ei, nestingherită de nimeni și de nimic, toate bărcile îndrăgostiților plutesc de la sine... Și cum cei doi aveau nevoie de intimitate, toate celelalte bărci dispăruseră. Lacul se adâncise, țărmurile se îndepărtaseră, de-abia se mai vedeau. De fapt, acum nu se mai zărea decât un singur țarm, singurul necesar de altfel: țarmul Insulei. Și barca lor se îndrepta singură, fără grabă, fără nicio efortare, spre țarmul Insulei.

Insula putea fi amenajată oricum (totul depindea de dispoziția lor sufletească), ea le apărea lor exact așa cum și-o imaginaseră în prealabil, ba mai mult, peisajul ei putea fi transformat și în timp ce ei se aflau deja acolo, dacă ar fi dorit pe parcurs. Unicul lucru pe care nu-l puteau realiza era să o facă să dispară. Insula era cvasi-

indestructibilă. Era o consecință directă a iubirii lor. Se născuse din iubire și nu putea să dispară decât odată cu ea.

Acum, la prima incursiune pe Insulă, Dayan și Isabelle nu fuseseră foarte atenți la amănunte, nu se lăsaseră antrenați în jocurile abracadabrate ale imaginației, ci-și doriseră numai să ajungă pe un tărâm exotic, cu o vegetație luxuriantă.

Un parfum ciudat, amețitor, revărsându-se din corolele mari, umede, succulente... Atrase de aromele halucinante, mii de păsări Colibri plonjară zvâcnind din aripi în florile uriașe, mustind de nectar. La lumina lunii, răsăriră, în toată strălucirea și luxul toaletelor de bal mascat, orhideele. Dayan și Isabelle se sărutară îndelung.

Cap. 7. Starea de veghe insuportabilă și eternitatea scoasă la licitație

Era într-o sală mare și întunecoasă. Contururile ei nu se distingeau. În față, o lumină difuză dezvăluia într-o anumită măsură un pupitru negru, masiv. Se vedea și un microfon amplasat la nivelul pupitrului. Pe nesfârșitele rânduri de bănci negre, se aflau așezați mulți oameni agitați și nedumeriți. La pupitru nu se afla încă nimeni. În sală începu să se audă un murmur de nerăbdare. Aproape instantaneu acesta se transformă într-un vâjâit teribil, înfricoșător, pe care oamenii îl puseră însă pe seama numeroaselor microfoane din sală. Sunetul sinistru îi sperie totuși suficient de tare ca să amuțească. La un moment dat, ceva sau cineva (o creatură neidentificabilă) apărură la pupitru și începu să vorbească. În ciuda dimensiunilor impresionante ale microfonului, în sală nu se auzea aproape nimic. Oamenii reîncepură să se agite.

Alice aștepta pe bancă, bătându-și capul să înțeleagă ce se întâmpla. Nu știa cum ajunsese acolo și de ce. Încerca să tragă cu urechea la ce șopteau vecinii săi, îi privea insistent, urmărindu-le fiecare mișcare. Nu înțelegea nimic. Începea să-i fie ciudă pe ceilalți fiindcă i se părea că ea era singura complet dezorientată. Creatura de la pupitru continua să vorbească ininteligibil, iar oamenii se agitau din ce în ce mai tare.

– O sută! spuse cineva din sală și tunetul glasului zgâlțâi întreaga încăpere.

Lângă pupitru apărură un funcționar îmbrăcat regulamentar într-un costum cenușiu. Afișa o seriozitate silită și avea aerul că abia se abține să nu bufnească în răs. Făcu o plecăciune în fața creaturii de la pupitru, își scoase pălăria (țeasta îi strălucea lustruită ca o bilă de bowling) și o puse pe birou, reglă microfonul și se pregăti să vorbească. Creatura dispărură înghițită de întuneric. Funcționarul se vedea foarte bine în lumina reflectorului. După ce răsfoi niște registre voluminoase, legănându-se neîntrerupt, funcționarul începu să vorbească tărăgănat și strident asemenea copiilor care recită poezii la

grădiniță la serbări. Intensitatea vocii era normală. În sală se auzi bine:

– O sută o dată, o sută de două ori...

– Cinci sute! spuse altcineva și sala fu din nou zguduită din temelii.

– Cinci sute o dată, cinci sute de două ori...

– O mie!

– O mie o dată, o mie de două ori... Cine dă mai mult?

Alice se foia pe bancă, aruncând priviri disperate în toate părțile, încordându-și auzul ca să poată prinde ceva din discursul creaturii care între timp reapăruse la pupitru. Nu auzea nimic, dar își dădea seama că este vorba de ceva foarte important.

– Zece mii o dată, zece mii de două ori... Cine dă mai mult?

– Douăzeci de mii!

O licitație!?! Dar oare ce se licita? Și ce căuta ea acolo? Făcea parte dintre posibیلیi cumpărători? Dincolo de febra nervozității, o cuprindea teama de a nu rata ceva de o importanță capitală.

Licitatia continua, ajunsese pe la o sută de milioane. Disperată, Alice o prinse de umeri pe vecina ei și o zgâlțâi din răsputeri somând-o să răspundă la întrebările ei. Speriată pe de o parte de intervenția brutală a lui Alice, pe de altă parte surprinsă de ignoranța acesteia, bătrâna deschise gura ei băloasă și diformă în care, totuși, câțiva dinți de aur, singurii pe care îi mai avea, scânteiau spectral ca giuvaierurile în peștera lui Ali-Baba și hârâi: „Se licitează durata vieții”.

– Un miliard! zise bătrâna, smulgându-se din mâinile lui Alice.

– Un miliard o dată, un miliard de două ori... Cine vrea să trăiască mai mult?

– O eternitate! spuse Alice sărind în picioare și uitându-se îngrijorată în toate părțile de parcă cineva ar fi putut licita mai mult.

– O eternitate o dată, o eternitate de două ori, o eternitate de trei ori! Adjudecat! Gata, domnișoara Alice a câștigat eternitatea.

– Ei, ce zici, ai câștigat eternitatea! Alice realizează dintr-o dată că se afla față în față cu un pitic fără degete la mâna dreaptă. Crezi că ai făcut o afacere? se interesă piticul rotindu-și vioii ochii mici, negri și strălucitori.

– Cum să nu, răspunse Alice ferm, dar fără prea mare entuziasm.
– De țe? De țe? repetă piticul, alintându-se și privind-o galeș-compătimitor cu ochii săi rotunzi și vii, atât de strălucitori de parcă pluteau în lacrimi.

Alice nu răspunse, îi aruncă doar o privire disprețuitoare.

– Ei, de țe? insistă piticul sclifosindu-se.

– Ascultă, ești idiot? Cum poți să mă întrebi așa ceva? Sunt nemuritoare. Visul din totdeauna al omului s-a împlinit prin mine.

– Da, dar s-a împlinit în lumea asta, nu în cealaltă.

– Ei și? Ce-mi pasă?

– Ai să-ți vezi nu numai părinții murind, ci și prietenii și iubiții murind, și copiii murind, și nepoții murind. Toți or să îmbătrânească, numai tu nu. Toți or să moară, numai tu nu.

– Ei, ce crezi că-s așa sentimentală? Mor ei, se nasc și trăiesc alții. Dacă o să am nevoie, am de cine să mă atașez, bineînțeles – cu moderație, ca să nu le duc dorul când n-or mai fi. Totul nu e decât o chestie de calcul și de contabilitate.

– Ești cinică!

– Ce să-ți povestesc, te deranjează că sunt sinceră în egoismul meu normal, natural. Îți displace că sunt puternică.

– Te compătimesc pentru slăbiciunea ta, adevărata putere constă în iubire, în sacrificiu.

– Spui așa pentru că mă invidiezi.

– Chiar deloc. Și apoi nu o să te plictisești?

– De ce să mă plictisesc? O să privesc desfășurarea istoriei pământene. Dacă o să am chef, o să intervin. O să fie foarte distractiv. Am simțul spectacolului destul de bine dezvoltat.

– Și când istoria se va sfârși?

– De ce să se sfârșească?

– Dacă totuși se va sfârși? E o ipoteză verosimilă.

– Hm, nu prea cred în ea. Dar, mă rog, presupunând prin absurd că ar fi așa... Ce, eu sunt dependentă de istorie? Mă descurc la fel de bine și fără ea. O să am satisfacția că i-am supraviețuit.

– O să stăpânești o planetă moartă, în cel mai bun caz, un cimitir sau un muzeu. Ce-o să faci?

– O să-mi amintesc. O să evoc timpurile trecute. O să reconstruiesc realitatea trecută din fragmente de morminte sau din exponate de muzeu. O să fie interesant. O să-i redau viața.

– O lume mentală?

– Ce-are a face? Pentru mine are realitate tocmai pentru că am contribuit la crearea ei. Este a mea, îmi aparține. Ceea ce există pentru alții mă îndoiesc că există în sine. Dar ceea ce există pentru mine, există sigur. Realitatea se alcătuiește din lucrurile care, într-un fel sau altul, prin creație, moștenire sau adopție, îmi aparțin. Realitatea e a mea și a nimănui altuia. Nu concep o lume mai adevărată, mai vie decât lumea mea interioară.

– Și când modelul lumii tale interioare o să dispară, când, după o vreme în care ai trăit și ai creat numai din amintiri, o să începi să uiți, ce-o să faci? Pământul o să fie un pustiu, nu o să-ți mai aduci aminte decât foarte vag cum a fost. O să uiți și, ca să acoperi golul, o să inventezi.

– Dacă o să mai am cu ce, o să scriu.

– Pentru cine?

– Pentru mine.

– Nu poți să scrii decât pentru alții. Scrisul are un rol social, de comunicare, de cunoaștere interumană.

– Va fi o cunoaștere intraumană. Mă voi cunoaște pe mine ca să mă pot adora mai de aproape. Va fi o formă a narcisismului.

– Crezi că ajunge iubirea de sine? Lumea ta poate să sfideze singură abisul?

– Lumea mea este adevărată, abisul nu există, e o minciună vulgară și stupidă. Nici nu-mi pun problema abisului.

– Deocamdată... Și când n-o să mai ai nimic de făcut pe Pământ, o să privești mai departe spre alte planete. O să te consolezi cu o lume de stele și de planete de gheață?

– Ce mă tot iei cu universul, fie cu cel apropiat, cu Pământul, fie cu cel îndepărtat? Ți-am spus că nu mă interesează. Eu am lumea mea.

– Lumea ta are o bază empirică.

– Ei da, nu pot să nu recunosc anumite influențe empirice, dar lumea mea are totuși autonomie. S-a edificat și în baza experienței,

dar, treptat, s-a detașat, a căpătat personalitate, și-a cucerit independența. Nu mă interesează universul, nu-mi pasă ce se întâmplă cu el, evenimentele mă dezgustă, mi se par derizorii, uneori de-a dreptul hilare. Uneori aș vrea să fac gesturi spectaculoase care să zguduie lumea, s-o trezească din inerție. Dar nu am harul acțiunii, mă refugiez imediat în lumea mea interioară unde tot ce vreau să fac e posibil. De fapt, n-ar avea nici un sens să acționez în lumea terestră, ireală, fantasmatică, așa cum îmi apare mie; orice acțiune ar fi superfluă. Singurele acte *adevărate* le pot înfăptui în lumea mea. Și, totuși, uneori simt nevoia să abandonez pasivitatea declarată și ridicată la rangul de principiu. Poate fiindcă aparțin oarecum și acestei lumi „fantasmatică”, cum îi zic eu „realității” terestre. Poate și pentru că simt tentația unei concurențe cu Dumnezeu – care se opune expansiunii mele, care mă împiedică să-mi extind teritoriul, să-i anexez „realitatea” vieții pământene. Asta mă îngrijorează pentru că înseamnă că-i acord lumii ăsteia insipide un anume interes...

– Cum poate să existe o lume doar pentru cineva? O lume există pentru cel puțin două persoane, ea trebuie împărțită. O lume strict personală e știrbită, incompletă, lipsită de armonie. O lume închisă, singură, suferindă. Nu-i nimeni care să o recunoască. Nici Dumnezeu nu a putut trăi singur. A creat omul.

– Nu e nevoie. Eu cred în ea, recunoașterea mea o consolidează.

– Alice, încearcă să iubești. Adevărata viață e în iubire, în schimb, indiferența ucide. Obrajii piticului se îmbujorară, deși ochii rotunzi și vioi îi jucau vesel-neîncrezător, iar tonul vocii era teatral, pe jumătate autoironic, pe jumătate încărcat de un patetism sincer. „Decât în ceruri singur, mai bine în infern”, recită el.

Scufia lui în carouri maro și albastre îi alunecase puțin pe-o ureche; atunci când piticul dădu să și-o ridice, Alice remarcă înfiorată că nu avea nici un deget la mâna dreaptă; aceasta părea un ciot uscat.

– Alice, continuă piticul pe același ton teatral, vreau să mă crezi că în bezna nopții e preferabil să vezi lumina unei case omenești decât a unei stele pe cer. Vreau să mă crezi că Odiseea are sens

numai dacă ne raportăm la Itaca. Și mai vreau să știi că aș da orice să fiu ca tine și să trăiesc printre oameni...

Lamentațiile piticului erau înduioșătoare și caraghioase deopotrivă. Cum scufia piticului îi căzuse din nou pe-o ureche, Alice i-o ridică ușor, netezind încetișor ciucurile mare, albastru și mătăsos. Piticul îi făcu cu ochiul.

*

Alice se trezi emoționată și scrise în jurnal, nemaiputând să adoarmă la loc:

„În clopotul meu urlă câinii și mi-e teamă că n-o să mai văd soarele răsărind. Poate că noaptea asta șlefuită ca un cristal răsunând de un urlat universal nu se va termina niciodată. Totul pare atât de clar că pot vedea până în fundul lucrurilor, radiografiindu-le scheletele stupid de banale. În tăcerea nopții demistificatoare, înfricoșate și umilite, lucrurile strigă clar, distinct, încât le pot auzi pe fiecare în parte. Mi-e scârbă de ele. Nu știu nici măcar să zbiară, lumea asta e desigur una ratată, universul ăsta se târâie, fără vigoare, trăgând să moară și neștiind cum. Neîndrăznind. Degust voluptatea masochistă a cunoașterii. Mă autoradiografiez și izbucnesc în râs. Văd totul. Și îmi pare rău că nu mai pot să visez, că nu pot să descopăr măduva moale și caldă din oasele albe, lucioase ca perlele. Mă sfâșii cu gheare ascuțite înfometate de nerăbdare ca să mă citesc în măruntaie și tresalt de bucuria și durerea extatică a cunoașterii. Nu am găsit, de fapt, nimic de citit. Îmi pare rău acum că nu-mi mai fac iluzii, că mi-am pierdut umbreluța alb-dantelată a inocenței și am căzut în abis. Am suflat în pădădie și am rămas în mână cu un fir idiot, ciuntit, fără vlagă. Stare de veghe insuportabilă. Vreau să uit, să dorm. Să visez sâmburele luminos al lucrurilor. Să iubesc lumea, oamenii, animalele, plantele. Să trăiesc lumea, oamenii, animalele, plantele. Să experimentez lumea în care în orice lucru există un sâmbure de lumină care nu mai poate fi înțeles rațional și să cred pentru a putea înțelege. Vreau să văd soarele răsărind proaspăt ca un

măr pârguit din valurile de rouă ale dimineții și de poftă, de foame și de drag, să mușc din el fără să mă frig ... să fiu fericită...”

Cap. 8. Monte Carlo, piticul și prințesa de canal

Isabelle ieșise din casă ca să cumpere țigări.

– Mă duc să iau paie, îi zise lui Dayan în timp ce-i crăntănea ușor lobul urechii. Eu mă simt bine doar ca porcu' cu paiu-n gură, șopti ea, continuând totuși să ronțăie urechea lui Dayan cu o poftă crescândă. „Crisp every day”! glumi ea, dar Dayan, cu un aer prefăcut de agasare, se smulse din îmbrățișarea ei și, ca un general ajuns stăpân pe situație, îi ordonă să se achite mai repede de îndatoriri. Nu era mare lucru să se ocupe de procurarea țigărilor și eventual a băuturii. El, Dayan, avea însărcinarea mult mai dificilă de a face piața.

Înainte de a ajunge la chioșc, Isabelle întâlnește pe drum o persoană care o salută și căreia ea îi răspunde la salut distrată, fără a se uita măcar cine era. Plecase de-acasă absorbită de „grijile casnice” de care vorbea de la un timp încercând să-și dea importanță.

– Ei, ce faci, nu mă mai recunoști? întrebă tare persoana care o salutase și abia atunci Isabelle văzu un tip cu o șapcă întoarsă cu cozorocul la spate, cu cercel în nas și cu un cioc vopsit în roșu. Isabellei îi fu imposibil să-l identifice. Ochii verzi, jucăuși și iscoditori până la limita obrăzniciei o priveau provocator. „Cine...cine ...”, se zbătea Isabelle să-și aducă aminte. Măcar de-ar fi sigură că-l poate exclude dintre „foști” pe Barbă Roșie asta...

– Ei, ce-n mă-sa, sunt eu, Adi.

„Adi, Adi... care Adi?”, își bătea capul Isabelle, ocolindu-i privirea, stânjenită.

– Adi, „Capac”, deschideam sticlele de Cola cu dinții. Bă, Capac, desfă-mi și mie una, maimuțări el. Toți mă rugau, eram expert, le desfăceam din prima. Cu sticlele nu-i problemă, gagicile se lasă destupate mai greu. Ei, ți-ai adus aminte? Își întrerupse evocarea, revenind asupra chestiei recunoașterii. Ai văzut, mi-am vopsit ciocu'. Marfă, nu? Am fost colegi în generală. Nu mai ții minte, într-a opta, la banchet, am făcut concursul „cine mănâncă și bea mai mult și borăște mai puțin”...

– Adi, da, cum să nu, își aminti Isabelle în cele din urmă. Te-ai schimbat foarte mult, încercă ea să-și scuze incompetența în a-l identifica pasând răspunderea trecerii timpului. Sigur că timpul era de vină că nu-l recunoscuse. Ce mai trece timpul, se lamentă ea convențional, mai mult ca să întrețină discuția.

– Am auzit că-ți spui acum „Isabelle”. M-am pișat pe mine când am auzit. Mi-am zis: bă, Capac, nu mai auzi bine. Ce te-a apucat?

– Mi se pare că mi se potrivește.

– Ce, dacă n-ai fi „Isabelle”, n-ai fi tu? zise el accentuând ironic numele Isabellei. Ochii verzi, vioi o priveau sfredelitori.

– Nu, n-aș mai fi eu. M-am obișnuit atât de mult să fiu Isabelle încât, dacă ar trebui să abandonez această identitate, ar însemna să mă sinucid. Eu sunt Isabelle așa cum ești tu Adi Capac.

– Ei, băga-mi-aș, da' înainte să fii „Isabelle”, ce-ai fost? Moartă? se holbă Adi la ea. Am fost coleg de generală cu o moartă. A înviat abia la liceu! Să mor io, te-ai dus cu capu'!

– Ei, stai puțin Adi, nu-i chiar așa. Totuși, e adevărat că m-am schimbat foarte mult. Într-o zi am vrut să fiu Isabelle și, iată, am devenit. „Isabelle” e o identitate aleasă de mine pe care treptat am interiorizat-o. „Isabelle” e un model creat de mine. Fiecare, conștient sau nu, se construiește pe sine. Dacă n-aș mai fi Isabelle, bineînțeles că n-aș muri fizic dar, în cel mai bun caz, aș trece printr-o criză de identitate teribilă care, de ce nu, la urma urmei, poate fi fatală, zise ea, râzând, dându-și seama că vorbește doar pentru sine.

– Laga, laga, laga, laga, mai lasă-mă cu vrăjelile. Să mor io' dacă m-am gândit c-o să te dai drept Isabelle, zise el, dând din cap cu un aer comic de compasiune, frecându-și meditativ barba roșie și trăgând din când în când de cercelul din nas, nefericit pus acolo, pentru că-i sublinia aspectul borbănat .

Isabelle pretextă o criză de timp teribilă, îl salută pe Adi și se grăbi într-adevăr, dar numai pentru a se îndepărta urgent de el. Când ajunsese la o oarecare distanță, Isabelle încetini pasul și trecu la un mers lent de plimbare. Cerul senin, fără nor, era de un albastru incredibil, mediteranean. Casele albe străluceau orbitor, ca rupte din soare. Jerbe de flori în culori vii țâșneau din loc în loc, aprinse din când în când de razele soarelui.

Isabelle simți că o cuprinde un val de fericire. Uneori lumea e de o frumusețe care îți taie răsuflarea, își zise ea, încântată, ca de fiecare dată când redescoperea acest lucru. Adi nu i se mai păru un dobitoc odios, nici măcar ridicol nu-l mai văzu. Îi era drag, îi era simpatic. Era fericită și iubea pe toată lumea. Simțea nevoia s-o dovedească, să facă ceva exemplar. Era sigură că orice faptă mare i-ar fi reușit acum. Iubirea ei căpăta proporții cosmice. O generozitate imensă, o nevoie de sacrificiu fără margini...

Totuși, dacă ar fi întâlnit acum un cunoscut pe drum, ar fi fost foarte deranjată de prezența acestuia și, măcar în gând, l-ar fi bombănit pentru întreruperea brutală a stării de extaz pe care ea o trăia, dar pe care nu putea să o comunice. Îi era poate teamă de indiferența celorlalți sau de reacții batjocoritoare de genul: „Ce-ai, fă, ești nebună?”. Nu avea destul curaj și îi era rușine de asta. Cheia ultimă a vieții era curajul. Da, curajul de a paria pe Dumnezeu, curajul de a trăi, de a iubi, de a fi liber, de a crea. Toate acestea comportau riscuri extreme. Era o chestiune de voință. Trebuia să-și controleze voința, să creeze o voință nouă, puternică, eliberată de instincte. Ar fi acționat numai în lumina clară, revelatoare a conștiinței.

Isabelle era cât pe-acți să treacă de chioșc, când își aduse aminte că plecase să cumpere țigări și se opri brusc. „Ce distrată ești, fă, proasto, hăbăuco, nu mai știi ce faci!” se apostrofă singură, prefăcându-se supărată pe ea însăși, de fapt încântată să constate că acordase atât de puțin interes cumpărării țigărilor și că se lăsase absorbită de alte lucruri.

– Bună ziua. Un pachet de Monte Carlo, ceru Isabelle. Vânzătorul se cățără pe un scaun ca să-l ia de pe raft și îl aduse, ținându-l strâns în mâna stângă. Isabelle observă că-i lipseau toate degetele de la mâna dreaptă. „Ce vânzător ciudat!” se gândi ea. „N-are degete. Mă întreb cum s-o descurca. E o slujbă grea pentru el.”

– Vă place Monte Carlo, domnișoară Isabelle?

Ea tresări, auzindu-se strigată pe nume. Vocea vânzătorului era hârâită, dar plăcută și ușor alintată. Pe ferestruică apăru un cap vesel, acoperit cu o scufie în carouri maro și albastre, cu un ciucure mare, albastru și pufos. Fața părea, în același timp, și copilăroasă și

bătrâncioasă. De sub sprâncenele stufoase și împreunate o priveau vioi doi ochi mici, rotunzi, vii, atât de scânteietori încât păreau înlăcrimați. Isabelle sesiză că vânzătorul era de-o statură foarte mică. „Săracu’, după ce că n-are degete, mai e și pitic’’, îl deplânse ea. Înfățișarea piticului, locul unde îl întâlnește, ocupația lui, faptul că-i cunoștea numele, toate o intrigau, le găsea bizare.

– M-am obișnuit cu el, răspuse totuși la întrebarea piticului. Dar de unde mă cunoști? se interesă ea.

– Știu o mulțime de lucruri, zise piticul cam echivoc. Să zicem că sunt bine informat. Mai exact, știu să mă informez.

Isabelle îi aruncă o privire nemulțumită de răspuns. Piticul schimbă vorba:

– Am înțeles că vrei să fii mai curajoasă, i se adresă el la per tu, cu un ton familiar. Isabelle tresări din nou, surprinsă.

– Nu știu de unde ați aflat asta dar, într-adevăr, adineaori, mă gândeam că mi-ar plăcea să fiu mai curajoasă, recunosc ea.

– Ei, ce te reține? o provocă el.

– Nu știu... Poate o anumită comoditate. Exercițiul de voință presupune efort. Apoi mai sunt și unele prejudecăți de care mi-e greu să mă dezbar, adesea prefer să le tolerez decât să lupt împotriva lor, mi-e lene, să spun drept.

– Ei, dar merită să lupți un pic.

– Da, așa cred.

– De ce ți-e teamă? o interogă piticul, privind-o cu ochi sfredelitori

– A, de multe: de oboseală inutilă, de gura lumii, de ridicol, de riscuri, de incertitudini.

– Teama de ridicol inhibă acțiunea. Între un Don Quijote și un Oblomov, îl prefer pe primul. De fapt, curajul – ca dominare a fricii (pentru că, bineînțeles, nu există curaj în absența fricii, altfel e cel mult inconștientă) – curajul adevărat apare doar atunci când ești conștient de pericol. Hm, cum spuneam, curajul învinge până la urmă ridicolul. Are în el ceva sublim, ceva care trece dincolo de instincte, ceva care depășește chiar condiția umană și care ne apropie de Dumnezeu. Chiar în forma sa mai vulgară, teribilismul, curajul are ceva sublim: îți învingi teama, poate chiar instinctul morții, chiar

dacă, în faza asta, nu ești capabil de o cântărire a nevoii de a comite fapta respectivă. Curajul oscilează poate între vitejie și teribilism. Prefer teribilismul apatiei, indiferenței, pasivității.

– Don Quijote putea să facă ceva mai bun decât să înfrunte leul eliberat din cușcă. Gestul lui a fost util doar pentru a-și demonstra curajul. A fost un gest egoist.

– A fost o autoverificare. A trecut-o cu bine. E de admirat.

– A fost un gest absurd. Leul putea să-l mănânce și, gata, l-ar fi privat pe Don Quijote de posibilitatea de a mai face în viitor fapte bune. Dar, ce să zic, a avut noroc. N-ar trebui să mizăm pe asta, ci ar fi bine să gândim critic, să putem face o evaluare a consecințelor faptelor noastre.

– În principiu, da. Eu însă rămân la părerea mea că întotdeauna, curajul, în orice formă a sa, e, într-un fel, de admirat.

– Într-un fel, sublinie Isabelle.

– Doar dacă ai curaj poți să schimbi lumea odată cu tine. Dintr-un anonim devii cavalier vestit. Dintr-o țărancă șleampătă – cea mai frumoasă prințesă. Cârциuma se preschimbă în castel, iar curvele în prințese. Dacă ai curaj să vezi lumea altfel, ea se transfigurează, devine paradis. Lumea este ceea ce tu vrei să fie. Asta nu înseamnă autoiluzionare, ci curaj de a trăi liber, de a iubi și de a crea. Înseamnă voința de a transpune idealul în realitate, de a actualiza potențialul bun al lucrurilor. Orice bărbat poate fi un cavalier. Orice femeie poate fi o Dulcinee fermecătoare. Orice casă poate deveni un palat. Și orice târfă poate ascunde în ea o prințesă. Paradisul poate fi aici, pe pământ. Suntem liberi să decidem dacă vrem sau nu, aici și acum, să trăim în paradis și să aducem împărăția lui Dumnezeu pe pământ. În general, oamenii nu știu sau refuză să recunoască acest lucru. E nevoie de curaj ca să-ți asumi această misiune. Curaj de a te schimba și de a transforma lumea odată cu tine. Trebuie să fii combativ.

– Da, dacă poți schimba ceva. Dacă totul e o iluzie și cazi în mrejele mayei, vrăjitoarea cosmică?

– Dacă... dacă... În orice caz, merită riscul. A, știi povestea clienței mele, Olguța?

Isabelle dădu din cap că nu.

– Olguța era o fire pasivă, începu pe un ton sfătos piticul. Nu făcea nimic. Îi era mereu teamă de ce o să zică lumea. Nu vroia să se râdă de ea. Într-o zi, Olguța noastră se apucă de citit „Don Quijote” și după ce termină, ce crezi, luă o decizie teribilă. Nici mai mult, nici mai puțin, Olguța se hotărî să-și aleagă o profesie neobișnuită, spre disperarea părinților: vru să se facă și ea prințesă! Din acel moment, Olguța deveni diafană ca o adiere, plutea ușor de-a lungul drumumului ca o magnolie albă; pielea i se făcu străvezie și strălucitoare, părul îi creșu lung și unduitor, până la călcâie, irizând lumina îndepărtată a unei alte lumi și învăluind-o ca un halou. Într-o zi, Olguța coborî în canalul în care se adăpostiseră câțiva aurolaci. Un abur luminos ieși dinăuntru. Câțiva curioși fură tentați să intre sau măcar să arunce o privire. Cei mai curioși avură ocazia să observe că într-o sală enormă cu pereții încrustați cu pietre prețioase, în lumina feerică a candelabrelor, se dădea o masă împărătească. O muzică divină răsuna din toate părțile... Vocea piticului căpăta din când în când accente solemne, însă privirea sa rămăsese iscoditoare și ironică. Ei, ce zici? Îți place povestea mea? Părea ghiduș chiar atunci când era sincer emoționat.

– Da, e interesantă. Mi-a plăcut s-o ascult. Însă, îmi pare rău, mă grăbesc, sunt așteptată acasă. Sper să ne mai vedem. La revedere!

– La revedere, prințeso! suspină el grațios, făcându-i semn cu mâna lui lipsită de degete.

Cap. 9. Dans fatal în lumina incendiilor care vor pustii pământul

13 noiembrie 1489, la castel

„Afară e frig și întuneric. Mă încălzesc la flacăra torțelor. Aici e destulă lumină ca să pot scrie. M-am retras în fortăreața mea care cred că va rezista și unui asediu puternic. Nu mai vreau să mă gândesc la trecut, vreau să uit totul... Știu că evit să-mi asum responsabilitatea faptelor mele, dar n-am ce face, povara lor m-ar apăsa prea tare, prefer să le uit. Totuși, sper ca Dumnezeu să mă ierte, căci puterea Lui de a se îndura e fără de margini. Nu mi-e teamă de pedeapsa veșnică, n-o consider dreaptă, Dumnezeu n-ar arunca asupra omului, care a făcut un număr limitat de greșeli într-o viață finită, o condamnare infinită. Îmi pare rău pentru ce-am făcut, dar, mai ales, pentru ce n-am făcut. Cum vor fi oare privite de Dumnezeu faptele pe care ar fi trebuit să le împlinesc, dar pe care nu le-am făcut? Adesea sunt urmărită de spectrele lor ca de niște copii avortați care își strigă dreptul la viață. Și ce am făcut e pervertit, stă sub semnul păcatului. Uneori sentimentul de vinovăție e atât de sfâșietor că abia îl pot îndura și atunci sunt ispitită de liniștea morții eliberatoare. Dar pot eu știi ce e dincolo?

Trebuie să-mi ispășesc greșelile prin căință, oricât de mult m-ar dura... Toată viața am făcut experimente periculoase cu consecințe de atâtea ori tragice. Poate că totul a pornit de la dorința de a juca, *homo ludens* a fost puternic în mine. Treptat am mărit miza, am pariat din ce în ce mai mult, am supralicitat, iar nevoia dementă de a câștiga m-a făcut să pierd totul, poate și sufletul. Ce voiam să câștig? Nu știu, măcar o rundă, o repriză a marelui joc. Voiam să obțin o victorie efemeră care mi-ar fi dat senzația că am trăit efectiv, că am încetinit înaintarea morții. Jucam din teamă de moarte, pentru a învinge neantul, voiam să sfidez nimicul atotcuprinzător și veșnic prețuind frivolitatea fragilă și fermecătoare a unor lucruri care îmi

atestau existența. Aș fi vrut să zic: am fost aici cândva, am făcut ce-am putut, am luptat cu moartea.

Dar am mers prea departe. M-am jucat cu obiectele, cu plantele, cu animalele, cu oamenii, l-am provocat chiar pe Dumnezeu. Am ajuns să fac experimente sadice pe oameni. Devenisem de o curiozitate bolnavă. Voiam să duc lucrurile cât puteam de departe, testându-le limita de suportabilitate. Nu mai visam să dau o replică neantului, doream să știu tot ce se putea ști, nu din sete de adevăr (pentru că n-am fost sigură niciodată de el), ci dintr-o pornire exhaustivă, din curiozitatea maladivă de a afla totul, din nevoia obsesivă de a experimenta, poate și din plăcerea secretă și perversă de a abuza puțin de puterea pe care o dețineam. Era o formă vicioasă a dorinței de *a trăi*. Probabil că una din greșeli a fost că n-am căutat adevărul aici pe pământ, nici n-am riscat să pariez pe el; îl ignoram, nu acordam vieții niciun adevăr; pentru mine, singurul adevăr, terifiant și implacabil, era moartea.

Doream să aflu reacțiile oamenilor din pură curiozitate. Dar pentru a-mi justifica într-un fel atitudinea, mi-am zis că încerc să scot oamenii din indiferență, din apatie, din banalitate, că-i zgâlțâi puțin, că-i postez în fața problemelor grave de viață și de moarte, că-i trezesc din hibernare punându-i în situații surprinzătoare. Preferam să mă urască decât să fie indiferenți. Așteptam din partea lor o opoziție, o zvâcnire de demnitate; rareori am văzut-o. Sau așteptam o deschidere spre probleme, o analiză a lor, o reevaluare. De cele mai multe ori n-am văzut decât frica lor animalică. Acum îmi pare rău. M-am erijat în Dumnezeu, am supus oamenii la încercări. Am jucat și rolul Diavolului, ispitindu-i. Uneori încercam să mă consolez că iubesc oamenii, de vreme ce îi sustrag de la Dumnezeu sau Satana și-i iau pentru mine. De fapt, n-am știut să iubesc...

Piticul reaprinde o torță care s-a stins. Prezența lui aici mă liniștește oarecum. Aș vrea să nu mai plece niciodată. Mă privește galeș, cu ochii lui mici, negri, vioi, atât de strălucitori de parcă ar fi mereu în lacrimi. Mă mângâie ușor pe obraz cu mâna lui lipsită de degete. Am atâta nevoie de un prieten...

Mi-e dor de ninsorile de altădată, de pâinea caldă și rumenă coaptă în casă, de poveștile bătrânilor... Mi-e dor de lumina aurorală a copilăriei...

O lume pierdută... *Où sont les neiges d'antan?*''

*

19 iunie 1939, Budapesta

„Sunt îndrăgostită, îndrăgostită, îndrăgostită! Îmi vine s-o strig în gura mare pe stradă, în piață, oriunde. Dacă până mai ieri îmi făceam griji în legătură cu siguranța personală și chiar a familiei din îndepărtatul meu sat basarabean, dacă mă rodeau unele incertitudini de ordin politic, social și economic, acum nu-mi mai pasă de nimic. Exagerez, dar, în mare, sunt fericită. Dragostea a lărgit lumea în jurul meu, aș putea să mă duc oriunde. Mă simt liberă, neîncorsetată de nimic, ușoară ca un fulg. Cred că, dacă m-aș concentra un pic, aș putea să zbor. Am început să simt toate lucrurile aproape. Vin toate spre mine, foarte aproape, prietenoase, comunicative, familiare, fără a fi indiscrete. Am început să vorbesc cu câinii vagabonzi, cu copacii, cu pietrele de pe caldarâm. Am redescoperit limba păsărilor.

Ieri după-amiază ne-am întâlnit în secret și ne-am plimbat puțin, cu discreție, prin oraș. Dar, deodată, am înțeles că nu are sens să ne ascundem, iubirea ne îndemna, irezistibil, la exhibiționism, simțeam nevoia să ne afișăm în public, să știe lumea întregă despre noi. Dragostea face ca orice riscuri să pară meschine.

Ne-am oprit pe Podul cu Lanțuri și am privit Dunărea. Apa estompa contururile dure, reflecta o lume fluidizată, muzicală, o lume grațioasă și fragilă de peisaj impresionist. Culori nemaivăzute, din alte lumi, fulgerau pentru o clipă suprafețele de cristal, transformându-le în focuri trecătoare. Stropi strălucitori se învârteau într-un dans halucinant. Deasupra, norii albi, pufoși, aromați ca vata

de zahăr, păreau atât de aproape... încât aş fi putut muşca din ei. Mă ţinea în braţe. Fără să ne pese de nimeni, ne sărutam.

Seara am cinat la restaurant şi am dansat. Are o graţie înăscută. Şi e atât de elegant, de fin, de curtenitor... În braţele lui mă simt protejată, ferită de primejdii. Mă iubeşte atât de mult că ar accepta orice din partea mea fără a-mi face cel mai mărunţ reproş, delicateţea lui e fără margini. E inteligent, are simţul umorului şi are spirit de iniţiativă. Ar face orice pentru mine, nu mi-ar cere nimic, recunoştinţa lui pentru simplul fapt că exist este infinită.

În lumina candelabrelor, i-am admirat statura înaltă, zveltă, braţele puternice şi ocrotitoare, bărbia voluntară, părul negru, ochii de un albastru închis cu reflexii violet, atât de adânci... Vederea lui mă ameţea mai mult decât dansul. Degetele lui fine şi lungi ca de pianist şi le trecea din când în când prin părul meu, electrizându-l. Stropi diafani de şampanie pluteau în aer.

Îmi vorbeşte mereu de miracole. Nu încetează să se mire de întâmplarea de a ne fi întâlnit, i se pare un miracol neasemuit. Lumea noastră e un tărâm al miracolelor asediat însă din toate părţile. Amândoi vedem asta. Suntem şi implicaţi în atâtea... Înăuntru trăim fericirea cea mai mare a vieţii noastre. Afară lumea alunecă spre catastrofă. Dar putem fi oare mai departe fericiţi când în jurul nostru totul se năruie?...

Uneori mi-e teamă că fericirea noastră nu e decât un vis din care aş putea să mă trezesc brutal într-o zi. Totuşi, ceva îmi spune că dragostea îi poate conferi chiar visului realitate... Târziu (dar meilleur plus tard que jamais!), după ce am greşit atât (iremediabil?), am pariat pe dragoste.

Îmi vin în minte iar cuvintele lui Luther: "Hier stehe ich, ich kann nicht anders, Got helße mir". Am ales drumul, Dumnezeu mă va călăuzi. Afară, în lumină. În lumina incendiilor care vor pustii pământul.

*

marți, 29 iunie 1995, București

Something in the way... Sunt mulți copaci până la malul mării. Copaci albaștri și roșii. Vinișoare albastre și roșii. Insinuant, nesfârșit freamăt de frunze. Halucinantă învârtire a capilarelor. Plonjează în masa amorfă, clocotitoare: urlă, se împing, se calcă-n picioare unul pe altul. Ochii tăi de spectator sictirit, sateliți scoși de pe orbită, pierduți în nemărginirea Indiferenței. Ochii lor – antene parabolice care transmit aceleași programe lipsite de substanță, anoste și gălăgioase care deja te plictisesc de moarte. Și totuși, încearcă, privește!

Sănătate nesănătoasă. Zumzetul neîntrerupt al organelor. Birocrație. Sucul hrănitor suind arborescent prin trupurile acestea străvezii, cioburi din Marea Clepsidră a Lumii. Soma! Râzi? Vanitas vanitatum et omnia vanitas. Și totuși se aud clopote la unison. Lumea intrată în rezonanța tânguirii, tânjirii absolute. Tânjești tu. Tu. Mesaj reflectat. Nu mai e nimeni care să refracte mesajul, ți-e teamă. Tu. Sunt mulți copaci până la malul mării.

E îngrozitor, îmi vine mereu să vorbesc (în jurnal!) la persoana a doua singular, începe chiar să sune mobilizator. O aglomerare de cuvinte mari (Ființa, Absolutul, Totul to on he on, Esența, Transcendentul – Imanentul, Subiectul – Obiectul, Umanismul...) – metafizica. Jonglăm cu sfere de cristal incasabil. We have a good time but, after a while, we'll feel a pain in our hands. Și poate că nu ne vor durea doar mâinile, ne va obosi și mintea, ne va durea și inima. Și vei spune: „dau globurile de lumină ale lumii pe o ghitară”. Vei schimba sferele de cristal pe o ghitară. “Still my guitar gently weeps”. Cufundare în muzică. Universalia ante rem. Absorbția ființei și a Ființei.

Ți-e teamă iar că ai să te pierzi. Nu vrei să te pierzi, nu mai vrei să renunți la Tine, ți-au trecut crizele masochiste, vrei să te regăsești și, mai mult, să ȘTII că te-ai regăsit. Nu să renunți la subconștient și la inconștient, ci să pătrunzi adânc în ele, să le deconspiri toate secretele, să cunoști totul știindu-te pe Tine, să te pătrunzi de Tine, să nu te mai pierzi niciodată, să fii mereu treaz, conștient. Gnoza. Obsesia conștiinței. Apoi, din nou, teama. Teama de epuizarea misterului. Teama de real. „Realitatea e ruina unui basm”. Nevoia de a te cufunda în mister, drogul tău cel de toate zilele, halucinantă taină care ascunde poate absurdul lumii. Maya, vrăjitoarea cosmică. De ce să-i destrami vâlul amăgitor?

Nu suporti nici măcar gândul că DINCOLO nu e nimic. Neantul. Nu te mai gândești la asta. Trăiește! Fără un punct de reper? Axis mundi? Să te reîntorci la metafizică, măcar așa, pentru a-ți umple timpul și pentru a nu uita să sperii? Sau la teologie? Sau la religie? Sau...

Imposibilitatea de a fi în afara speranței. Nu există pesimiști absoluți. În ciuda inscripției de la poarta infernului: „Lasciate ogni speranza”, osândiții încă mai speră. Orizontul unei așteptări nesfârșite. Speranțe vagi, fără finalitate. Infernul lui Ferrante. Speranța, poate legitimă, însă care pare illogică, absurdă pentru că rămâne, de atâtea veșnicii, fără răspuns...

Sunt mulți copaci până la malul mării. Cerul amurgului lipsit de bufnițe hegeliene. Mi-e teamă că nu mai ajung să văd luna răsărind din valuri.

*

1 aprilie 2015, București

Sentiment acut al putreziciunii. În jurul meu simt miros de mort. Îl inspir adânc cu o voluptate bolnavă. N-am curajul să deschid ochii. Dacă m-aș putea privi mai de aproape aș vedea viermi ieșindu-mi din

piele, nesătui și plictisiți, pregătindu-se să plece în căutarea unui alt cadavru.

Nu îndrăznesc să mă uit în oglindă. Am senzația că fiecare rid se deschide ca o fantă, descoperind o lume subterană din care ies la lumină înfometate, salivând de poftă, cohorte dezmațate de monștrii.

Încerc să mă consolez cu ce mi-a spus azi Dan: că sunt foarte frumoasă și că la 39 de ani arăt cu 10 ani mai tânără. Totuși azi e 1 aprilie și întreaga viață mi se pare o păcăleală.

„Hei, Ela, trăiești o aventură, duci o viață intensă, periculoasă, cu senzații tari. Ce mai vrei?” îmi spun. Este ceva. Picătura chinezească a singurătății. Nesfârșita, ucigătoarea singurătate. Acasă nu-l găsesc pe soțul acela enervant, tolănit pe canapea la TV, trezindu-se doar din când în când ca să ordone absent să i se aducă micul dejun la pat și pe care eu să-l muștruluiiesc tot timpul și să-l trimit la muncă, administrându-i pedepse ca spălatul lucrurilor, ștersul prafului sau făcutul pieței. Nu găsesc nici copiii aceia obraznici și nesuferiți care, atunci când mă întorc de la serviciu, să-mi iasă în cale, mânjiți din cap până-n picioare și să mă îmbrățișeze cu mâinile lor unsoase. Nu găsesc soacra aceea sâcâitoare și absurdă care să mă bată la cap toată ziua și pe care s-o ameninț cu evacuarea din casă. Uneori tânjesc după aceste mici mizerii ale vieții conjugale. „Ela, dar tu trăiești o aventură! Ești originală, ai ieșit din banalitatea vieții de «common people», ai evitat pericolul automatismului”, îmi zic. Dar tot eu mă întreb câți ar prefera aventura solitară a unui naufragiat în larg sau a unui rătăcit în deșert.

La judecata supremă, în fața lui Dumnezeu, o să mă întrebe:

– Ei, se poate așa ceva? Cum ai ajuns în halul ăsta, Ela? Ce s-a întâmplat? o să se holbeze la mine un judecător obez și vesel.

– Am fost păcălită, o să mă scuz, legănându-mă de pe un picior pe altul.

– Hm, cine a putut să te păcălească? va zice el căutând cu o neîndemânare comică un ton moralizator. Din când în când va ronțâi chipsuri și-și va șterge degetele lipicioase de togă.

– Timpul.

– Cum așa?

– Uite-așa. Îmi apărea când mai mare, când mai mic decât trebuia. Îmi ziceam că mai e destul timp sau, dimpotrivă, că nu mai e timp să fac cutare lucru. El făcea exerciții de contorsionism și eu îi preluam, cu stângăcie, mișcărilor, în loc să aplaud sau să fluier, în loc să arunc pe scenă flori sau ouă stricate.

Azi l-am arestat. De ce oare oi scrie despre asta? S-a întâmplat ceva?

Am operat doar atâtea și atâtea arestări. De fiecare dată îmi spun că fac asta doar temporar, mă autosugestionez chiar, că e ultima oară. Îmi spun că nu se putea altfel, nu aveam altă soluție decât să mă infiltrez și să par că le fac jocul. Să lucrez subtil din interior. Izolarea externă e adâncită zi de zi, ne separăm de lume tăind toate legăturile, „Cel mai și cel mai” și-a făcut în inima lumii, ciopârțind-o, o fortăreață cică inexpugnabilă, „cuibușorul lui de nebunii”... Nu m-am opus până acum direct, pe față, nu din lașitate, ci din credința că pot proceda altfel, că pot fi mai utilă pătrunzând în interior și lucrând abil. Ca să avansez repede, am fost zeloasă. Totuși am sentimentul că m-am compromis iremediabil. Mă apasă și o senzație de culpabilitate. Nu știu dacă am voie să ucid în numele unei idei. Am impresia că am mers prea departe. Și ce ironie! Îi arestez, îi torturez și îi omor pe cei pe care urmăresc să-i glorific și să-i impun ca eroi după ce va cădea „Cel mai și cel mai”.

Azi l-am arestat. Pe strada Theodor Aman. Cu o seară înainte, după ce am făcut dragoste, în patul cald și șifonat, învălătucit în cearșafuri, cu o mutră de patrician roman, serios și amuzant în același timp, m-a cerut de nevastă. Am râs, n-am spus nimic.

Astă seară l-am lovit cu brutalitate, l-am călcat în picioare, i-am strivit buzele cu pantofii mei cu toc înalt, savurându-i gemetele. De unde atâta plăcere perversă? Doamne, simt nevoia să îngenunchez, dar, vai, nu pot îndoii genunchii.

N-am văzut în ochii lui nicio umbră de reproș. Ochii lui m-au privit sfâșietor de plini de dragoste. Dragoste pură, necondiționată. Și eu, eu m-am simțit umilită de puterea lui de a iubi și am devenit din ce în ce mai feroce în agresivitatea mea. Mi-am pierdut controlul.

Acum repet în neștire: l-am arestat, l-am arestat, l-am arestat... Nu-mi vine să cred. Nu pot să realizez că am făcut asta. Poate nu am avut decât un coșmar. O să-i dau telefon și o să trec pe la el în seara asta. Vom vorbi, vom asculta muzică, vom face dragoste. O să iau și o sticlă de șampanie. O să-i spun că accept cererea în căsătorie și vom începe să discutăm despre modelul de verighetă, despre cununiile civilă și religioasă, despre restaurant, program, meniu și numărul invitațiilor. Voi avea o roche de mireasă cu o trenă enormă care va acoperi cartiere întregi... Te iubesc, te iubesc...

Aberez, îmi caut compensația în vise...

Totuși sunt lașă.

Și nu știu dacă „timpul mai are răbdare”...

Ela dată: marți, 29 iunie 1995 și scrise dedesubt: „fragmente din povestea mea așa cum îmi imaginez că a fost și va fi”. La sfârșit, scrise o mică notă prin care ultimul fragment era anulat și înlocuit cu nunta: „Azi, 17 iunie 2003, m-am căsătorit cu el. Încă nu-mi vine să cred. Nu-mi dau seama prea bine, dar trebuie să fiu nespus de fericită. În timp, filtrând deliciale fiecărei clipe, convingându-mă mereu de existența lor, voi deveni tot mai conștientă de fericirea mea.”

„Așa vreau să se termine, așa, neapărat așa” își zise Ela zâmbind printre lacrimi.

Cap. 10. Urmează-ți setea... de realitate! Români primitori cu potâi flocoase și o piață colorată, cu fluturi de aur pe tarabe

– Am o sete nebună de realitate, zise Dayan, cuprinzând mijlocul Isabellei și încercând discret să-i desfacă fermoarul de la blugi.

Isabelle îi luă ușor mâna și i-o mută ceva mai sus pe pântec, împletindu-și degetele cu ale lui.

– Ai putea să vorbești și tu mai direct. Poți să spui: vreau să facem dragoste, ce zici? Să știi că prefer, la urma urmei, chiar varianta: hai să ne f... . Când sunteți cu o femeie, pentru voi, bărbații, asta e singura realitate, îl tachină ea.

Dayan trase un scaun și se așeză, ținând-o pe Isabelle pe genunchi și jucându-se cu părul ei.

– Nu glumesc, scorpie intratabilă ce ești, șopti el tandru, răsfirându-i părul și sărutându-i gâtul alb și delicat. Nu glumesc de loc. Mi-e sete de realitate. Vreau să ies pe stradă și să vorbesc cu oamenii... Am poftă să bârfesc pe cineva. Nu prea am pe cine, din păcate, în afară de tine. Vreau să văd lumea din jurul meu. Să fac bătăături de atâta mers. Vreau să fac piața.

– A, asta da, se grăbi să-l aprobe Isabelle, gata oricând să încurajeze asemenea inițiative.

– Păi, atunci mă duc.

– Acum? Parcă voiai să faci altceva, se pisici Isabelle.

– Vezi, noi, bărbații, n-am avea nicio vină. Voi înțelegeți greșit. Am să plec chiar acum.

– Și mă lași singură?

– Nu te îngrijora, scorpie panicată, n-o să te părăsesc.

– Dayan, ce știi tu despre lumea asta? N-ai experiență. Poți să pățești cine știe ce.

– Ei, hai să nu dramatizăm. Mă duc la piață. Eventual mă mai plimb puțin prin jur. Fii liniștită. Mă întorc repede, promise el.

Isabelle zâmbi neîncrezătoare.

Dayan o luă înainte, pe linia tramvaiului, spre piața Traian. Era încântat să simtă pământul sub picioare. Din când în când îi ieșea în cale câte o groapă peste care sărea, luându-și avânt și bucurându-se ca un copil. Dacă vedea vreo băltoacă, n-o ocolea, ci o lua de-a dreptul prin ea, lipăind și împrôșcând apa în toate părțile. „O să mă întorc acasă murdar ca un porc”, își zise plin de satisfacție. Simțea nevoia să se cațere în copaci și să se legene de crengi, să le ronțăie frunzele ca o omidă gurmandă și să scrijelească scoarța arborilor semnându-se, lăsând mesaje Isabellei sau scriind „Dayan & Isabelle” în interiorul unei inimioare strâmbe și săgetate. „Numele proștilor pe toți pomii”, își zise, încercând să se abțină, totuși încă tentat să facă gestul acela încântător de stupid. „Și poate mai vine să se pișe și-un câine...”

Aerul era cald și uscat. Lui Dayan i se făcu sete. În stânga lui se afla o casă mare de piatră cu doi leandri la intrare și cu grădină de legume. Prospețimea straturilor de zarzavat răcorea un pic aerul verii. Dayan îndrăzni să bată la poartă și, cum nu răspunse nimeni, își luă inima în dinți și intră. N-apucă să facă doi pași că-i tăie calea o arătare: o potaie mică, jigărită și zburlită lătra asurzitor, sărind și scuturându-se ca electrocutată.

– Cuțu, cuțu, fii cuminte, încercă Dayan să câștige simpatia javrei, tot gândindu-se dacă merita să riște să întindă mâna pentru a o mângâia. „Asta mi-o hăpăie pe loc”, își zise, hotărându-se să nu facă gesturi imprudente. Hai, cuțu, cuțu, fii cumințel. Dayan zâmbi timid și neconvingător. Animalul lătra din ce în ce mai tare, scos din minți.

Alertați de urletele câinelui, ieșiră din casă un bărbat doar în maieu și izmene, la fel de flocos ca și potaia și o femeie nepieptănată, cu o figură îngrozită, îmbrăcată cu un tricou roz, o fustă înflorată și cu niște șlapi enormi în picioare. Femeia șușotea ceva la urechea bărbatului, tot trăgându-l de mână și încercând să-l rețină lângă ea. Părea disperată că nu-l poate convinge.

– Stai, fă, nu mă mai cicăli, să văd ce vrea omu’. Ți-a intrat în cap că vine hoții. Nu vine ei ziua. Li-i frică și din cauza la câine.

Apoi, ăsta-i pletos, în blugi. Poate-i de la televiziune, ne dă și pe noi pe post, zise bărbatul, străduindu-se să o calmeze pe femeia care arăta, în continuare, isterizată.

– Apolodor, ssst, gura, tacă-ți botu', fire-ai a dracu' de javră ce ești! strigă bărbatul, transferându-și interesul de la femeie la potaie și încercând, de asemenea, s-o potolească. Javra mai tremură puțin și mai mârâi un pic, încă nelămurită și bănuitoare. Apoi, epuizată de atâta efort, se întinse la soare și adormi buștean.

– Ce vrei, domn'e? i se adresă bărbatul lui Dayan. Vorbea normal. Adoptase un ton neutru pe care însă Dayan îl găsi brutal și comic.

– Mă scuzați că vă deranjez, începu politicos Dayan, dar mi-am permis să intru în curtea dumneavoastră ca să vă cer ceva...

Aici Dayan făcu o pauză mai lungă, neputându-se hotărî dacă era necesar să deconspire motivul venirii sale. Prin șlapii uriași se vedeau etichete mari și umflate ale femeii, cu unghiile vopsite în roz bombon. Femeia înaintă tiptil, cu grijă, târându-și picioarele umflate de varice. Se opri cam în dreptul câinelui care zăcea lat, la soare, gata să-l reanimeze în caz de primejdie.

– Mi-a fost sete, îndrăzni Dayan. Voiam să vă rog să-mi aduceți, dacă se poate, un pahar cu apă.

Un timp nimeni nu zise nimic. Lui Dayan clipa i se păru teribil de lungă. Toți erau uimiți. Deodată, femeia începu să se agite și să țipe. Trezit cu o lovitură de picior, câinele lătra din nou cu aceeași furie de la început. Dayan se trase câțiva pași înapoi.

– Fire-ai al dracu' de bagabont, chem poliția, strigă femeia. Ți-am spus io, Nelule, să mai zici că nu ți-am spus! Ți-am spus io să nu dai drumu'n casă la toți golani, dă-l afară! Apolodor, șo pă el!

Bărbatul înaintă spre Dayan și-l prinse de gât, sugrumându-l:

– F...-ți mama ta de golan nenorocit! Dai buzna-n casele oamenilor, derbedeule! Ți s-a uscat gâtul', e *Săniuța* la taraba de peste drum, împuțitule!

Câinele sări asupra lui, lătrînd ca ieșit din minți. Cu un efort, Dayan izbuti să se smulgă din mâinile bărbatului și o rupse la fugă.

„*L' hospitalité roumaine*”, își zise Dayan, ajungând în stradă și oprindu-se să-și tragă sufletul. Zâmbi amar.

Observă apoi că blugii se rupseseră în zona genunchiului. „Un câine cu simț estetic. Mi-a aranjat blugii de parcă i-aș fi luat de comandă”, se amuză el. „O, ce marfă de ruptură. Are și contur. E tivită cu roșu”.

*

Pe drum, lui Dayan îi veni să cânte și începu să fredoneze întâi încet, apoi din ce în ce mai tare: „*Les vieilles de notre pays ne sont pas des vieilles mauroses / Elles portes des bonnettes roses...*”. Brusc se opri. Adjectivul „roz” îi făcea rău, îi provoca greață. Pentru o clipă revăzu în minte labele mari și umflate, cu unghii vopsite în roz ale femeii isterice.

Ajuns în piață, Dayan fu izbit de pitorescul locului. În fața lui se desfășura o lume pestriță și agitată. O lume în culori vii, țipătoare, o lume de cioburi de sticlă sclipitoare, o lume orbitoare. Clienții alergau încoace și încolo, cuprinși de neastâmpăr, târguindu-se și nehotărându-se să cumpere. Femei cu părul prins în agrafe aurii în formă de fluture, cu unghii roșii, scorjite și murdare, îmbrăcate cu tricouri cauciucate multicolore și cu colanți lucioși fosforescenți, încălțate cu espadrile chinezești cu mărgeluțe cusute cu fir de aur și de argint, își lăudau cu voci ascuțite legumele de pe tarabe. Un țăran bătrân și bârbos, puțin adus de spate, scotea din când în când din spatele tarabei o sticlă cu un lichid incolor din care sorbea adânc, plescăind zgomotos din buze și ștergându-se la gură cu mâneca decolorată și soioasă. Câteva babe bârfeau, în aparență nepăsătoare față de clienți; din când în când aruncau în jur câte o privire șireată, iscoditoare.

Niște țigani dansau din buric în dreptul tarabelor, strivind semințe între dinți și scuipându-le coaja. Dansau cu picioarele goale în noroi, în ploaia de confetti a cojilor de semințe, etalându-și ghiulurile masive de aur. Din casetofoanele date la maximum se auzea: „Magdalena, Magdalena...” Erau și tarabe unde se vindeau pixuri, creioane, gume parfumate chinezești, pungi imprimate cu scene din

filme siropoase, săpunuri și deodorante ieftine, clame de păr aurii și argintii încrustate cu imitații de perle, napolitane, biscuiți și ciocolată turcească. Mirosul de deodorante ieftine se amesteca în procente bizare cu mirosul de transpirație și cu izul de ceapă și de usturoi. La o tarabă, o femeie ținea în mâinile ei negre de praf o gogoasă fierbinte din care înfuleca de zor, cu lăcomie. În dreptul altei tarabe apăruse o chinezoaică îmbrăcată în colanți verzi lucioși peste care își trăsese o pereche soioasă de șosete flaușate: era încălțată cu teniși și purta o bluză descusută la mâneci, altminteri strălucind de paiete și mărgeluțe și avea o coafură à la madame Butterfly.

– A venit Miss Păduche, anunță cu o voce hârâită o femeie într-o rochie mov franjurată pe care scria cu litere de aur: „Summer Holiday”. Are să se fâțâie și n-o să cumpere nimic.

– A-mpânzit lumea chinejiiăștia, sâsâi îngrijorată o babă știrbă, cu un dinte de aur drept în față, sticlind orbitor.

– Ne-a potopit chinejii, vine sfârșitul lumii, vesti sumbru țăranul bătrân și bărbos și apoi, ca să uite de ce va să vie, sorbi o dușcă din sticla cu lichid incolor.

– Ar trebui să închidă granițele, să nu le mai dea voie să vie în țară, zise un bărbat gușat, cu un început de chelie. Părea să fie unul dintre liderii de opinie, căci părerea lui stârni vii aprobări din partea precupeților.

– Așa, domn’ e, ce, aici e raiul păgânilor și veneticilor? Să stea acasă la ei! se revoltă un bărbat mustăcios cu o șapcă întoarsă cu cozorocul la spate. De nervi, renunță să mai facă baloane uriașe și începu să mestece guma din ce în ce mai repede, plescăind.

– Păi ce, așa era pe vremea lu’ Nea Nicu, săracu’, Dumnezeu să-l odihnească!/? Eram numai între noi. Nu era chineji, turci, tătari, arabi, toată lifta păgână! Era numai de-ai noștri, se lamentă o femeie grasă și transpirată.

– Poți să zici că nu era bine? spuse, pe un ton de întrebare retorică, o femeie cu un nas incredibil de coroiat.

– Ce poți să zici? Era liniște, era ordine, sâsâi aprobator baba cu dintele de aur.

– La noi nu merge, dom’le, decât o mână de fier, să ne ție bine, decretă gușatul, stârnind din nou zgomotoase aprobări.

– Ce să facem? Noi l-am împușcat, Dumnezeu ne pedepsește, încearcă să explice femeia grasă, ștergându-și cu mâneca pătată stropii de sudoare și lacrimile de căință de pe față.

– Așa ne trebuie, vine sfârșitul lumii! Îi asigură pe toți bătrânul ghebos, grăbindu-se să se consoleze după astfel de declarații cu lichidul incolor din sticlă.

Dayan asistă la discuție amuzat, compătimitor, dezgustat și revoltat în același timp. Înțelese că nu avea niciun rost să intervină în acel moment. Apoi merse de la o tarabă la alta, târguind morcovi, roșii, ardei, castraveți, mărar, pătrunjel, leuștean, ceapă, usturoi și altele și savurând plăcerea negocierii, nemaigândindu-se decât la micile și niciodată suficient prețurile bucurii cotidiene.

Un copil alerga desculț printre tarabe, trăgând după el o minge bumerang învelită în poleială albastră. O pisică albă, cu pete negre, cu ochii mari și mirați se tolănise la soare, răsfățându-se în lumina strălucitoare. Oamenii din piață păreau acum fluturi pâlپâitori cu trup oribil de vierme, dar cu aripi nemaivăzut de frumoase.

*

La întoarcere, Dayan fu cât pe-aci să se împiedice de un cerșetor care bara drumul, întins de-a curmezișul pe trotuar.

Era îmbrăcat complet în negru.

– Să trăiești, maică, să fii sănătos, Domnul să te binecuvânteze! zise cerșetorul precipitat, întinzând o mână înnegrită și tremurătoare.

Dayan începu să se scotocească prin buzunare, dar nu găsi nimic. Nu mai avea niciun ban la el. În disperare de cauză, scoase o bucată de brânză și o roșie din sacoșă, întinzându-le cerșetorului și, totodată prezentându-și scuzele că nu avea altceva la el. Auzi apoi în urma lui:

– Arză-te-ar focu' de zgârciob împuțit! Ce, mie-mi trebuie de mâncare!? Ce să fac cu astea? Nici măcar nu le pot vinde.

Cerșetorul se opri brusc, înțelegând imprudența comisă, dar se consolă văzând că nu era nimeni pe stradă.

Acasă, Isabelle îl aștepta pe Dayan tolănită în fotoliu și uitându-se la televizor.

– Ei, ce faci, te-ai descurcat? îi zise zâmbind ușor ironic.

– Da, oarecum. Am făcut piața. Apropo, ai gătit ceva? se interesă el, zâmbind la fel de ironic. Mor de foame.

– Cu ce să gătesc? se apără ea. Am avut ingrediente?

– Acum le ai. Bucătăria te așteaptă. Te rog, fii expeditivă.

– Până diseară poate reușesc să fac o omletă, dar nu pot să promit.

– Știu și eu, poate nici până mâine. Și eu mor de foame... Auzi, știi ce, Isabelle, pregătește tu niște sandvișuri cu cașcaval. Mă ocup eu mai târziu de bucătărie.

– Dayan, eu tai felii groase de pâine. O să ne îngrășăm ca porcii, se fandosi Isabelle, înfigându-și ghearele în cămașa lui și trăgându-l spre ea ca să-l sărute. Dayan se lăsă să alunece pe marginea fotoliului.

– „Prizonier, prizonier...” fredonă el. Cum cântă Cotabiță... Are dreptate, zise el și bufni în răs. Isabelle îi astupă gura cu gura ei, căutându-i limba caldă și zvâcnitoare și redescoperind-o ca pe un teritoriu drag, revăzut după mult timp.

– Știi ce, mă duc să tai pâinea. Fac eu sandvișurile, se hotărî Dayan, smulgându-se cu greu din îmbrățișarea Isabellei.

– Vezi, asta voiam, zise ea satisfăcută.

– Nu trebuie să mă torturezi pentru asta, se prefăcu supărat Dayan.

– Cum, sărutul meu e o tortură pentru tine? Am crezut că-ți face plăcere.

– Nu știi că eu sunt masochist?

Dayan se ridică din fotoliu, pregătindu-se să se ducă la bucătărie. Abia atunci Isabelle remarcă ruptura din dreptul genunchiului. Și, nu în ultimul rând, petele de sânge.

– Ce-a pățit micul meu masochist? rânji ea.

– Eu? se minună Dayan, având aerul că nu înțelege.

– Cine altcineva?

– Păi, știu eu cine? întrebă el inocent, privind-o cu ochii mari și nevinovați.

– Ce-i asta?

– Asta? Nu știu. O pată. M-oi fi murdărit. Nu te îngrijora, promit să-mi curăț singur blugii, încercă el s-o liniștească pe Isabelle. Se temea ca nu cumva, aflând adevărul, Isabelle să insiste să facă injecții în burtă. Dar mai tare îi era frică să nu se îngrijoreze ea. Voia s-o ferească de neplăceri și, în același timp, își menaja libertatea de mișcare.

– O pată de sânge, constată limpede Isabelle.

– O fi, surâse Dayan, ridicând din sprâncene și părând încă neconvins.

– Ce-ai pățit?

– Nimic, m-am lovit. Nu prea sunt atent pe stradă...

– Asta nu e o laudă. Ce-ai pățit? insistă ea.

– Ei bine, m-a mușcat un câine. N-am vrut să-ți spun ca să nu te sperii și ca să nu mă sâcâi să fac afurisitele alea de injecții.

– Păi sigur că trebuie să le faci. Dacă era turbat?

– Nu, nu era turbat; nu era un câine vagabond. Era un câine cu stăpân... Ei l-au asmuțit asupra mea.

– De ce, ce-ai făcut, zăpăciturile?

– Am intrat să cer un pahar cu apă. Mi-era sete.

– Nu puteai să-ți iei o *Cola* de la un chioșc?

– Sau o *Săniuța*...

– Cum adică o *Săniuța*?

– Așa mi-a recomandat domnul respectiv. Părea convins că asta mi se potrivește perfect.

– Asta nu are nicio importanță pentru mine. De ce nu ți-ai luat o *Cola* sau, mă rog, altceva?

– Am vrut să le testez reacțiile. De fapt, m-am gândit la asta, dar nu prea mult. Mă așteptam să fiu bine primit. Vorbisem politicos și nu cerusem decât un pahar cu apă. Nu aveau de ce să mă refuze. Se aflau în situația banală de a face o mică faptă bună. N-au făcut-o. M-au tratat ca pe un hoț ordinar. Ce vorbesc, mai rău. Să-i fi văzut, mureai de râs. Erau toți zburliți, țipau și săreau ca electrocuțați. N-am mai văzut așa oameni isterici, s-au agitat teribil din nimic.

– Le-a fost teamă. Mișună o grămadă de borfași și de criminali. Oamenii nu mai au încredere unii în alții.

– Oare cum pot trăi oamenii ăștia? N-aș putea trăi fără încrederea mea „naivă”, adică necondiționată. E o încredere lucidă, conștientă de riscuri, indispensabilă celui care iubește, zise Dayan în timp ce Isabelle îi săruta ușor genunchiul rănit. Dayan închise ochii, înfiorat de atingere.

– Așa e, îi dădu dreptate Isabelle, însă puțini gândesc astfel. O să pici de fraier. Șmecherii nu se înșeală și nu sunt înșelați niciodată pentru că sunt pe fază și nu se înduioșează se aibă încredere în semenii lor. Și știi că la noi cei mai bine cotați sunt șmecherii.

– Mi-e milă de șmecheri. Nu știu să iubească. Nu-mi inspiră decât compasiune. Pe bune, nu exagerez.

– Atunci trebuie să fii pregătit să ierți. Orice.

– Absolut orice. Sper să pot. Am început deja să mă antrenez, râse el, ridicând-o în brațe pe Isabelle până aproape de tavan și învârtind-o. Hai la masă.

Înfulecară cu poftă fiecare feliuță de cașcaval, plescăind zgomotos și lingându-se pe buze.

Isabelle era îndrăgostită și fericită. Totuși, era nedumerită, nu înțelegea cum reușise să supraviețuiască fericirii sale. Înainte își închipuise că, dacă îl va întâlni vreodată pe Dayan, va muri pe loc de fericire. Nu se întâmplase așa. Fericirea ei era șocantă, tulburătoare, dar avea și o anume blândețe care o făcea suportabilă.

**Cap. 11. În vizită la Olivia: despre cosmos și despre limite,
despre frumusețea și fragilitatea lor**

*Realul nu-l pot primi
drept real;
Atunci de ce primesc
visul drept vis ?*

(Bonzul Saigyō)

Alice se plimba prin casă înapoi și încolo. Din când în când tropăia zgomotos sau sărea cât putea de sus, încercând să atingă cu mâna tavanul. Spera c-or s-o audă vecinii și că, scandalizați, vor veni să-i facă o vizită în semn de protest, amenințând-o că se duc să se plângă administratorului sau că măcar vor bate în țevă ori în perete. Nimic nu se întâmpla, cu toate eforturile lui Alice reacțiile întârziu să apară, apartamentele păreau pustii. „S-au dus la mare, la munte. Normal, e vară. Numai eu mă fâțâi ca fraiera prin casă”, își zise Alice, enervându-se din ce în ce mai tare. Când auzi telefonul, Alice rămase o clipă buimacă, nevenindu-i să creadă; apoi ridică receptorul și, ca și când ar fi fost deranjată de la cine știe ce activitate importantă, vorbi pe un ton acru și repezit:

– Alo.

– Alo, bună ziua, mă scuzați că vă deranjez, aș putea vorbi cu Alice? se auzi o voce caldă și tremurătoare, vizibil intimidată de tonul interlocutoarei.

– Cine e la telefon?

– Su-sunt eu, Sandu, se bâlbâi el.

– A, tu erai, puiuț? zise Alice, pufnind în râs. Ce mai faci tu, puiuț? Dacă ai nevoie de cineva care să-ți schimbe pampersii, să știi că n-ai nimerit-o, adaugă pe un ton grav, abia abținându-se să izbucnească în râs din nou.

Deși săcâit și jenat de purtarea lui Alice, Sandu nu închise telefonul, hotărât să continue convorbirea cu orice preț.

– Te-am sunat în legătură cu ce-am vorbit noi mai demult.

– Ce-ai mai făcut, voinicile?! Ai răpit niscaiva cadâne de la grupa mare și ți-ai făcut harem și acum te caută poliția și nu știi unde să te ascunzi? Ai găsit vreo potaie râioasă, ai ajuns zoofil și te-a dat în judecată „societatea pentru protecția animalelor”? Degeaba, se plânse ea, nu pot să te apăr.

– Te-am sunat în legătură cu vizita aceea, știi tu, spuse el încet, neîndrăznind să pronunțe numele iubitei sale inaccesibile.

– Vai de mine, pleci undeva... „Un’te duci tu, mielule”? fredonă ea.

– Mergem amândoi, își făcu el curaj.

– Amândoi?! Ce vrei să-mi faci, zmeule? se lamentă ea.

– Doar am vorbit înainte... Mergem amândoi la... O...o..livia, spuse Sandu cu glas înăbușit, simțind cum însuși telefonul se înroșește.

Alice era surprinsă, uitase de vizita aceea programată cu mult timp în urmă. Îi era lene să se deplaseze până în Berceni și, deci, ar fi vrut, pe de o parte, să anuleze sau măcar să contramandeze vizita. Dar, pe de altă parte, se plictisea acasă atât de tare (neputând să doarmă toată ziua) încât o plimbare ar fi fost de bun augur.

– Și când vrei tu, puiuț, să mergem? se interesă ea.

– Azi, dacă nu ai alt program. E vreme bună... încercă el să aducă argumente.

– Azi? Dar... Căută să găsească vreun motiv plauzibil ca să mai amâne un pic plecarea, dar nu găsi niciunul. Pe Alice o speriau datele fixe, precise ca „5 iulie 1995”, darămite prezentul imediat. Dacă i-ar fi spus cineva: „Vezi, peste două ore, la două, vine mătuși-ta, Vera” ar fi intrat într-o panică teribilă. Dar nu mă simt prea bine, vru ea să se scuze.

– O să te simți cu siguranță mai bine când vom ajunge acolo, insistă Sandu, care voia neapărat să ajungă la Olivia și avea nevoie de Alice. Are ceva interesant să ne arate, o ispiti Sandu pe Alice. Oricum, am aranjat de aseară, acum e prea târziu să reprogramăm vizita.

– Ai aranjat o vizită fără să mă anunți? se înfurie Alice.

– Ei, doar știi că vorbisem în prealabil, acum vreo două săptămâni... Mă așteptam să te ocupi tu de asta. Dar a trecut o

săptămână, au trecut două, ce era să fac? Am acționat. În interesul amândurora, specifică el.

– Am fost ocupată, n-am avut timp de vizite. La urma urmei era și timpul să preiei și tu o dată inițiativa.

– Așa am și făcut.

– Du-te singur, puiuț. De ce nu te duci? Încearcă să se eschiveze.

– Nu pot. I-am promis că venim amândoi.

Alice se simțea bine remarcând că-i este indispensabilă lui Sandu, pur și simplu fără ea nu s-ar fi putut descurca. Pe de altă parte, îi convenea că Sandu aranjase singur lucrurile, asumându-și întreaga responsabilitate. În plus, ar fi fost o experiență interesantă.

– Bine, la ce oră? întrebă Alice.

– La unu și jumătate. La Universitate, la ieșirea din metrou, în dreptul ceasului electronic. Sau putem să ne vedem în stația expresului, ceva mai încolo, știi unde e. Adresa o am eu. Ne descurcăm noi.

– Bine, hai la Universitate, ne vedem acolo la unu și jumătate.

– Bine, pa.

– Pa.

*

*„Pe drumul alb, deșert, aleargă
Cel care vinde vara
Zăpada strânsă-n munți.”*

(Tanaha Fuyuji.)

Coborâra din lift la etajul șapte. Se opriră în dreptul unei uși de lemn, foarte lustruite și sunară. Le deschise imediat o față în tricou banan și în blugi. Olivia avea părul lung, castaniu și ochii mari, căprui, migdalați. Era subțire și delicată, iar gesturile ei aveau ceva

eteric. Un zâmbet încântător îi transfigura întreaga făptură, învăluind-o ca un halou.

– Haideți, poftiți, intrați, zise ea, arătându-le cu brațele ireal de albe o cameră așezată în dreapta holului vag mobilat și auster. Deocamdată o să stăm aici, preciză ea.

Intrară într-o cameră largă, spațioasă, bine luminată, cu o fereastră mare, deschisă, în față. În dreapta era așezată o canapea uriașă de culoarea sângelui, iar în stânga se aflau două fotolii din același set cu canapeaua. În spatele fotoliilor, se afla o bibliotecă mare, neagră. Între fotoliile adânci și încăpătoare era o măsuță tot neagră din lemn lăcuit pe care trona un aranjament floral. Într-un vas de cristal destul de înalt, semănând întrucâtva cu o pasăre surprinsă din profil în zbor, se aflau trei lujere înalte și zvelte: un trandafir alb, abia îmbobocit, așezat aproape vertical în mijlocul vasei, un bujor roz, proaspăt înflorit, situat în dreapta pe o linie oblică și ocupând poziția secundară și un mac înflorit, în stânga, în dreptul „aripii”, tot pe o linie oblică și plasat pe poziția terțiară. Între al doilea fotoliu și fereastră, pe un mic dulăpior negru încrustat, era instalat televizorul. Chiar la intrarea în cameră, pe o măsuță tot din lemn negru lăcuit se vedea un alt aranjament floral; într-un vas lucios, scund și alungit, în formă de bărcuță, făcut din ceramică verde închis, bătând în albastru, se zăreau, pe linia principală, dispuse vertical, mănunchiuri de flori de câmp albe și bleu, involburate ca o spumă, pe linia secundară, oblic, spre dreapta, ceva mai în spate, fragile narcise galbene, abia desfăcute, iar pe linia terțiară, oblic, spre stânga, strălucitoare azalee roșii. Pe jos, era întins un covor persan multicolor, moale și pufos. Pe pereții crem în calcio vechio se aflau stampe japoneze. Întreaga cameră era inundată de lumina puternică a soarelui .

Alice se opri în fața vasului de cristal în care se aflau lujerii înalți și subțiri ai trandafirului alb, bujorului roz și macului sângieriu.

– Regresia culorii, degradeul de la roșu la alb. De fapt, ar trebui să citească invers: progresia culorii de la roșu la alb, de la trecut la viitor, de la macul sângieriu la trandafirul alb, abia îmbobocit, așa merge, zise Alice.

– Roșul e biologicul, vitalitatea naturală limitată temporal, carnalul, condiția animalică, subumană, trecutul, moartea–materia,

pământul. Rozul e emoția umană, prezentul. Albul e spiritul, e viitorul, e totul (sinteza tuturor culorilor – Discul lui Newton când se învâрте devine alb), e speranța, viața promisă, cerul. Sistemul axial cer – om – pământ se regăsește, sper, în imaginile trandafirului, ale bujorului și ale macului, spuse Olivia zâmbind.

– Nu era mai normal să se meargă de la alb la roșu, să se individualizeze o culoare? întrebă Alice.

– Nu, în nici un caz. Imaginea acestui aranjament floral e o imagine, în mic, a lumii. Mergând de la alb la roșu aș fi obținut un viitor monocromatic. Un viitor în totalitate roșu. Asta echivalează cu moartea. O lume monocoloră e moartă. Albul însă nu e o culoare propriu-zisă, el conține întreg spectrul culorilor, el deține, potențial cele mai diverse culori. Lumea viitorului e virtual multicoloră, deci vie.

– Da, interesant, dădu Alice din cap. Drept să-ți spun, îmi place mai mult celălalt aranjament, e mai sugestiv, mai adecvat anotimpului. Florile de câmp albe și bleu, diafane, parcă imateriale, exprimă foarte bine cerul. Parcă-ar fi, știi cum apare în videoclipuri, cerul pe care alunecă în goană norii. Și „omul” e bine reprezentat de narcise, fragilitatea e bine redată. Îmi plac și azaleele, luxoase și voluptoase, mustind de sevele pământului. Mă mir că ai răbdare să te ocupi de astea. Eu n-aș avea răbdare să migălesc atâta la lucruri care nu durează decât câteva zile.

– Luați loc, nu mai stați în picioare, spuse Olivia, indicând canapeaua cu brațele incredibil de albe, luminoase ca niște raze. Sandu, tu nu zici nimic? Se pare că eu și Alice te-am neglijat, iartă-ne, te rog.

– A, nu, nu-i nimic, discutați, eu nu mă pricep. Am ce face, mă familiarizez cu interiorul. Nu mă așteptam să fie așa.

– Adică? întrebă Olivia.

– Adică așa de luminos, de aerisit.

– Normal, e camera mea de lucru. Și dormitorul. Aici dorm, pe canapeaua asta, spuse Olivia, lăsându-se grațios pe canapea lângă Sandu.

El tresări ușor, înfiorat.

– Sandule, uite, mă întreabă Alice de ce îmi pierd timpul cu toate astea. Tu ce crezi, fac bine?

– Da, de ce nu, zise încet, emoționat, Sandu. E o artă a efemerului, a fragilului... Ce poate să exprime mai fidel viața decât asta? Opera însăși e vie la modul cel mai propriu, concret, organic. E o expresie a realității văzute în esența ei.

– Vezi? își întoarse Olivia privirea spre Alice, făcându-i discret cu ochiul lui Sandu.

– E o artă morbidă. Rup florile, le răpesc dreptul la viață ca să le urmăresc timp de câteva zile agonizând. E de-a dreptul pervers, nu se lăsă Alice.

– Vorbești doar din mania contrazicerii. Știi bine că nu e așa. Scopul nu e delectarea cu spectacolul agoniei. Oricum, planta aia tăiată, sacrificată, trăiește, dacă nu cantitativ, cel puțin calitativ, mai mult decât suratele ei. Ea a fost extrasă, selecționată, a fost aleasă de mine. Nu poți să exiști decât în raport cu alții. Planta aia a existat într-un grad mai mare decât altele pentru că eu am văzut-o și am utilizat-o. În trecerea uniformă a timpului, dintr-o mulțimea de exemplare de același fel, eu am ales-o pe ea, am delimitat-o din masa amorfă, i-am dat viață. Haideți să vă mai arăt ceva.

Olivia se ridică de pe canapea, ușoară ca un fulg. Părea că plutește. Le explică lui Sandu și lui Alice că în casă sunt patru camere, dispuse oarecum în cerc, conform cadranelor I, II, III, IV. De fapt, le zise ea, camerele nu erau poziționate circular, dar ei trebuiau să creadă că e așa. Puteau cel puțin să se gândească acum că le vor străbate în sens trigonometric. Olivia deschise o a doua ușă și vizitatorii rămaseră înmărmuriți. Se aflau la intrarea într-o încăpere foarte spațioasă, alcătuită, probabil, din camera inițială, de dimensiuni obișnuite pentru un apartament de bloc și dintr-un balcon închis, dintre care fusese eliminat zidul despărțitor. O potecă șerpuită din dale de piatră, străjuită de lanterne de piatră înainta de la ușă până la ferestrele fostului balcon. Pereții sticloși crem, lucrați în calcio vecchio erau ornați cu rame aurii în interiorul cărora câte un „V” negru sau alte imagini stilizate dezvăluiau zborul unor păsări migratoare. În stânga și în dreapta potecii, pe jos, se zărea nisip auriu greblat, presărat ici-colo cu pietre ciudate, brun-roșcate. La intrare, o

piatră mare, parțial acoperită cu mușchi: Paznicul. Pe le mijlocul potecii, o piatră voluminoasă, foarte șlefuită, cu reflexe sidefii: „piatra pentru contemplare”. Fereastra largă – descoperită, fără perdea.

– Camera asta am aranjat-o inspirându-mă după modelul grădinilor japoneze. Nisipul greblat asimetric semnifică apa, și, zic eu, mai mult, oceanul cosmic sau infinitul, nelimitatul, indeterminatul. Pietrele sunt insule sau forme ale creației, bine conturate, delimitate. Inițial, am vrut să le împrejmuiesc ca să le ofer o anume stabilitate. Apoi m-am răzgândit și le-am lăsat așa, oricând pot fi înghițite de apele de unde au ieșit. Ziua merg pe poteca pietruită până la fereastră de unde privesc în zare. Veniți și voi mai aproape. Vedeți, în față se întinde un câmp viran pe care se observă o clădire roșcată ca o pată de culoare. Ochii mei contemplă pata de culoare din apele infinitului. Seara aprind lămpioanele și mă așez în dreptul pietrei pentru contemplare. Am o vizibilitate foarte bună.

Apoi Olivia îi conduse pe cei doi într-o cameră și mai ciudată. O perdea foarte lungă, crem, atârna în falduri dese în față, la fereastră. Pe pereții în calcio vecchio străjuiau rame goale, aurii. Pe jos, în nisipul greblat, se întrezăreau câteva forme vag conturate, desenate, probabil cu un băț. Aerul era înecăcios.

A patra cameră era de-a dreptul terifiantă. Perdele mari, grele, foarte lungi, căzând în falduri foarte dese, acopereau toți pereții, inclusiv fereastra. Pe jos, doar nisip greblat, nicio altă urmă. Aerul era sufocant. O lumină vagă, difuză pătrundea prin perdeaua care acoperea fereastra.

Olivia închise repede ușa, observând disconfortul vizitatorilor.

Apoi îi conduse iar în prima cameră luminoasă și aerisită, poftindu-i să se afunde cât mai adânc în fotoliile moi de culoarea sângelui și răsfățându-i cu ceai și cafea și o mulțime de fursecuri, pateuri și prăjiturile.

*

Pe hol, la plecare, așteptând liftul, Alice îi spuse lui Sandu:

– Păi, sigur, e plină de bani, stă singură într-un apartament, se poate ține de trăznăi. Ce-or fi părinții ei, securiști, pedeseriști?

– Ei, ce contează? zise Sandu cu totul transpus, neputând să-și ia gândul de la Olivia.

Ieșind din bloc, Sandu și Alice priviră un timp întinderea nesfârșită a câmpului. Ochii lor se opriră asupra clădirii roșcate rățacite în imensitatea câmpului arid, presărat cu buruieni.

Cap. 12. Bovarism versus frumoase iluzii comunitare

5 iulie 1995

Un... dialog (hai să-i spunem așa, totuși), proiectat în viitor, între mine și fostul meu coleg de bancă, Dan.

Tot timpul (parcă mai mult, totuși, spre sfârșit), Dan va vorbi cu o voce ca de operetă, pe un ton foarte teatral, declamativ.

Hai să pun și o dată:

Aprilie 2015 (când afară înfloresc magnoliile!), beciurile SRI-ului.

– Iată-ne din nou față în față. Stau și mă uit la tine, ești deja un pic șifonat, remarcă Dan chicotind, și nu știu exact ce să fac cu tine. Drept să-ți spun, sunt puțin plictisit. Totuși îmi pare bine că te revăd, Camil. Tu ce mai zici, ce mai faci?

Tac și încerc să-l ignor.

– Ce zici? mă privește Dan în ochi cu subînțeles și rânjește, arătându-și dinții inegali și colțuroși. Eu, în ultimul timp, am fost foarte sictirit, nu știu ce se întâmplă, norocul mă ocolește, se preface el supărat.

– Nu ești mulțumit că m-ai prins? Sunt la dispoziția ta, mă poți omorî oricând. Ce mai vrei? spun încet, rar și apăsător.

– Prea puțin, prea puțin... zice Dan gânditor. De la tine vreau mai mult.

– N-ai să mă poți face niciodată să colaborez. Cel puțin nu așa cum vrei tu.

– Uuu..., își rotunjește ochii și-și țuguie buzele, reușind o mutră așa de comică încât îmi vine să bufnesc în râs. Facem pariu?

– Mda, ce-aș putea câștiga dacă aș paria? zâmbesc eu amuzat, însă neîncrezător.

- Viața, poate chiar libertatea. Și-apoi, n-ai avea nimic de pierdut.
- Și tu ce câștigi?
- Ce-mi trebuie mai mult decât să câștig pariul? E suficient. Parcă n-ai ști, chestie de orgoliu.
- Aiurea. Indiferent dacă pariezi sau nu, tu tot asta faci. Pariul acesta n-ar fi decât un accesoriu din decorul spectacolului. Vrei să (te) joci, să-mi testezi reacțiile, să faci un experiment. Mă ispitești.
- Eu?! se preface Dan ofensat. Vocea lui, artistic subțiată, atinge acum o notă surprinzător de înaltă.
- Cine, Dane, că doar nu mama lui Ștefan cel Mircea? Între noi fie vorba, știi la cine mă refer, de când a mai îmbătrânit, are față, râd eu.
- Porcule, mai și râzi!
- De ce nu? Fizic vorbind, încă mai pot. Profit și eu de timpul rămas... Dar să revenim. Nu fac, Dane, nici un pariu cu tine.
- Atunci ești fraier. N-ai încredere în mine, cel mai bun prieten al tău? declamă el.
- Nu mi-ai fost niciodată prieten.
- Vai, ce nedrept ești! se lamentează Dan. Bine, dacă vrei tu, de dragul tău, rectific: cea mai intimă cunoștință a ta, așa e?
- Tac, las ochii în jos și-mi mușc buzele.
- Cine te cunoaște mai bine ca mine? Nu-mpărțim noi până și-aceeași gagică?
- Simt cum mi se scurge tot sângele din obraji.
- Ha, ha, ha, credeai că nu știi de relația dintre voi? Altfel cum credeai c-am ajuns la tine? Boule! Te cunosc mai bine decât te știi tu însuți, știu cât de bine „dotat” ești, știu ce poziție preferi, știu ce fel de chiloți porți, ce șampon îți face mătreață, știu și ora la care te caci. Pentru mine ești un caz clasat, deja plictisitor, aș putea să te omor de pe acum. Dar, vezi tu, te știu de atâta timp... În dragoste intervine afurisita de obișnuință. Aproape că mă cuprinde nostalgia... Te-am văzut gemând, scuișând sânge și târându-te. Te-am văzut zăcând în propria-ți borătură. Te-am auzit rugându-te în întuneric. Te-am văzut implorându-mă. Ți-am șters lacrimile și sudoarea. Cine mai știe toate astea despre tine? Așa, era să uit, o dată te-am și f... . Da' ce, n-a fost bine? Ce m-am mai distrat, ce zburlit și burzuluiit erai și ce grațios

mergeai! A, și o dată mi-am dat și eu drumul în fața ta. Elei îi place. Cel mai bun fixativ de păr. Absolut natural.

Simt că leșin.

– Eu ca eu, da' de ea ce zici? Știe ce e bine pentru tine, de-aia te-a lăsat pe mâna mea.

– A greșit, poate regretă acum, zic cu glas înăbușit, încă nevenindu-mi să cred, dar...

– Te-a vândut, fraiere!

– S-a-ntâmpat. Și sfântul Petru l-a trădat pe Iisus și din cauza asta nu e mai puțin sfânt.

– Te-a vândut ca Iuda.

– Iuda s-a spânzurat după ce-a făcut asta. Și-apoi, îmi pare rău, comparația ta nu e potrivită, Iuda l-a vândut pe Iisus, nu pe un oarecare seamăn de-al său.

– Tu ești un oarecare seamăn de-al ei?! se amuză Dan teribil.

– Voiam să zic că nu pot să mă compar cu Iisus. Dumnezeu are întotdeauna prioritate.

– Ea l-a pus pe Dumnezeu înainte când te-a lucrat, trebuie să recunosc, admirabil?! hohotește sarcastic Dan.

– Din punctul tău de vedere, da, l-a pus pe Dumnezeu înaintea mea, sacrificându-mă pentru a acționa „în serviciul patriei” care se află „pentru prima oară în istorie” sub „aripa oblăduitoare a Domnului”, zic apăsător, cu un ton voit declamativ-ironic, încercând să-mi ascund îndoielile care mă macină și (de ce oare mă preocupă până și-acum, după tot ce s-a întâmplat, tocmai asta?) s-o feresc pe *Ea* de probleme. Sau te dezici de propria-ți ideologie?

– Ce-are una cu alta... te faci că nu vezi. Sigur că da, nemernicule, ea a procedat foarte bine, probabil că va obține o primă semnificativă cu care vom pleca amândoi la mare... în Bali, ha, ha... Însă eu am o mică, ce vorbesc, minusculă, nelămurire. Cum te-ai putut lega de o femeie cu convingeri contrare ție și care, colac peste pupăză, te-a vândut unor oameni pe care-i disprețuiești?

Dan își aprinde ticticos o țigară. Desface apoi o sticlă de Tuborg și soarbe încet și adânc, cu-o poftă demnă de-un clip publicitar, din berea rece ca gheața.

– Iubirea e, cum știi, irațională, incontrollabilă, surprinzătoare, zic încet. Chiar dacă aș avea certitudinea absolută că a acționat din convingere, eu tot aș iubi-o. În cazul ăsta, ea ar avea chiar unele circumstanțe atenuante datorită unei pasiuni sincere, dezinteresate pentru o idee pe care ar împărtăși-o. Dar chiar de-ar fi mai mult, presupunând că a făcut totul din pură răutate, cred că m-aș strădui să-mi spun că a greșit și aș încerca s-o iert. Totuși, înclin să cred că e vorba de altceva, încep, dar mă opresc brusc, temându-mă ca nu cumva să fac o confesiune care i-ar putea fi defavorabilă *Ei*.

Mă gândeam, mă chinuiam să mă autoconving (de ce era oare atât de dureros?) că Ea nu dorise decât să-mi testeze iubirea, altfel spus, mă supusese unei probe inițiatice, unui examen de maturitate și de virilitate din care trebuia neapărat să ies învingător. Așa cum prințesele în povești îi supuneau pe претендентii lor la diverse încercări, așa și *Ea* poate trebuia să-mi verifice, pe rând, calitățile, să-mi probeze în primul rând puterea de a iubi. *Ea*, ea e singura din lume care are dreptul de a-mi risca viața, iar eu nu trebuie decât să-i demonstrez că pot să trec prin orice încercare, fără a-mi pune întrebări de prisos, fără a mă îndoii de ea, reușind să duc totul la bun sfârșit și întorcându-mă la ea cu o dragoste mereu sporită. Dumnezeu îi ceruse lui Avraam să-și ducă pe munte copilul și să-l omoare pentru el. De ce l-a ascultat Avraam? Nu-și iubea destul de mult copilul? Ba da, îl iubea enorm, dar îl iubea și pe Dumnezeu suficient ca să poată avea încredere deplină în el. Avraam și-a dus copilul pe munte pentru că avea încredere în Dumnezeu. El a trecut proba de foc a iubirii.

– Despre ce altceva e vorba? Întrebă aspru Dan, ridicându-se din fotoliul moale și adânc, îndreptându-se de spate și sorbind zgomotos din sticla de bere.

Tresar.

– A, nu, nimic, șoptesc înăbușindu-mă.

Dan își încleștează deodată mâinile în gâtul meu și mă strânge până aproape de sufocare.

– Altceva ce? hârâie Dan.

Ochii lui neverosimil de albaștri, rotunzi și limpezi mă privesc cu luciri de gheață.

– Nimic, îngân încându-mă. Încercam doar să-i gădesc scuze...

Dan îmi dă drumul din strânsoare. Mă clatin, dar îmi recapăt imediat echilibrul.

– Ți-e sete? mă întreabă Dan grijuliu, mângâindu-mă ușor pe obraz.

– Da. De isprăvile mamei lui Ștefan cel Mircea. Ce-a mai făcut oratorul nostru? Știi că are ambiția să facă totul tricolor. Auăleu, Dane, n-ar trebui să folosești ruj roșu? Nu mă refer la chestia aia ... Oi fi având tu ochi albaștri și părul galben, dar ai buzele cam albe, iar eu credeam că ții la culorile naționale, spun repede, bravând, temându-mă să nu fiu întrerupt printr-o lovitură.

Dan mă ascultă zâmbind galeș, fără a mă întrerupe. Apoi îl văd sorbind tacticos o înghițitură zdravănă de bere, făcând gargară cu ea și, dintr-o dată, scuipându-mi-o în față. Niciun mușchi nu se clintește pe fața mea. Mă simt puternic.

– Poftim, scumpule, răcorește-te, șuieră Dan printre dinți.

– Ah, mersi, râd eu. Cine știe când o să mai am ocazia să fac un duș. Darămite să beau o bere bună.

– Chiar așa, ai început deja să miroși a mort, declară Dan rece. Mă rog, poate că azi ai făcut o baie fierbinte și te-ai dat și cu deodorant, chiar cu parfum. Azi, dar de mâine încolo...? O să puți, intri în descompunere, putrezești, spune Dan, privindu-mă cu-n surâs aproape imperceptibil.

Tresar, scuturat de un fior puternic. Îmi e teamă de moarte, deși am înfruntat-o nu o dată. Nu pot să mă obișnuiesc cu ea. Îmi amintesc adeseori, adânc tulburat, de contrastul izbitor dintre o ființă vie, caldă, fremătătoare și un cadavru. Între viață și moarte e o distanță incalculabilă. Un abis. Între cea mai perfecționată mașinărie și cea mai abjectă și mai nenorocită bacterie se află o prăpastie de netrecut pe care nu mi-o pot explica. Cea mai amărată celulă vie e un miracol. Oamenii sunt capabili să reproducă viața prin tot soiul de metode (clonarea e foarte en vogue), dar nu sunt în stare să creeze acea umilă și minunată celulă vie. Iubesc viața cu ardoare... Iar acum... sunt atât de aproape de moarte și mi-e atât de teamă ... Îmi vin în minte cuvintele lui Luther : „Hier stehe Ich. Ich kann nicht

anders. Got helbe mir....” Încă mi-e teamă...Și totuși, mai devreme sau mai târziu...

– Mai devreme sau mai târziu tot trebuia să se întâmple, încerc să râd resemnat, dar nu reușesc decât o grimasă. Cel puțin am satisfacția că-ți împrăpățez aerul.

Ca și când n-ar fi dat atenție cuvintelor mele și s-ar fi mulțumit să-și facă meseria exemplar, fără resentimente, Dan mă privește rece, impersonal, apoi se îndreaptă spre mine, mă izbește puternic, de mai multe ori, cu capul de pereți, mă trânteste la pământ, mă calcă în picioare. Totul e prea năucitor ca să mă doară prea tare.

Pe urmă, subit, se așează pe jos, lângă mine, îmi desface cămașa și-și plimbă îndelung palma lată deasupra pieptului meu gol. Mi-e rău, îmi vine să vomit...

Stau întins pe spate, privind absent în sus, spre lampa din tavan, gâfâind ridicol, dar încercând să-mi reglez respirația.

– Ei, ce zici, xenofilule? șoptește cu un aer tandru Dan.

– Zic să te duci în p... mă-tii, spun eu, fixând lampa din tavan.

Pumnul pe care-l primesc, zdrobitor, în gură îmi dă un sentiment acut de libertate.

– Să nu uiți s-o vopsești tricoloră, adaug încercând să râd, înghițindu-mi sângele și așteptând să primesc un al doilea pumn cel puțin la fel de puternic. Acesta întârzie să apară.

Dan lasă impresia că-i e silă să mă mai atingă. Cu o expresie dezgustată, mă întreabă:

– De ce ești xenofil, mă, porcule?

– Pentru că îmi plac oamenii, oricum ar fi ei, oriunde și oricând ar trăi. Sunt xenofil în măsura în care iubesc oamenii.

– Dar pe-ai tăi de ce nu-i iubești? De ce-ți trădezi familia? De ce-ți vinzi neamul?

– Nu eu mi-am trădat neamul, ci tu ai făcut-o, participând în mod deliberat la distrugerea lui. Închiderea, izolarea sunt nocive pentru noi și tu știi asta.

– Ne apărăm de fiarele astea lacome. Înainte eram mica insulă de latinătate într-o mare slavă. Acum, mai rău, ne confruntăm cu... oceanul de Cola și hamburgeri, cu oceanul american, cu

globalizarea... Încercăm să construim micul nostru paradis drept în inima infernului. Îi sfidăm.

– Nu putem supraviețui așa.

– Ba da. SUA și Europa ne spun mereu ce să facem, dar n-au făcut niciodată nimic pentru noi. Se distrează doar să ne dea ordine și, bineînțeles, să profite pe seama noastră. Le vom arăta că ne descurcăm și singuri foarte bine, așa cum am făcut-o și până acum și că nu ne pasă de ele.

– Vrei să le faci în ciudă Americii și Europei. Ești dominat de un complex de inferioritate. Te porți ca un copil sărac ce are o jucărie ieftină și vede la altul una scumpă pe care nu și-o poate permite. Copilul ăsta nu se împrietenește cu celălalt ca să se joace amândoi cu aceeași jucărie scumpă și nici măcar nu încearcă să-și construiască singur una asemănătoare sau măcar să adune cu grijă, în timp, bani pentru ea. Nu, copilul sărac începe să se autosugestioneze că jucăria lui ieftină e cea mai frumoasă din lume și ajunge, într-un sfârșit, chiar să creadă și să trăiască într-o lume de fantasmе, în timp ce ceilalți copii râd de el sau nici măcar nu-l mai bagă în seamă.

– Povești de doi bani. Nu-i adevărat, nu suntem bovarici. Iubim ce ne aparține pentru că avem niște valori, o credință, o tradiție, o istorie...

– Atunci de ce vă umiliți până la a le face în ciudă Europei și Americii? Direct sau nu, asta înseamnă că vă asumați o poziție inferioară.

– Nici vorbă. Adoptăm o poziție superioară.

– Și, chiar de-ar fi așa, deși nu cred, asta pe ce se bazează?

– Pe datele istorice. Cel puțin noi am fost mereu cinstiți. Istoria confirmă, nu-i așa?

– Nu prea cred, dar mă rog... Vezi, tu transformi totul într-o poveste sentimentală. Cu intrigi, cu scene de gelozie, cu certuri și despărțiri chiar. Zici că nu te interesează Europa și America, dar mereu te raportezi la ele, nu poți să faci abstracție de ele.

– Tu poți?

– Nu, nu pot, dar recunosc că nu pot. Voi nu vreți să recunoașteți. Vă iluzionați. Amintește-ți, de pildă, că românii au prosperat atunci când au speculat abil conflictele dintre marile puteri sau când au

profitat, la momentul oportun, de diverse conjuncturi istorice favorabile. Nu poți să faci abstracție de lume, nu ai nimic de câștigat din asta, ai doar de pierdut.

– Mai bine să lăsăm, deci, țara pe mâna veneticilor, să se stingă neamul, să ne mănânce hienele astea împruțite de bozgori, jidani și alte lighioane. Dacă sunt atâția români bravi ca tine care și-ar vinde țara pe un sul de hârtie igienică...

– Ești nebun. Știi bine că nu e așa. Puteam să plec chiar acum câteva zile, am avut o ocazie, și, totuși, n-am făcut-o. Am rămas aici riscându-mi viața. Sunt fericit că am făcut-o.

– Vierme ticălos...

– Singurul lucru care face ca viața să merite trăită este curajul de a o pierde. De a o risca uneori pentru...

– Pentru ce? urlă Dan.

– Ah, pentru atâtea... Pentru Dumnezeu, pentru oameni, prieteni, rude, iubită... Știi bine.

– Pentru neamul tău nu?! urlă Dan din nou, izbindu-mă cu piciorul în coaste.

– Poți să-l pui și pe el la socoteală, zic eu întretăiat, neputându-mi ascunde un geamăt.

– Pentru mine nu?! Pe mine nu mă iubești?

Oftez adânc.

– Ba da, recunosc îndurerat.

Dan rămâne o clipă tăcut, poate un pic înduioșat, vreau să cred eu, privind în zare prin ferestruica îngustă. Apoi, deodată, izbucnește în hohote de râs și, întorcându-se spre mine, zice cu glas puternic:

– Ești recunoscător pentru că te-am f... când duceai lipsă?

Cuvintele lui mă izbesc mai puternic decât orice lovitură. Asta mă doare îngrozitor.

Se străduiește să mă facă să-l urăsc ca să mă dezic de mine însumi. Altfel n-ar spune vorbele astea... Închid ochii și mă rog pentru el, pentru mine, pentru amândoi. Aș vrea să se întâmple o minune. Încerc să-mi imaginez masa împăratească din ceruri unde vom sta alături, unul lângă altul, ca doi frați.

Dan se oprește din râs și recapitulează:

– Deci, ți-ai da viața pentru Dumnezeu, pentru oameni, oricum ar fi ei, pentru rude, pentru prieteni... pentru mine chiar, bufnește el din nou în râs, nemaiputându-se abține.

– Aș vrea să cred că sunt în stare.

– Și dacă toate astea n-ar fi decât iluzii?

– N-o să-mi pară rău, fiindcă au fost frumoase.

Cap. 13. Tango cu un univers indiferent, chipsuri și „Memorialul durerii”

Dayan și Isabelle stăteau trântiți pe canapea, ronțâind chipsuri și lingându-și reciproc degetele unsuroase, fumând și bând *vodcă-Cola* preparată ad-hoc. La televizor se difuza un nou episod din „Memorialul durerii”.

– Ce nesimțiți suntem! spuse Isabelle alintându-se. Uite, acolo, probleme serioase, lucruri grave, zise ea, arătând spre televizor. Și noi stăm și crântănim ca popândăii. Suntem foarte nesimțiți, conchise ea, strângând din buze și încruntând sprâncenele.

Dayan se amuză de strâmbăturile Isabellei.

– Nu se spune așa, vorbi Dayan pe un ton foarte pițigăiat și plângăreț.

– Cum adică nu se spune așa? La ce te referi?

– Nu pronunți corect, zise Dayan, părând foarte afectat.

– Ce anume, nu ești zdravăn?

– Nu se spune „nesimțiți”, se revoltă Dayan. Nu mai știe lumea să vorbește, se lamentă el, luându-se cu mâinile de cap.

– Dar cum? se minună Isabelle.

– Nesim-p-țiți, rosti Dayan, umflându-și obrajii și pârțâind cu emfază un „p” sonor. Oglinzile zdrăngăniră, iar Isabelle pufni în răs.

– Ești dus cu capul, zise ea râzând.

– Da, departe de tot. Nu-mi lipsește perspectiva.

– Și ce vezi tu acolo?

– Galaxii întregi!

– Și Pământul?

– Pământul? Care pământ? Ce-i aia? o privi Dayan mirat, totuși mișcând ochii, încruntându-se și prefăcându-se a căuta.

– Ei, Pământul, nu-l vezi?

– Hm, dacă mă uit bine, parcă, parcă văd ceva așa, ca o căcărează...

– Așa vorbești tu de planeta pe care locuiește iubita ta? îl mustră Isabelle răsfățându-se.

– Dac-așa se vede... Eu spun ce väd. Dacă ai fi stat și tu pe Venus, ar fi fost mai bine. E o planetă ceva mai spațioasă.

– Dacă n-am avut și eu norocul de o deportare în Siberia... Aș fi avut posibilitatea să mă antrenez pentru Venus. M-aș fi familiarizat cu diferențele de temperatură.

– Tu? Niciodată. Dacă ai putea, ai opta pentru temperatură constantă, 24°C, de exemplu.

– Ești rău, îmi plac toate anotimpurile, nu m-aș putea dispensa de niciunul.

– A, dacă s-ar putea să ningă la 24°C ar fi perfect. Și să se depună zăpada.

– Sigur, nu mi-ar dispăcea.

– Vezi ce comodă ești? Te uiți la natură ca la televizor.

– Eu? Nu-i adevărat. Mă duc la munte în orice anotimp. Vara intru în mare, chiar dacă e rece apa. Aici, în București, îmi place să ies afară în furtună. Alerg prin grindină. Atunci sunt nespus de fericită.

– Din voluptate masochistă? Te abandonezi forțelor stihiale? Sau te lupți?

– Ești sâcâitor. Sigur că mă lupt. Dar e o luptă mai mult de dragul spectacolului, un show ai cărui protagoniști sunt omul și natura. Na, că am început să vorbesc în termeni generali! Nu mai râde, mă bruiezi. Dincolo de luptă, descopăr o anumită solidaritate între om... între mine și natură. Lupta e un joc acceptat de ambii parteneri, un fel de dans patetic, un tango, e semnul unei relații de dragoste.

– Bine, bine, gata, nu mă interesează amorul dintre tine și natură. N-aș vrea să fiu gelos pe vreo amărâtă de burniță.

– Ești nesim-p-țit, se strâmbă Isabelle.

– Foarte. Apropo, e foarte mic Pământul, de-abia dacă se observă. Te îmbolnăvești căutându-l. Riști să-ți crească dioptriile. E prea mic Pământul pentru Univers sau Universul e prea mare pentru Pământ. Din această dilemă nu poți ieși. Am zis, declamă Dayan, maimuțărindu-l pe Farfuridi.

– E cam mare Universul pentru o singură planetă locuită. Mă rog, poate or mai fi și altele, cine știe...

– Hm, dialogul pasional între tine și natură treacă-meargă. Până una-alta știm că doar Pământul posedă o astfel de natură. Cum dialoghezi cu Universul?

– Greu.

– E vorba tot de o poveste de dragoste?

– Din partea mea, da, din partea lui habar n-am. Vezi, deja am comis o greșală, l-am personificat.

– Ai făcut-o voluntar.

– Da, trebuie să mi-l apropii.

– Și dacă el rămâne impasibil, dacă el e indiferent pentru simplul fapt că nu poate fi altfel?

– N-o să regret, cel puțin am încercat.

– Trebuie neapărat să-ți asumi riscul? Crezi că poți reduce din distanțele astronomice, că poți elimina disproporțiile, că poți armoniza? vorbi Dayan pe același ton teatral, gesticulând.

– Trebuie să încerc măcar. Pot fi distanțe astronomice și între doi oameni prieteni de ani de zile. Vreau să sper că se pot ameliora. În ultimă instanță, pentru mine viața înseamnă curajul de a iubi. Țasta e răspunsul dat neantului.

– Ei, hai că am devenit prea serioși. Mai adu și tu niște chipsuri, că astea s-au terminat. Cu aromă de paprika, să mă piște de limbă.

– Nu mă duc la bucătărie, mi-e lene să mă deplasez până acolo. Mai avem chipsuri cu pizza. Sunt bune și astea.

Totuși Isabelle se conformă, deplasându-se până la bucătărie încet, târându-și ostentativ picioarele și aducând o pungă întregă de chipsuri cu paprika.

– Ar trebui să apreciezi efortul, zise ea, trăgând punga cu chipsuri pe canapea. Mi-am rupt mâinile. Ca să nu mai spun cât mă dor picioarele. Cred că am făcut febră musculară.

Dayan desfăcu punga, scoase un pumn de chipsuri și le deșertă într-un pahar de *vodcă-Cola*.

– Ce faci, îmi strici băutura? sări ca arsă Isabelle.

– Muiieți-s posmagii, râse Dayan. Ți-ai rupt mâinile. Vrei să-ți mai rupi și dinții? Ar trebui să fii încântată că te protejez.

– Mi-ai stricat băutura, nesim-p-țitule. N-o să te iert niciodată.

– O să uiți.

– Niciodată. Nu uit nimic. Și nu iert decât ocazional.

– Ți-am mai spus că ești o scorpie intratabilă. Apropo, prietenii tăi cum sunt? Nu prea am avut ocazia să-i cunosc, zise Dayan, revenind la un ton destul de serios.

– Dacă-mi dedic tot timpul ție...

– Ei, hai, nu exagera. În aproape o lună de zile, ca să revin la ce vorbeam, n-am făcut cunoștință decât cu câțiva: Sandu, Alice... Îmi place Sandu, e un băiat fin, delicat, timid și îndrăgostit, un fel de „Eusebius” al lui Schumman. Și Alice îmi place, e o fată sensibilă, are o viață interioară intensă, foarte bogată.

– Sandu e un bleg, iar Alice e închisă, rece, arogantă, uneori nu te poți înțelege cu ea, e imposibilă.

– Eu cred că e o fată bună. E ea cam ruptă de realitate, e retractilă, dar nu mă miră, dacă tocmai tu, prietena ei, te porți astfel cu ea. Când oamenii încearcă să-și deschidă sufletul în fața ta, trebuie să știi să-i asculți, cu bunăvoință. Nu din curiozitate, nu din falsă compasiune și din bucuria secretă a morții caprei vecinului, nu din plictiseală. E extraordinar să știi să asculți. Să primești, să iei asupra ta răul, să împărtășești binele cu altcineva.

– First, nu am cine știe ce capacități empatice. Second, nu țin minte ca Alice să-și fi deschis sufletul în fața mea. Fii sigur că aș fi apreciat o astfel de încercare. Third, mai lasă tonul ăsta moralizator, parc-ai fi taică-miu...

– Pe Alice trebuie s-o ajuți, s-o încurajezi permanent să comunice, continuă Dayan netulburat. Și nu-mi vorbi mie de capacități empatice. Important e să iubești necondiționat. Vei vedea că iubirea reușește să transfigureze relațiile interumane.

– Hei, n-auzi, lasă tonul ăsta pedagogic, mă enervezi! Știu că ai dreptate până la un punct. Dar eu n-am timp să mă ocup de Alice. Sau de Sandu. La urma urmei, nu sunt ei cei mai buni prieteni, suntem colegi, și-atât. Apropo, de Camil, de Ela, ce zici?

– Cred că s-ar potrivi foarte bine împreună, din ce mi-ai povestit tu, deși nu i-am cunoscut personal. Ei s-au mai intalnit?

– A, nu, sunt elevi la licee diferite. Dar, ce crezi, le putem face vrăjeala? M-ar amuza o astfel de activitate. Din păcate, nu cred că am

putea aranja vara asta o întâlnire, Ela a plecat acum în provincie și-o să stea până se termină vacanța. Oricum, Ela e cam ciudată.

– De ce ?

– Are mania experimentelor, vrea să testeze reacțiile tuturor, se ambiționează să cunoască totul. Încearcă oamenii în fel și chip, am impresia că-l concurează pe Dumnezeu. E o apariție luciferică. În ultimul timp, evit compania ei, ca să-ți spun drept. Mai ales de când cu faza cu cuțitul...

– Care fază cu cuțitul?

– A, nu știi? După ce a văzut filmul... „Eclipsă totală”, ăla despre relația dintre Rimbaud și Verlaine, s-a dus la prietenul ei de atunci, l-a întrebat dacă o iubește, el a confirmat și ea a zis că o să verifice dacă e așa sau nu. L-a rugat să întindă mâna și a înfipt cuțitul în palma lui. Tipul a început să urle, să o înjure și, când și-a mai revenit, a pocnit-o apoi cu mâna sănătoasă. Ea a zis, foarte calmă de altfel, că nu merită să-i sărute palma însângerată. A fost un circ întreg. Era să fie exmatriculată.

– Știi ce-ar fi făcut Camil?

– I-ar fi întins și mâna cealaltă, zise pe un ton ironic Isabelle.

– Tu ai spus-o.

– Da, mă rog, în legătură cu prietenii mei... O să ai totuși posibilitatea să cunoști câteva persoane săptămâna viitoare. Sandu dă o petrecere. Originală. O să se danseze vals și tango. Va fi pregătită o masă festivă cum n-ai mai văzut. Poți să te aștepti la un adevărat festin. Întotdeauna găsești la Sandu acasă mâncare și băutură excelente și din belșug, zise Isabelle, plescăind din buze și bătându-se sugestiv pe burtică.

– Lacom! Doar la haleală ți-e gândul. Eu, de exemplu, prefer să te mănânc pe tine, șopti Dayan, trăgând cu dinții de fermoarul bluzei Isabellei.

– Potolește-te, Dayan, n-am chef acum. Vreau să mă uit la televizor.

– S-a terminat „Memorialul durerii”. Acum sunt reclame. Urmează o emisiune de muzică populară, m-am uitat în program.

– Știi, Dayan, mă gândeam cum o fi mai bine: să-ți afirmi deschis punctul de vedere și să faci pușcărie sau să-ți exprimi ideile mai

puțin tranșant, hm, indirect, aluzii, să rezști prin cultură și să eviți pușcăriile de unde nu mai poți comunica bine cu lumea? Ai văzut săptămâna trecută, pe T.N.T. „Doctor Zhivago”. Filmul ia apărarea vieții interioare. Afară încă plouă torențial, în mine răsare deja curcubeul. Libertatea interioară e indestructibilă. În momentele grele, revăd (efectiv sau doar în minte) balalaica mamei, iar muzica (interioară sau nu) transfigurează realitatea, vine ca o lumină și alungă întunericul. Mă întreb dacă e suficient. Am senzația că retragerea în sine inhibă acțiunea. La fel, rezistența prin cultură pare să atenueze importanța unor gesturi tranșante, decisive. Activismul poate părea chiar vulgar, indiscret, stupid, interesul e orientat aproape exclusiv spre viața, libertatea interioară. Dar oare asta nu poate însemna și o anumită complicitate tacită cu regimul totalitar?

– Doctor Zhivago nu e un laș. Știi ce spune Aristip, discipolul lui Socrate? Filosofii sunt cei care, dacă s-ar desființa toate legile, s-ar purta exact la fel. Filosofii au un comportament egal, imperturbabil, previzibil într-un anumit sens. Doctor Zhivago, la fel, se comportă în același mod în toate epocile, fie pe vremea țarului, fie pe cea a bolșevicilor. Nu face nici o concesie regimului. Ca medic își îndeplinește menirea de a salva oamenii și își practică meseria în orice condiții, cu riscul vieții, uneori. Ca poet, scrie exact ce vrea, fără a ține cont dacă poeziile sale sunt plăcute sau nu regimului.

– Bine, dar niciodată nu spune ceva capital împotriva regimului, nu ia atitudine în mod deschis. Preferă să se refugieze într-o lume ireală, de vis.

– Pentru el, aceasta constituie o realitate. Și nu e un egoist, deschide porțile lumii sale oricui, e blând, delicat și discret, prezența sa e o lumină călăuzitoare...

– Da, scumpi, dar modul ăsta de viață nu îndeamnă la acțiuni de răsturnare a regimului, ci, dimpotrivă, determină o anumită acomodare cu acesta. E o doză de resemnare, poate inconștientă, aici. Eu cred, totuși, că avem o anumită responsabilitate față de ceea ce se întâmplă pe pământ și că trebuie să ne implicăm politic și să acționăm foarte tranșant atunci când e nevoie.

– Militantă afurisită! zise Dayan, deschizând complet fermoarul bluzei și mușcând ușor sfârcurile Isabellei. Limba lui caldă și zvâcnitoare se încolăci ca un șarpe în jurul sfârcurilor roze și umede.

Cap. 14. Sandu și e...ternul vals. O petrecere cât se poate de originală

Sandu locuia într-o vilă elegantă și spațioasă. Sufrageria era largă cât o sală de bal deci, așa cum observară toți invitații, foarte potrivită pentru vals. Inițial, când luase hotărârea de a da o petrecere la el acasă, Sandu se temuse că nu va veni mai nimeni. În primul rând, era vară și aproape toată lumea era plecată în vacanță. În al doilea rând, era puțin probabil ca lumea să se arate încântată de a participa la o petrecere tocmai la Sandu și cu atât mai mult la una atipică, cu asemenea muzică și dans. „Eternul vals?” se arătase intrigată mama lui Sandu, neînțelegând cum un astfel de dans s-ar putea perima. Virgil se gândise să speculeze tocmai originalitatea petrecerii pentru a atrage invitații: „Un bairam beton, tare, cum n-ați mai văzut, trebuie neapărat să încercați și asta!” Într-un sfârșit se adunară zece persoane în casa lui Sandu, iar acesta se declară satisfăcut de număr: nici prea mulți, nici prea puțini, exact atâți cât trebuie. Puțini pentru a crea balamuc, suficienți pentru a întreține atmosfera.

Invitații intrau și, după un prim șoc datorat dimensiunilor încăperii, se trânteau pe una dintre cele două canapele roșii uriașe, ticsite cu perne orientale multicolore și se afundau în ele, fără a se mai ridica de-acolo, așa cum scafandrii se scufundă și uneori se încurcă în reciful de corali. Un șemineu trona în partea stângă a încăperii, iar Alina regreta că nu era iarnă ca acesta să fie aprins. Vizavi de șemineu se vedea un pian și, pe el, un vraf de partituri. Câțiva invitați, mai exact Dan, Lucian și Diana se temură ca nu cumva Sandu să aibă chef să cânte la pian; de altfel, ei veniseră pregătiți de acasă cu pungi întregi de casete și așteptau momentul oportun ca să-și impună muzica preferată. Camil tresărise remarcându-l pe Dan printre musafiri. Nu știa de unde-l cunoaște Sandu pe Dan, se gândi că-l întâlnise la vreo olimpiadă, eventual de informatică. În orice caz, nu-i făcea de loc plăcere prezența lui Dan la petrecere, mai ales că-i amintea de câteva file de jurnal virtual relativ recente. Îi părea rău că Sandu nu invitase doar colegi de clasă. Dan

însă nu-i acordă prea multă atenție lui Camil, mulțumindu-se să-i arunce o singură privire însoțită de un rânjă.

Lucian era foarte săcâit că nu veniseră mai multe fete și, plictisit de parcă ar fi fost sfârșitul petrecerii și ar fi borât deja cantități incommensurabile de mâncare și băutură, se tot trăgea de cerceul din nas. Era așa de scârbit încât nici nu mai făcea eforturi, ca Dan și Diana, să pândescă momentul oportun pentru a pune muzica preferată. Sandu pusese muzică veche, retro („Oldies, but Goldies”, susținuse el) și, parcă presimțind intențiile invitaților săi, se învârtea ca un Cerber în jurul combinei.

Încercând să se adecveze petrecerii, Virgil împrumutase de pe nu știu unde un frac care stătea pe el ca pe frânghia de rufe. Fără stare, se plimba printre invitați, afișând un zâmbet jilav și șifonat, netezindu-și cu degete transpirate părul pieptănat pe spate și geluit. Alina era îmbrăcată într-o roche lungă, bleu, mulată și despicăță la spate; părul ei șaten strălucitor îi cădea în valuri pe umeri. Diana, tunsă scurt, cu breton, cu ochii foarte creionați și rimelați și dată cu un ruj aproape negru, îmbrăcată într-un maieu argintiu și în pantaloni scurți de scai, își tot plimba, ostentativ, în fața lui Dan, cracii groși și destul de strâmbi, pușfăind languros din țigară și suflând fumul în ochii lui, provocator.

Trântit pe canapea, Dan își făcea vânt cu mâna și, din când în când, amuzându-se, număra straturile de celulită și vergeturile de pe picioarele Dianei. Alice se hotărâse în ultima clipă să vină, acceptând să participe mai mult pentru a se distra pe seama lui Sandu și a Oliviei. Dar Olivia nu venise și Alice dădea semne de plictiseală; ca prin vis, privea degetul arătător (cu o unghie suspect de neagră) al lui Lucian învârtind felia de lămâie din paharul cu Garone Bianco. Alina îi povestea lui Camil despre filmul de desene animate „Degețica”, fără a reuși totuși să-l înduioșeze prea tare. De fapt, Camil nu prea era în apele lui, era cam ambarasat de prezența lui Dan și se gândea deja să găsească vreun pretext să plece. Totuși, nu îndrăznea să o întrerupă pe Alina și asculta în continuare cronica ei entuziastă, aparent interesat, zâmbind încurajator.

Atmosfera se mai învioră atunci când își făcură apariția Isabelle și Dayan. Toată lumea era curioasă să știe cine e tipul, cu excepția lui

Lucian care, tresărind de bucurie la apariția Isabellei, se arătă apoi atât de dezamăgit să constate prezența unui însoțitor al ei încât nu-l mai interesă niciun fel de informație despre Dayan. Isabelle îl recomandă tuturor: „Dayan, personajul din povestirea cu același nume a lui Mircea Eliade, actualmente prietenul meu”, iar toată lumea se amuză ca de o nouă excentricitate a colegei lor. Alice tresări, nuanțele pernelor orientale deveniră mai vii, mai strălucitoare, fumul de țigară se făcu sidefiu, iar muzica se auzi mai limpede, mai aproape, de parcă ar fi venit de dinăuntru.

– Scuză-mă că te trezesc din reverie, zise Dan, scuturând-o ușor pe Alice, dar de unde l-o fi agățat Isabelle p-ăsta? Tu știi mai bine, voi sunteți colege.

– A, nu știu, răspunse Alice. Habar n-am de unde-i tot găsește. Apropo, tu de unde o știi pe Isabelle?

– De la olimpiada de engleză.

– Și pe Sandu?

– De la olimpiada de informatică.

– Aha, eu, din păcate, nu pot să mă laud cu astfel de activități. N-am participat la nicio olimpiadă. Nu că n-aș putea, sublinie Alice, dar nu mă interesează. Nu dau doi bani pe afirmarea publică.

– Treaba ta, zise Dan, privind-o cu o oarecare condescendență. Apropo, mai știi pe cineva de aici.

– Pe cine? întrebă Alice, nu atât din curiozitate, cât ca să întrețină discuția.

– Ghici, zise Dan, privind-o cu ochii lui de un albastru incredibil.

– Stai să mă gândesc, nu mă grăbi. Să vedem... Lucian și Alina nu prea se duc pe la olimpiade, genul preferat de concurs al Dianeii nu a fost încă oficializat (bine că nu m-a auzit, e lângă combină, încearcă să schimbe caseta)... Camil... cred că a fost la română, Virgil... e posibil să fi fost la mate, nu sunt sigură. Îi știi și pe ei de la olimpiade? rânji Alice.

– Dacă ar fi participat, i-aș fi știut. Probabil că n-au ajuns până în etapa finală. Hai să-ți spun totuși. Îl știu pe Camil, am fost colegi de bancă în școala generală. Din câte văd, nu-mi prea lasă impresia că m-ar recunoaște. Treaba lui, pierde plăcerea companiei mele.

– Ești modest!

– Sunt natural.

– Despre ce vorbiți? interveni Diana, trântindu-se în brațele lui Dan și încolăcindu-l ca un șarpe boa.

– Despre catastrofe biologice. Apropo, grădina zoologică e ceva mai încolo. Dacă te-ai rătăcit, îți arăt eu drumul, zise Dan cu o voce gătuită. Uite, ceva mai la dreapta, pe marginea canapelei, acolo sunt reptilele, spuse el, arătând spre Virgil și Lucian.

Diana părea că se fixase bine așa că, neputându-se descotorosi de ea, Dan apelă la metode mai dure și o îmbrânci cât putu de tare. Diana ateriză între Virgil și Lucian și începu să vrăjească cu ei, încercându-și norocul. Fusese de la început geloasă pe Isabelle pentru că își trăsesse un gagiu așa matur, cu experiență. Ea trebuia să se consoleze cu toți puștani. Și, culmea, Dan o respinsese, aproape că nu mai avea de ales, pe Camil nu putea să-l deranjeze fiindcă vorbea (cam de mult timp!) cu Alina, nu-i rămăsese să vrăjească decât cu Virgil sau Lucian.

Profitând de un moment de neatenție din partea lui Sandu (se dusesse în camera cealaltă ca să verifice dacă era gata masa festivă), Dan reuși să pună o altă casetă. Auzind „Mr.Vain”, Diana, Alina, Virgil și Lucian țâșniră de pe canapele și formară ceea ce se cheamă în genere un cerc de dans... dar, mai exact, era vorba de un pătrat. Alina îi făcu semn lui Camil să vină să danseze și el, dar acesta o refuză. Diana și Virgil dansau deja foarte aproape unul de altul, Camil nu părea de loc tentat să vină pe ring, așa că Alina înțelese că va trebui să se mulțumească în acea noapte cu Lucian. Curând triumghiul de dans se transformă în segment de dreaptă (atunci când începu „Love is all around”).

Sandu, destul de deranjat de impertinența invitaților de a pune altă muzică, fără a-l bănuși câtuși de puțin pe Dan, se plânse în fața acestuia de obrăznicia lui Lucian și a lui Virgil pe care-i suspecta cel mai tare. Alice se gândi să-l deconspire pe Dan, dar tăcu, amuzându-se de situație. Apoi începu o discuție savantă între Dan și Sandu pe teme de informatică la care Alice asistă perplexă, ascunzându-și ignoranța în spatele câte unui zâmbet aprobator.

Pe canapeaua de vizavi, pierduți în nori de fum, Isabelle, Dayan și Camil discutau.

- Ești student? îl întreabă Camil pe Dayan.
- A, nu, am terminat.
- Și cu ce te ocupi acum, dacă nu sunt indiscret?
- A, ezită o clipă Dayan, sunt prof de mate.
- O, păru surprins Camil. Prof de mate! Unde?
- E, deocamdată la un liceu oarecare, fără prestigiu.
- El conferă prestigiu, interveni Isabelle, ciufulindu-l cu tandrețe. E un liceu fost industrial, devenit de curând teoretic. Cine știe, poate că o să ajungă un liceu bun. Dacă e Dayan al meu acolo... zise ea, mângâindu-l.
- Am auzit că se lucrează greu cu elevii din astfel de licee. Unii nu știu nimic. N-au auzit nici de ecuația de gradul doi.
- Din păcate, da. Se întâmplă destul de des să întâmpinăm dificultăți, dar ne descurcăm noi. Sper să avem și olimpici anul ăsta, continuă Dayan.
- Un prof bun reprezintă ceva rar și foarte prețios, zise Isabelle. Nu-mi amintesc să fi avut mai mult de doi - trei profi buni în școala generală și în liceu cam tot așa. Pot să mă consider fericită. Alții n-au avut niciunul. E foarte important, măcar din punct de vedere formativ, să ai un prof bun. Eu una simt nevoia de modele.
- Vârsta adolescenței, rosti Camil pe un ton declamativ, ironic. Ei, glumeam. Și eu simt asta.
- Nu râde, zise Dayan, adolescența nu e neapărat o vârstă biologică sau, știu eu, calendaristică ci, în primul rând, una spirituală. Trebuie să rămânem adolescenți măcar în sensul că nu trebuie să uităm să aspirăm la absolut.
- Ce patetic e bobocelul meu! se răsfăță Isabelle.
- Am dreptate, se bosumflă Dayan.
- Îmbrăcată într-o rochie înflorată, purtând pantofi albi de lac, proaspăt coafată și rujată intens, mama lui Sandu își făcu apariția și îi invită „pe copii” la masă, în camera alăturată.
- Cum merge, vă distrați? se interesă ea, luându-l grațios de braț pe Virgil.
- Foarte bine, confirmă Virgil. După cum vedeți, m-am îmbrăcat ca pentru o petrecere specială. N-a fost ușor să găsec un frac.

– Dar n-am auzit să se fi pus vreun vals până acum. Sper să nu-ți fi îmbrăcat fracul degeaba.

– A, se pare, din păcate, că musafirii dumneavoastră preferă muzica de discotecă. Am vrut să mă opun, dar m-am gândit că nu are sens. Oricum, e bună și muzica asta pentru încălzire. O să putem valsa mai târziu.

– Sper să nu uiți să mă inviți la dans, cochetă mama lui Sandu, trecându-și mâna prin păr și țuguindu-și provocator buzele rujate aprins.

– Vai, doamnă, pentru mine sunteți regina balului. Sunt încântat să dansez cu dumneavoastră.

– O, mersi, ești un adevărat cavalier. Îmi aduci aminte de vremurile tinereții. Ce ceaiuri se organizau pe atunci! Incomparabile! Uite și tu ce lume dubioasă circulă astăzi prin casele oamenilor! Ce să-ți mai zic, Virgil, dintre toți, cred că numai în tine am încredere. Nu știu de unde-i tot adună Sănducu' p-ăștia: uite, vai, unul cu cercel în nas, altul lățos și cu blugii ruți, ah, nici nu mă mai uit. Atenționează-l și tu, că-i ești prieten!

– Cum să nu, doamnă. Însă gândiți-vă că e vară și lumea e plecată în vacanță. A venit cine a putut. Ce să facem, ne consolăm cu ce avem, data viitoare o să fie mai bine.

– Mersi, Virgil, zise mama lui Sandu, retrăgându-și discret brațul. Mă bazez pe tine, zâmbi ea, făcându-i semn cu ochiul.

– Îmi fac datoria de musafir, se grăbi Virgil să-i dea explicații Dianei care schimba fețe-fețe, nemulțumită de familiaritatea dintre „cocoștârcul” ei și cotoroașă.

În camera alăturată, musafirii găsiră pregătită o masă ca-n povești. Trei zile și trei nopți ar fi fost oricum insuficiente pentru un asemenea festin. Pe o masă enormă, tronau nenumărate gustări calde și reci (chifteluțe mărunte chinezești, cabanos, ouă umplute, sandvișuri minuscule și apetisante cu cașcaval, brânză topită, salam, șuncă, icre, pastă de sardele, pateu, salată de țelină, de vinete, de boef, orientală, bulgărească și încă o mulțime de alte lucruri). Băutura dominantă părea să fie vinul (alb sau roșu, sec, demi-sec sau dulce), dar invitații păreau a opta și pentru bere, Garone, Martini, gin

Gordon's, eventual gin tonic, Campari (orange), Dubonnet sau șampanie.

– Și câți ani împlinești tu, Sandule? întrebă complet deplasat Diana, trântindu-se pe scaun și grăbindu-se să înhațe cu mâini umede și tremurătoare sticla de Dubonnet. Ochișorii ei puternic rimelați străluceau de indiscreție.

– A, nu. Nu e ziua mea, zise Sandu, având aerul că se scuză (avea, probabil, în vedere, tortul care nu se afla pe masă și nici nu urma să apară în seara aceea). Eu i-am zis mamei să facă tort, dar m-a refuzat, a pretextat că nu se cade și a scăpat de griji, șmechera, zâmbi Sandu, făcându-i cu ochiul mamei lui.

– Atunci de ce ai dat bairam? se interesă Diana.

– Așa mi-a venit. Nu cumva îți pare rău că ai onorat invitația?

– Haide, bă, Sandu, aberezi, sigur că-mi pare bine că m-ai invitat, spuse Diana, dezmierdând părul cleios al lui Virgil.

După cinci minute, în loc să mănânce și să bea, Diana continua să-l scarpine în cap pe Virgil care închidea ochii de mulțumire.

– Nu-și mai poate descleșta mâinile, i s-au lipit degetele, șopti Dan la urechea lui Alice, rânjind.

Alina și Lucian, foarte tandri unul cu altul, mâncau cu aceeași furculiță, tăind cabanosul în bucățele minuscule pe care le mestecau îndelung, cu grație, țuguindu-și buzele. Lucian fredonă apoi „You & Me” privind-o în ochi pe Alina, provocator, pufăind îngândurat din țigară și dând pe gât, dintr-o singură înghițitură, câte un păhărel de gin sec.

– Ce față de gangster ratat are băiatu' ăsta! îi zise Alice lui Dan, arătând indiscret cu degetul spre Lucian. Are moacă de traficant de detergenți sau de hârtie igienică.

– Chiar, consimți Dan. Și uite ce priviri turbate îi aruncă Alinei!

– Lasă-l pe brutozaurul ăsta astigmatic, mai bine uită-te la Diana, de când a reușit să-și descleșteze mâinile din părul lui Virgil zici că are mânuși!

– Și Virgil pare ceva mai chel. Să știi că asta îi conferă o anume demnitate. Se potrivește cu fracul, se amuză Dan.

– Ce tot șușotiți voi acolo? se arătă intrigată Isabelle.

– Ne exercităm simțul sarcastic, spuse Dan. Dacă vrei putem să vorbim mai tare, nu ne e jenă.

– Ție nu ți-e jenă de nimic, zise Camil, cu o voce tremurătoare, vizibil emoționat. Nu se mai putuse abține să nu intervină, însă tonul lui se dovedea cu totul inadecvat contextului petrecerii. Părea că ascunde anumite resentimente în spatele aceluia ciudat patetism.

– A, fostul meu coleg de bancă, în fine, mă recunoaște, păru că se minunează Dan. În loc să mă îmbrățișeze cu căldură și să rememorăm amândoi năzdrăvăniile copilăriei, el lansează o calomnie la adresa mea. Vrea să spună că sunt un nesimțit notoriu, se distrajă Dan, așa e?

Camil regretă că intervenise, nu avea chef să polemizeze cu Dan. În minte îi stăruia mirosul de mucegai al celulei și pe buze un gust sărat de sânge. „Înnebunesc, nu mai pot să separ visul de realitate”, se înfricoșă el. Ca prin vis, își aduse aminte cum se jucau în copilărie, iarna, aruncând cu bulgări de zăpadă în fete. De cele mai multe ori, Dan arunca bulgări de gheață; odată fusese cât pe-acum să-i scoată ochiul stâng unei fete ochelariște; bucăți de lentilă îi intraseră în ochi și fetița fusese dusă la Urgență. Ca izbit de un bulgăre de gheață, Camil tresări și zise, susținând privirea lui Dan:

– Vai, îmi cer scuze dacă am lăsat să se înțeleagă așa ceva. Apropo de năzbâtiile copilăriei, da, dragă Dan, îmi aduc aminte cum aruncau cu bulgări de gheață în fete. Odată era să-i scoți ochiul uneia. Îmi aduc aminte cum nu lăsa pe nimeni să copieze la lucrări, cum suflai greșit când vreunul din colegii noștri era ascultat din bancă sau la tablă, cum îi turnai pe toți care făcuseră vreo prostie, exagerând ca să mărești pedeapsa. Îmi aduc aminte cum, în '90, prin februarie, am întâmpinat-o pe profa de engleză, o adevărată doamnă care însă avea ghinionul să fie PNT-istă, urlând ca ieșiți din minți: „Moarte intelectualilor!”, „Jos fosilele!”, „Jos Coposu!”, „Jos Câmpeanu!”, „Moarte țărăniștilor!”, „Moarte liberalilor!”, „Noi nu ne vindem țara!” în timp ce pe tablă tronau lozinci asemănătoare scrise cu cretă roșie. Și câte altele nu-mi aduc aminte!... Mă fascinau. Mă subjugașei. Am luptat să ies de sub influența ta.

– Vai, ce confesiune patetică! exclamă Dan. Este exact ce ne trebuie în cadrul unui bairam reușit. Ai atras atenția tuturor, zise el,

arătând spre cele două perechi (Lucian și Alina, Virgil și Diana) care se pipăiau impasibili pe sub masă. După cum vezi, toată lumea îți ascultă elucubrațiile, hohoti el.

– Trebuia să-ți spun odată și-odată, să-mi asum riscul sincerității... Mă scuzați, zâmbi Camil, mai mult șocat decât jenat că putuse să se descarce astfel. Abia acum pot să ciocnesc un pahar de șampanie cu tine.

– Hai, lăsați prostiile, interveni Isabelle. Spuneți mai bine cum vi se pare noul meu prieten, se interesă ea, profitând de faptul că Dayan se deplasase până la toaletă.

– Simpatice, zise Dan. Nu prea are el față de prof de mate. Mă întreb cum s-o înțelege cu colegii lui... Că, printre elevi, sunt sigur că e foarte popular.

– A, da, minți Isabelle. Le dă țigări atunci când nu au deloc. Odată, un părinte, nemulțumit că încurajează viciile, i-a făcut reclamație. Bobocelul meu a ripostat că, decât să culeagă chiștocuri infecte din gunoaie, mai bine să fumeze o țigară bună, e mai igienic așa. Merge cu ei și la berică. E foarte de gașcă.

Isabelle se simțea foarte bine povestind despre activitatea de prof a lui Dayan. Își imagina chiar că ar fi măritată cu el și, seara, așteptându-l să se întoarcă de la lucru, i-ar pregăti o supă fierbinte. Ar dansa prin bucătărie, ar pluti ca o floare de lotus pe ape prin aburul alb, și-ar flutura șorțulețul roz pătat de grăsime și ar cânta. El ar intra în bucătărie cu pantofii murdari de noroi, uitând să se descalțe la ușă și ea l-ar certa, totuși nu prea tare, așteptând să fie împăcată cu un sărut lung și lipicios.

– Ei, despre ce vorbiți? zise Dayan, reșezându-se la masă.

– Despre tine, bobocel, zise Isabelle cu glas înăbușit și răsfirându-i părul lung și ondulat.

– Am auzi că ești foarte de gașcă, zise Dan, zâmbind pe sub sprâncene.

– Sigur, cred că se vede de la sine, se laudă Dayan

– Apropo, zise Dan, am și eu o mică, ce mică, infimă curiozitate. Vouă nu vă plac numele voastre de le-ați înlocuit cu altele, scuză-mă, cel puțin ciudate? Rar am întâlnit un cuplu așa ca voi: Isabelle și Dayan, accentuă el numele celor doi.

– Suntem ceea ce vrem să fim, spuse Isabelle. Dayan este personajul din piesa cu același nume de Mircea Eliade, iar eu...

– Dayan este un prof de mate care și-a zis așa, sublinie Alice.

– A dori nu înseamnă a fi, chicoti Dan. Așa și eu aș putea fi... de exemplu, împăratul Constantin cel Mare.

– Și eu regina Elisabeta, râse Alice.

– Și eu Sfântul Francisc, zise Camil.

– Stați puțin, cu toate că mă simt un pic intimidată în fața unei astfel de societăți ca a voastră, trebuie să vă zic ceva, spuse cu un aer voit solemn Isabelle. Noi nu visăm să ne identificăm cu personalități din întreaga istorie umană. Nu suntem nebuni, mă rog, văd că vă uitați cam chiorâș, suntem, nu-i așa, îl ciufuli ea pe Dayan, cel mult nebunatici. Nu spun că nu avem nevoie de modele, de repere, de exemple. Ele sunt absolut necesare ca să nu ne rătăcim și, mai mult, ca să nu ne cuprindă disperarea. Ele dau sens vieții, ne ajută să ne salvăm, sunt mijloace soteriologice. Dar ele sunt doar mijloace, nu scopuri în sine. Ele păstrează speranța în afara căreia nu există viața. Noi avem modele care ne ajută să ne construim pe noi înșine, însă numai atât. Nu ne regăsim cu totul în ele. Noi suntem proprii noștri arhitecți; îmi place să cred asta, măcar într-o anumită măsură. Povestea noastră de dragoste este iubirea dintre două personaje: Isabelle și Dayan.

– Vă rupeți de realitate, trăiți într-o lume de fantasmе, îi avertiză Dan.

– Realitatea este o poveste uimitoare, plină de înțelesuri, zise Dayan. Cu toții suntem personaje. Important e să descoperi sau să redescoperi această dimensiune de basm a realității.

– Realitatea este mult mai complexă, spuse Camil. Basmul e simplu, schematic, populat de tipuri umane. În realitate nu există personaje pozitive și negative, ci doar oameni. Basmul e inuman. E grotesc, e caricatural.

– În plus, rânji Dan, în basme binele învinge răul. Credeți că în realitate este așa? Eu unul, tare mă îndoiesc.

– Și eu, se arată Alice de acord.

– Ba eu cred că și aici binele învinge răul, îi contrazise Dayan.

– Ești nebun, n-ai nicio dovadă că este așa, se enervă Alice.

– Nici tu n-ai nicio dovadă că ar fi ca tine... De fapt, nu știu dacă s-ar putea face un bilanț contabil, zise Dayan. Nu cred... Totuși istoria pare să confirme că adevărul iese în cele din urmă la iveală. Asta înseamnă o victorie (parțială sau nu) a binelui. Mă rog, poate că nu se știe cine va învinge în lupta asta echilibrată între bine și rău, poate că nu e nimic prestabilit, depinde de noi și, atunci, e clar ce ar trebui să facem. Dar chiar dacă am ști sigur că în fața răului, binele va pierde, eu tot zic că ar trebui să avem curajul să facem fapte bune. Aici ne-am dovedit tăria de caracter. Ne-am câștiga o noblețe ce-i drept tragică. Am înfrunta o lume oarbă, absurdă, arătându-ne generoși, iubind-o. În același timp ne-am păstra onoarea, n-am accepta să facem lucruri injuste.

– Dacă am ști sigur că răul va învinge binele, interveni Isabelle, n-am putea trăi. Nu putem supraviețui fără speranță.

– Ba da, rosti Alice, am sfida absurdul, l-am provoca. Am da sens vieții. Am ajunge poate la fel de mulțumiți ca Sisif care, atunci când își împinge bolovanul, spune că totul e bine. Ne-am face destin dintr-o pedeapsă eternă.

– Ne-am adapta, zise Dan. Din fericire sau... din nefericire suntem ușor adaptabili. Ne conformăm repede.

– Din fericire, nu știm sigur dacă binele învinge sau nu răul, vorbi Camil. Trebuie, așadar, să ne asumăm riscul și să avem curajul de a face fapte bune. Într-o lume în care sunt atât de apreciați șmecherii și blamați sau ridiculizați fraierii, trebuie, într-adevăr, să ai curaj să faci fapte bune.

– Cam așa e, zise Dayan, ridicând paharul cu vin rubiniu ca să ciocnească, din nou, cu toți invitații. Hai, noroc! Pentru victoria binelui! râse el. Apropo, Camil, să știi că nu vreau să înlocuiesc persoanele cu personaje pozitive sau negative și nu vreau să ocultez bogăția inepuizabilă a realității înconjurătoare. Când m-am referit la dimensiunea de basm a realității, n-am vrut să sărăcesc lumea asta ci, dimpotrivă, s-o îmbogățesc. M-am gândit că aici se pot întâmpla lucruri extraordinare la care e posibil să participăm. Lumea asta e, sper, o lume deschisă, are porți spre alte lumi... Viața este o aventură... Ce este nemaipomenit în povești? Magicul. Palatul de cleștar, feții cu stea în frunte, zânele cu păr de aur... Viața, și ea, este

încărcată de magie. Aripa unui fluture, curcubeul tremurând după ploaie, genele lungi ale iubitei, vibrația muzicii, de fapt, orice ar putea fi... Am început să bat câmpii cu grație. Plutesc, zise Dayan, clipind din ochii strălucitori, ușor tulburi.

O doamnă în vârstă, cu părul alb-argintiu strălucitor, îmbrăcată într-o rochie lila lungă de mătase, veni să ciocnească un pahar de șampanie cu invitații. Apariția luminoasă era bunica lui Sandu, o bătrână doamnă aparținând unei vechi familii boierești. Era o doamnă care, în tinerețea ei, avusese ocazia să participe la numeroase serate și care, acum, la un pahar de șampanie era gata să evoce acele vremuri încântătoare, în veci pierdute. Trecutul îndepărtat al vieții ei avea aura sa, nu numai pentru că aparținea unei vârste euforice, irecuperabile, ci și pentru că se referea la o „belle-epoque”. Bătrâna doamnă era, într-un fel, o nostalgică a perioadei interbelice, însă pe deplin conștientă că acea epocă nu se mai putea reconstrui integral. Bunica lui Sandu își amintea cu plăcere cum petreceau tinerii pe vremea ei. Pe atunci, fetele erau toate educate să fie fermecătoare, știau să poarte o conversație, chiar să flirteze. Dansau, cântau la pian, pictau, brodau, vorbeau curent franceza, adevărata limbă a civilizației. Varietatea și frumusețea dansurilor și muzicii de pe atunci nu se puteau compara cu monotonia agresivă a celor prezente azi în discotecii sau în topurile MTV. Lumea bătrânei doamne avea ceva ce-i lipsea complet lumii actuale: grație. Bunica lui Sandu se așeză lângă Dayan și, rostind o frază în română, una în franceză, începu să rememoreze clipele tinereții, uimită și încântată să observe că acesta o asculta cu atenție. Își aminti cum dansase odată cu Alexandru Paleologu, unul dintre cei mai frumoși băieți invitați la serată. Îl menționase pe conu Alecu pentru că, desigur, era un nume cunoscut tânărului.

– Voi, îi zise ea lui Dayan, sunteți singurii care nu ați fost pervertiți de comunism. Părinții voștri au fost puternic afectați, vraiment, cu greu se mai pot schimba. Totul depinde de voi. Doar voi mai puteți schimba ceva. Je prie Dieu qu’il vous ait en sa sainte et digne garde.

– A, buni este alături de tineri în încercarea de a schimba ceva, zâmbi Sandu. Este de-a dreptul extraordinară. În ’92, la alegeri,

bătrână, bolnavă, aproape imobilizată la pat cum e ea, tot a reușit să se târască până la centrul de votare. Ea, care nu iese aproape niciodată din casă... S-a dus și a votat.

– E un gest demn de laudă, interveni Isabelle. Sunt atâția oameni sănătoși, în putere, dezolant de indiferenți... Autodeclarați apolitici... Cu un comportament echivoc...

– E nevoie de oameni inteligenți, bine intenționați, adică devotați reformei, puternici, cu convingeri ferme, deschiși spre lumea occidentală, zise Camil. Trebuie să ne regăsim locul în Europa și în lume. Asta depinde de noi. Oricum, am pierdut foarte mult timp.

– Se pare că oamenii nu prea vor reformă, rânji Dan. S-au învățat să ducă o viață comodă, ca să nu spun chiar leneșă. Le place să se ocupe statul de ei. Nu vor să-și asume responsabilități, libertatea este pentru ei o povară. Nu le plac riscurile, concurența. Mulți nu vor o reformă gradată și moderată, darămite o reformă bruscă și radicală. La noi nu va ține terapia de șoc.

– Oricum, guvernul nu se arată tentat de o astfel de soluție, nu te îngrijora, Dane, zise cu un aer dezamăgit Alice.

– Dimpotrivă, tergiversează cât poate și asta nu e bine deloc, vorbi Camil indignat.

– Tu ce crezi, Virgil? îi dădu Dan, brusc, un bobârnac.

Virgil își retrase la fel de brusc, mâna umedă de reptilă de pe pulpa vânjoasă a Dianei, apoi se întoarse spre Dan și-l privi cu un zâmbet mlăștinos :

– Știu eu? se fadosi Virgil. Poate există o alternativă între comunism și capitalism... Dar ce mă bag eu? Nu mă pricep la politică. De altfel, nu mă interesează, făcu el un gest de dezgust. Mi-e scârbă de toți politicienii.

– Trebuie să ai o opțiune, se enervă Isabelle. Mai ales acum, aici, la noi, trebuie să te implici, să nu fi indiferent. În curând vom vota și noi. Nu ne putem permite să ne eschivăm mereu.

– Și, oricum, nu există a treia cale, zise Camil. Nu aici se află problema. Știm ce trebuie să facem. Problema este dacă vrem sau nu să facem ce trebuie.

După masă, de pe la unu și jumătate - două până pe la șapte - șapte și jumătate dimineața, invitații băură, fumară și dansară. Mama

lui Sandu avu mult sperata ocazie să danseze vals cu Virgil, privindu-l în ochi. Diana făcu o scurtă și hilară scenă de gelozie, dar se lăsă împăcată foarte ușor de amărâtul Râmă (Dan nu-l mai scotea pe Virgil din „Râmă în frac” sau „Râmă spilcuită”). Alice și Dan continuă să lanseze săgeți la adresa invitaților și se amuză copios. Lucian reuși până la urmă să borască (ce-i drept, cam greu, fără depășiri de plan) cantitatea de mâncare și băutură propusă. Totuși atinse performanța de a păta, consistent și iremediabil, rochița bleu a Alinei, act ce se soldă cu o explozie de indignare din partea fetei și cu părăsirea imediată și definitivă a mizerabilului (și la propriu și la figurat!) de partener. Ca să se consoleze, Alina se târî îndată în brațele lui Camil. Acesta nu protestă. Sandu păzi ca un Cerber combina muzicală, nelăsând brutele ignorante să se mai apropie de casete. Isabelle și Dayan dansară cu frenezie până în zori.

**Cap. 15. Din învățăturile mătușii Antanta: intelectualii,
politica și sexul. Arta de a rămâne „curat murdar”**

Era o dimineață senină și răcoroasă de sfârșit de iulie când, contrar obiceiului ei, Isabelle se trezi foarte devreme și petrecu foarte mult timp aplecată asupra unei bucăți de carton roz, pătat de grăsime, învârtind între degetele ei subțiri un creion bont, având la un capăt o gumă cenușie și umedă care la orice ar fi fost mai bună decât la șters. După ce se distră o vreme desenând cu guma figuri ciudate pe bucata de carton roz, Isabelle păru că începe să se concentreze și mâzgăli ceva. Din când în când, se oprea din activitate pentru a se întreba (a câta oară?) a ce mirosea bucata de carton roz. După un timp, Isabelle se ridică de la birou și se aruncă în pat, peste Dayan, care încă dormea. Îl mușcă ușor de nas, îi ciufuli părul, îi desenă chiar, tot cu guma, un mic punct cenușiu, drept în mijlocul frunții și se amuză teribil. Dayan se ridică în capul oaselor cu un aer ușor buimac. Isabelle se distră un pic pe seama lui, dar, deodată, adoptă o ținută marțială.

– Gata, am stabilit, să nu îndrăznești să comentezi! zise ea.

– Ce anume „am” stabilit? spuse Dayan, privind-o pe sub sprâncene neîncrezător.

– Tu n-ai stabilit nimic, eu singură am stabilit și ai face bine să nu te opui, zise Isabelle teatral.

– Să trăiți, ce ați stabilit? intră Dayan în joc, zâmbind imperceptibil.

– Cum ce? Programul, bineînțeles, zise ea triumfătoare.

– Programul?! se arătă Dayan sincer uimit. Care program?

– Programul meu, bineînțeles, spuse Isabelle jubilând. Programul meu de vacanță.

– Tu nu-ți faci niciodată program. Ești sigură că te simți bine? întrebă el oarecum îngrijorat. Ce toană o mai fi și asta?! bombăni el, încet, pentru sine.

– Mă simt excelent tocmai pentru că în seara asta am redactat programul meu de vacanță. Ar trebui să fii atent pentru că te privește și pe tine. Este și programul tău.

– Vai, ce comportament abuziv! se prefăcu Dayan indignat. Ți-ai permis să-mi faci tu mie program de vacanță. Să vedem măcar ce conține.

– Azi mergem la *Club-Art*, iar după amiază facem o vizită părinților. Nu i-am mai văzut de o lună. Mâine... Stai puțin, Dayan, mi-e lene să-ți citesc programul pe zile. A, ca fapt divers, menționez că pe 7 august plecăm la mare, iar pe 23 august plecăm la munte. Datele nu sunt fixe, le putem negocia în funcție de circumstanțe. Însă neapărat vom merge la mare și la munte. Ce zici de program, marfă, nu?

– Zic doar că nu trebuia să te chinui să redactezi un astfel de program pentru simplul fapt că oricum am fi ținut minte să mergem la mare și la munte și, oricum, în mod cert, restul programului nu va fi respectat.

– În loc să mă ajuți să perfecționez managementul timpului liber, mă sabotezi sau tratezi totul cu neseriozitate, se prefăcu ofensată Isabelle. Ei, oricum, azi avem foarte multe de făcut. Trebuie neapărat să facem o vizită părinților. Hai, du-te și îmbracă-te mai repede.

Dayan devenise gânditor, privea undeva departe, spre cerul albastru în care se topeau schelele „eternului” șantier de vizavi. Neîndurătoare, lumina soarelui părea că lichefiază schelele blocurilor care, de ani în șir, se zbăteau să iasă din praf și să ia spațiul în stăpânire.

– Vrei să facem o vizită părinților tăi, zise Dayan încet, cu glas înăbușit. Ce o să le spui despre mine? Cum o să mă prezinți?

– Nimic mai simplu, zâmbi Isabelle, o să le spun că ești chiar tu, Dayan. Eu nu-i prea mint pe ai mei.

– Dayan... Care Dayan? vorbi el cu glas tremurător, privind îndelung șantierul de vizavi, ars de soare și de durerea neterminării. Dayan din povestirea cu același nume de Mircea Eliade, sau Dayan, profu' de mate de la un liceu fost industrial, un excentric care-și spune așa? Nu mai știu cine sunt, scumpa mea, nu mai știu nici măcar dacă sunt cu adevărat.

– Vai, dar știi bine că ești Dayan, personajul din povestirea cu același nume de Mircea Eliade. Nu știu dacă o să spunem exact asta părinților dar, în definitiv, asta e adevărul, rosti Isabelle, mângâindu-i ușor pletele și răsfirându-le cu duioșie.

– Nu știu dacă Mircea Eliade, dacă ar trăi și ar putea să mă vadă, m-ar recunoaște. Mai mult, eu însumi nu mă recunosc. Îmi aduc aminte din ce în ce mai vag de lumea povestirii, chiar figura lui Ahasverus e din ce în ce mai îndepărtată. Mi-e teamă să mă întorc în lumea povestirii, acolo e un alt Dayan care îmi pare tot mai străin de mine. Nu mai știu cum am ajuns să te cunosc, cum am început să ascult „The Doors”, să port plete și blugi uzați și să fumez Monte Carlo. Nu știu nici măcar dacă te iubesc pe tine, cea care ești trecută într-un anumit fel în acte și în catalog, care ai o familie mai numeroasă, probabil, decât știu eu și care ai prieteni mai mulți decât i-aș putea cunoaște vreodată. Eu te iubesc pe tine în ipostaza ta de Isabelle. Te iubesc cu disperare ca Isabelle, ca personajul care poate sta alături de propriul meu personaj. Relațiile mele cu lumea sunt literatură. Povestea noastră de dragoste este literatură.

Ochii lui mari și strălucitori pluteau în lacrimi. Isabelle îl lăsase să vorbească neîntrerupt, să se descarce. În tot acest timp, îi mângâiasse ușor pletele. Când Dayan termină, Isabelle se repezi să-l sărute pătimaș, mușcându-i buzele până la sânge, răvășindu-i părul, înfigându-și unghiile în carnea lui fremătătoare și caldă. Arsă de o sete nesfârșită, limba ei aduna nesățioasă sânge, lacrimi și sudoare .

După un timp, Dayan se îmbracă repede, înfulecă în grabă câteva fursecuri rămase din seara trecută pe masa din sufragerie și, făcându-și vânt cu o pălărie de pai uzată și prăfuită, zise că abia așteaptă să plece la plimbare.

– La urma urmei, pot să mă recomand simplu, Dayan și-atât.

– Chiar așa. O să ne amuzăm de mutra pe care o vor face ai mei. Ei, și dacă te ia la interogatoriu mătușica?

– Mă descurc eu.

– Să nu-ți treacă prin minte să încerci să faci impresie bună tuturor, vei eșua lamentabil, ce-i place unuia, le displace celorlalți. Fii natural.

– Da, Sâcâici, evident.

Afară soarele strălucea orbitor, topind contururile unor clădiri și transformându-le în vâpăi albe uniforme, fără identitate.

Se urcară în tramvaiul 33, merseră până la Școala Iancului și apoi o luară pe jos spre Club Art, pe strada Matei Voievod. Mergeau ținându-se de mână și împleticindu-se, amețiți de soare și de bucurie. Isabelle își prindea mereu tocurile în pavaj.

– Parcă-am fi beți, râdea ea.

– Ei, lasă, o să ne trezim când ajungem în bar, o calmă Dayan. Însă, până ajungem acolo, ai grijă cum calci. Ai o atracție teribilă pentru asfalt. Când te-am întâlnit prima oară erai aproape una cu asfaltul. Abia te-am recuperat.

Vârtejuri de praf se ridicau din când în când dezagregând peisajul sau, în cel mai bun caz, transformându-l în decor pentru operațiunea „Furtună în deșert”. Mâinile calde și transpirate ale tinerilor se despărteau pentru o clipă și începeau să frece cu înverșunare ochii și așa înroșiți. Dinții scrâșneau, spărgând grăuncioare de nisip cu gust dulce-sărat. Pământul ars și crăpat respira greu, obosit și scârbit de efort. Casele cochete, multicolore și volatile ca o colecție de parfumuri se mistuiau într-o clipă în norii de praf. Isabelle și Dayan simțeau un fel de solidaritate cu acest loc prăfuit și plin de hârtoape, de gunoaie și de câini vagabonzi aproape spectrali. Valurile de praf filtrau totuși lumina nemiloasă a soarelui, învăluindu-i protector, aproape cu tandrețe. Îi aduceau aminte Isabellei de aburul adormitor al supei de duminică după-amiaza sau de cel fierbinte, înțepător, atât de familiar, al cazanului de fiert rufe.

Din când în când, praful se așeza să se odihnească pe caldarâm, iar aerul devenea mai rarefiat, mai limpede, iar lumina intensă dezvăluia acum detalii neașteptate. Uitându-se prin grădini, Isabelle și Dayan puteau vedea buburuza mărunță explorând corola unei pădăii, nervurile oricărei frunze din orice copac, dantela oricărei perdele de la orice geam, ba chiar și câte un detaliu dintr-o fotografie înrămată, atârnată pe peretele vreunei case. Detaliile țâșneau fulgerător, extrem de limpezi, în fața ochilor însetați de imagini. Printre flori de nu-mă-uita, pădăii și coada șoricelului, Dayan observă deodată un trifoi cu patru foi.

– E fantastic, absolut fantastic! zise el precipitat. Nu în sensul că e ceva anormal sau neobișnuit... Nu, nu în sensul ăsta... Fantastic e să descoperi în imensitatea pajiștii singurul trifoi cu patru foi. Dintr-o privire!

Ajuns în fața clubului, Dayan se arătă încântat de terasa acoperită cu o boltă răcoroasă de viță de vie. Se trântiră amândoi pe scaunele de răchită, la umbra viței și cerură să li se aducă vinul casei servit tradițional în ulcele smălțuite de ceramică. Dayan nu se mai sătura de răcoarea viței și a vinului alb demi-sec, scos direct de la gheață. Ar fi vrut să simtă aroma fiecărui strop, oasele să i se prefacă în chihlimbar, carnea să-i devină translucidă, sângele și limfa să țâșnească halucinant, fiecare celulă să gemă de încântare...

*

După numeroase bubuituri în ușă, exact când Isabelle își spuse ușurată „Gata. Ne-am făcut datoria, acum putem să plecăm”, se auzi deodată cheia răsucindu-se în broască și în semiobscuritatea holului apăru o creatură zburlită, îmbrăcată într-un capot vechi, bleu, cu rățuște și încălțată cu un singur papuc scâlciat, târșit de colo-colo de piciorul drept. Piciorul stâng golaș, cu venele umflate și cu monturi enorme stătea nemișcat, în timp ce dreptul râcăia în continuu în covorașul de la intrare cu o nervozitate crescândă. Cele trei bigudiuri aurii care prindeau bretonul, strâmbe și plasate asimetric, zăngăneau amenințător.

– Sărut-mâna, noi suntem, zise Isabelle cu jumătate de gură. El este prietenul meu, Dayan, știi tu, ți-am povestit despre el la telefon, spuse ea, zbatându-se să-l împingă pe Dayan în casă, dar nereușind încă să urnească din ușă creatura.

Femeia zburlită și burzuluită îl privea pe Dayan pe sub sprâncenele stufoase, îngustându-și tot mai mult ochii. După ce îl studie un timp pe Dayan, creatura păru să se hotărască:

– Hai, intră în casă, îi zise Isabellei cu un glas în același timp răgușit și pițigăiat, panicat și amenințător. Să nu te mai prind că umbli cu nespălați d-ăștia, spuse ea în urechea Isabellei.

– Dar, buni, el este prietenul meu... E profesor de matematică, încercă ea să îmblânzească Cerberul.

– Dacă golanul ăsta mai e profesor de matematică... își zise ca pentru sine creatura. Intră imediat în casă! țipă către Isabelle.

Devenise de-a dreptul isterică. Simțind primejdia, șuvițele țâșneau din bigudiuri ca niște tentacule gata să împrăste cu venin.

– Și dumneata? Cine ești?! Ce vrei? Ce ai cu fata? țipă ea în pragul disperării. Și fără să-i lase timp să răspundă, continuă precipitat:

– S-o lași în pace, ai înțeles? S-o lași în pace! Și să pleci imediat de-aici, ai auzit? Pleacă de-aici! Dacă nu pleci, îl chem pe fiul meu, chem vecinii, chem Miliția! N-ai auzit, îl chem pe fiul meu acum! Di-nu! gemu ea, gata să se prăbușească de efort.

Din fericire, tatăl Isabellei apărură la timp astfel încât buni să se scurgă fără vlagă în brațele sale, cei doi tineri să profite de situație și să se strecoare în casă, iar el să aibă ocazia să-și facă plăcuta datorie de fiu și de gazdă. Întinsă pe canapeaua din sufragerie, cu o compresă rece pe frunte, având alături, pe o măsuță, un pahar cu apă cu zahăr, buni gemea ușor. Părea aproape inertă însă, din când în când, bigudiurile și șuvițele din afara lor tresăltau, fremătând curioase și neliniștite ca babele ieșite în balcoane la trecerea convoaielor funerare. Dayan se simțea un pic vinovat, așa că Isabelle fu nevoită să-l calmeze, destăinuindu-i:

– Stai liniștit, mai mult joacă teatru.

Între timp, în sufragerie, cu o discreție desăvârșită, mama Isabellei începu să pregătească masa. Bunica Isabellei zăcea pe canapea, suspinând. Tatăl Isabellei îi privea pe musafiri cu un zâmbet silit.

– Unde-i Antanta? se interesă Isabelle.

– A, plecată până la un pacient, răspunse tatăl Isabellei. Știi cum e ea, nu poate sta o clipă locului.

– E admirabil că poate fi așa de activă la vârsta dânsei, interveni Dayan.

– Da, într-adevăr, zise cu jumătate de gură tatăl Isabellei. Oricum, nu cred că trebuie s-o mai așteptăm mult. A plecat acum câteva ore. Trebuie să sosească dintr-o clipă în alta. Am o premoniție că o să vină exact la momentul oportun, când va fi gata masa. N-o să rateze o astfel de ocazie.

Profitând de faptul că între tatăl ei și Dayan începuse o oarecare conversație, Isabelle se strecură afară din sufragerie. Era emoționată. Se oprise pe hol și privea insistent fiecare obiect, recunoscându-l și bucurându-se de revedere. Își mai șterse o dată picioarele de preșul tărcat de la intrare, își aduse pălăria de pai și o puse în cuier, studie cu atenție toate crăpăturile fine ale măsuței din lemn de trandafir, mângâie ușor peretele alb-gălbui, pe alocuri cu tencuiala căzută, se jucă apoi un timp cu întrerupătorul. Își dorea să-și revadă camera, dar îi era teamă. Totuși, nu reuși să reziste tentației și porni spre camera ei.

De la ușă o izbi un miros puternic... Un miros jilav și insinuant... Miros de vechi, miros de bătrânețe. Înăuntru, la marginea patului, se aflau doi papuci chinezești uzați, țesuți cu fir de aur și cu mărgelile ușor decolorate. Un halat uriaș, mov, cu modele florale fusese aruncat, în grabă, pe pat. Un ciorap medicinal atârna trist și singuratic pe scaun. Parfumuri vechi, cu iz dulce-siropos sau înțepător, rujuri sidefii, coliere masive din pietre semiprețioase, eșarfe de mătase ușor destrămate, ace de păr și degetare se amestecau de-a valma pe noptieră. Câteva cărți de medicină, groase și prăfuite, tronau lângă veioză. Alături – agenda medicală adusă la zi. O decrepitudine solitară și senzuală. Nostalgia cărnii. A cărnii, nu a sufletului. Revolta, dezgustul, oroarea de moarte a trupului. Isabellei i se părea că e ceva fals, artificial, inuman în bătrânețe. O perversiune, un spectacol al naturii care ascunde, în spatele cortinei, neantul. Întunericul mâlos și rânced pe care trupu-l miroase așa cum adulmecă lupii stârvurile rătăcite în pădure. Întunericul de care se teme și spre care se duce, ca-ntr-o vrajă... Isabelle își acoperi fața cu mâinile. Mirosul jilav și insinuant o amețea. Închise repede ușa și o luă la fugă spre sufragerie.

Masa era deja aranjată ca pentru o ocazie specială. Pe masă se aflau platouri pline cu felii de pâine minuscule, unse cu unt și

acoperite cu salam, cașcaval, brânză, pateu de pasăre, icre și pastă de sardele, ornate cu ardei, castraveți, roșii și alte legume tăiate sofisticat. Trei castronașe: cu salată de boef, salată orientală și salată bulgărească formau un triunghi aproape echilateral. O sticlă mare de *Cola* făcea concurență unei butelcuțe pline ochi cu țuiculiță neaoșă și unei sticle de vin de țară. O sticlă de apă minerală *Borsec* era plasată undeva departe, la periferie, în mod clar eclipsată de celelalte sticle, dar încercând totuși să păstreze o ținută demnă.

În mijlocul mesei se afla un vas cu flori de câmp. Cu toate protestele lui buni, mama Isabellei reușise să aducă „de la păstrare” un set de șervețele înflorate, multicolore. Deși masa arăta de pe acum ispititor, Dayan auzi că asta nu era totul și că aveau să urmeze o ciorbă de vacuță, o friptură la grătar, în sânge, cu garnitură de cartofi pai și salată de sfeclă, frigărui cu ceapă prăjită și gogoșari, prăjituri cu caise, găluște cu prune și un tort cu frișcă, cremă de lămâie și ananas.

N-apucară să se așeze bine la masă, că își făcu apariția mătușa Isabellei, mult așteptata Antanta Victoria Vulturescu fără de care, practic, nu se putea începe degustarea tuturor bunătăților. După ce intră în casă val-vârtej, mătușa își aruncă repede pantofii cu un gest de cal nărăvaș, alergă spre baie, se spală pe mâini și, cu mâinile șiroind de apă, își făcu apariția în sufragerie, trântindu-se în grabă pe scaunul din capul mesei. Se auzi un scârțâit îngrozitor. Stropi mari de apă reușiră să deterioreze vizibil aspectul șervețelelor înflorate, spre enervarea și mai vizibilă a bunicii care intenționa să le salveze (pentru a le mai utiliza la o masă viitoare în scop pur ornamental). Lui Dayan i se părea că vede urme de clăbuci plutind grațios printre platourile pline de sandvișuri.

După ce răsuflă de câteva ori greu, dând a înțelege că degeaba încearcă să alunge oboseala, după ce, în sfârșit, găsi o metodă să se refacă umplându-și farfurie după farfurie și înfulecând cu poftă, mătușa Antanta, într-o (scurtă) pauză între înghițituri, aruncă o privire prin jur și avu o revelație. Îi remarcă pe Isabelle și pe Dayan (pe care-l găsi, evident, înspăimântător: o brută împuțită și lățoasă). Observându-i privirea, Isabelle se grăbi să intervină, prezentându-l pe prietenul ei (platonice, bineînțeles) drept un reputat profesor de

matematică, fost șef de promoție, o speranță a științei române, colaborator al Academiei și al mai multor institute de cercetare, un băiat cult, de familie bună, serios, cu picioarele pe pământ, dar cu unele (trecătoare) tendințe artistice (ca purtarea pletelor), scuzabile la o vârstă încă atât de tânără... Mătușa Antanta se încruntă, dar reuși să rânjească cvasi-binevoitor și, întorcându-se spre fiară, îi întinse o mână vânjoasă și umedă pe care Dayan depuse delicat un sărut. Atingerea fiarei o făcu pe mătușa Antanta să se înfioare toată iar, din negul din barbă, de emoție, țâșni măreț și alergic un smoc de păr.

– Doamna profesor-doctor Antanta Victoria Vulturescu, se prezentă ea cu o voce puternică.

– Încântat de cunoștință, zâmbi Dayan. Eu sunt Dayan, prietenul nepoatei dumneavoastră.

Mătușa Antanta înlemni, de altfel într-o poziție caraghios-marțială, cu cuțitul din mâna dreaptă ridicat amenințător, iar în stânga ținând strâns o furculiță în vârful căreia palpita o bucată de roșie. Isabelle înțelesese, dar Dayan nu părea încă să-și fi dat seama de gafă, ci o privea pe mătușa Antanta cu un zâmbet inocent și uimit, neștiind ce să-i spună. Isabelle n-apucă să intervină că mătușa Antanta reuși totuși să vorbească cu o voce înecată, însă aspră și suierătoare:

– Dayan? Ce-i asta Da-yan?! se întoarse ea spre nepoată. E cumva străin?!

Toată lumea îngheță auzind acest ultim cuvânt. Isabelle își reveni repede și, cu multă diplomație, începu să-i explice mătușii că „Dayan” era o simplă poreclă nevinovată, că prietenul ei... platonice doar, două păcate avea: pletele și pseudonimul, două păcate atât de inocente, nu-i așa, că făcea parte dintr-o familie de profesori de diverse materii (inițial, se gândise să vorbească despre o familie de profesori de matematică din tată în fiu, o familie cu tradiție în domeniu, cu merite deosebite, dar renunță pentru că Antanta ar fi putut protesta că n-a auzit niciodată de o astfel de familie de matematicieni, iar în cercurile înalte, pe care le frecventa, o asemenea familie celebră, dacă ar fi existat într-adevăr, n-ar fi fost trecută cu vederea), că era român get-beget, cu cel mai pur sânge

românesc și devotat întru totul țării și neamului nostru. Isabelle își încheie explicațiile patetic, cu glas precipitat.

Tatăl ei, destul de stânjenit, modela mici cocoloașe de pâine și ar fi făcut, cu migală de artizan, un întreg colier dacă mama Isabellei n-ar fi anunțat că va aduce felul următor și nu ar fi sosit în cea mai mare grabă cu ciorba de văcuță și cu un borcan uriaș, plin vârf cu smântână groasă, tare ca untul. Dayan îi fu profund recunoscător acelei făpturi cu ochi căprui migdalați, adânci, plini de o îndurerată înțelegere și cu părul lung, lins, șaten, aproape fără niciun fir alb, îmbrăcată simplu, dar cu gust, strecurându-se cu discreție, aproape nevăzută, dintr-o cameră într-alta pentru a aduce talerele ticsite de bunătați, neavând timp să șadă la masă și ea, însă veghind totul de la distanță.

Bunica Isabellei își făcea vânt cu un evantai uzat și decolorat, dându-și ochii peste cap sau privindu-i afectat pe ceilalți meseni, mai puțin pe venerabila ei soră, pe care o evita cu obstinație și cu o stângăcie amuzantă. Remarcând că neîncrederea nu se stinsese din ochii Antantei, Dayan fu nevoit „să clarifice” lucrurile, dând câteva explicații despre familia lui. Vorbi despre tatăl lui, Ștefan Orobete, un stimat profesor de fizică, sever, cu o prestață deosebită, diriginte de clasă și fost director adjunct la unul din liceele de prestigiu din București – Mihai Viteazu, inițiatorul și coordonatorul unui important cerc de fizică, mentorul unor olimpici internaționali și organizatorul de tabere de pregătire științifică ținute vara, la munte, în diverse locuri din țară. Acasă, ce coincidentă, tatăl îi reproșa ținuta neglijentă, în special purtarea pletelor și nu-și ascundea niciodată insatisfacția provocată de respingerea respectabilului său nume și de absurda disimulare prin pseudonim, însă, în același timp, stimabilul Ștefan Orobete încuraja discret, dar prompt eforturile științifice ale fiului său, aflat în plină ascensiune și se arăta total favorabil raporturilor acestuia cu persoane bine văzute, la fel de stimabile ca el însuși. Bineînțeles că porecla lui era o simplă distracție juvenilă, dar care, se și jena să spună, îi purta noroc (și acum se temea că, făcând o astfel de confesiune imprudentă, va fi învinuit că e superstițios), ba mai mult, lui Dayan îi plăcea sonoritatea, i se părea că face impresie, că aduce o notă de insolit.

O aminti și pe mama lui, o distinsă doamnă, discreta și atât de devotata Valeria Orobete, profesoară de istorie tot la un liceu de marcă din București – Iulia Hasdeu, ușor distantă, dar foarte onestă în raporturile cu elevii săi, emoționată întotdeauna de puținele momente de glorie națională și marcată de multele vicisitudini ale vremurilor (aici Dayan vorbea foarte repede și cu glas scăzut, dornic să epuizeze urgent etapa asta a conversației, neștiind bine ce moment istoric să privilegieze pentru a-l evoca în fața mătușii), sensibilă la marile nume ale istoriei naționale (și aici Dayan se încurcă, temându-se să se refere direct la o persoană mai mult sau mai puțin discutabilă, însă pronunță, totuși, numele lui Mircea cel Bătrân, nume ce i se părea mai neutru, mai greu de exploatat în sensul actualității politice). Dayan nu uită să povestească despre pasiunea Valeriei Orobete pentru grădinărit, menționează chiar cu câtă grijă cultiva mama lui azalee și trandafiri japonezi și cât de mult îi plăcea să primească de la elevi frezii (bineînțeles, nu accepta alte atenții în afară de flori). În plus, Valeria Orobete era abonată la Cinemateca și la Atheneu și le frecventa cu regularitate.

Bunicii? Dayan se arată surprins de o astfel de întrebare, dar răspunde cu răbdare și amabilitate. Natural, bunicii erau tot profesori. Bunica predase franceza la Școala Centrală (fostă școală de fete), iar bunicul fusese profesor de științele naturii tot la un liceu cu tradiție: la Gheorghe Lazăr. Bunicul era pasionat de rasele de câini (avea o predilecție pentru labradori) și deținea ierbare și insectare foarte valoroase, cu specii rare. Își mai aminti amuzat cât de mult se chinase bunica, atunci când el avea vreo trei ani, să-l învețe să pronunțe articolul hotărât „le” (el zicea mereu „lio”), cum îi citea cu voce caldă, învăluitoare fabule de La Fontaine, cum exclama ea foarte des, cu o bucurie copilărească, întinzând bărbia înainte și făcând gropițe în obraji în timp ce râdea: „C’est charmant, n’est-ce pas?”. Aceștia erau bunicii lui din partea tatălui. Bunicii din partea mamei erau buni dascăli ardeleni, modești, dar demni, având în suflet, cum ei înșiși spuneau, „acea flacără sfântă a iubirii de neam și țară” și devotați ei până la sacrificiu.

Isabelle îl privea pe Dayan povestind despre familia lui, bucurându-se într-un fel că reușea să se descurce, dar în același timp încercând un sentiment de teamă nelămurită.

Mătușa Antanta vorbea și ea despre cercurile înalte pe care le frecventa, despre remarcabilii ei prieteni: profesori, doctori, academicieni, despre necesitatea de a-ți alege cu strictețe prietenii (obligatoriu, aceștia trebuia să facă parte dintr-o elită oficial recunoscută; tipul ideal al unui astfel de „prieteni” era academicianul). Dayan deduse, din tot ce povestea ea, că în cercul mătușii relațiile erau reci, convenționale, bazate pe respect reciproc, dar nu pe dragoste. Lui Dayan i se păru totuși că distinge în spatele unei priviri ostentativ-satisfăcute, aproape arogante o singurătate adâncă și dureroasă, niciodată mărturisită...

Mătușa Antanta se arăta revoltată de diminuarea respectului față de ordinea socială și față de autoritățile publice care o protejează, nu putea înțelege cum „o anumită parte” a intelectualilor (niște „lepre”, niște „ciume”, altfel nu le-ar putea zice, altminteri unii foarte instruiți, competenți în domeniul lor) poate participa la destabilizarea țării, poate zăpăci bietul popor, în loc să-și vadă de treaba ei, în mod cert în afara politicii. Bineînțeles, prietenii ei, la fel de competenți ca unii dintre intelectualii „dușmănoși”, erau oameni serioși, nu se jucau de-a opoziția, doreau ordine și liniște în țară.

– Mă uit la ei cum țipă și zbiară, zise mătușa Antanta, în timp ce smocul de păr din neg se zburlea amenințător, nările se umflau, iar ochii tot mai bulbucăți depășiseră deja zona ochelarilor și dădeau acum impresia că voiau să treacă și de sprâncenele mari și stufoase. Ce obraznici, ce lepre, ce javre! N-au un dram de decență, nu știu decât să se dea în spectacol, sunt niște împruțiti și niște destrăbălați plini de nerușinare. Alții se poartă de parc-ar fi năuci, iresponsabili, nu știu ce dracu' visează, aleargă după cai verzi pe pereți, fără să știe pe ce lume sunt. Ca să nu mai vorbim de jigodiile alea vândute străinătății care, dacă ar putea, ar căra tot din țară, ar căra casele, pământul, râurile, Dunărea și chiar Marea Neagră cu platformele ei petroliere cu tot, ar căra văile și dealurile, câmpiile și munții și nu ne-ar lăsa nici măcar vârful Moldoveanu cel înalt și semeț cum a fost odată și sufletul românului! exclamă mătușa, iar Dayan nu-și putu

reține un chicot de râs auzind anticipațiile acesteia și imaginându-și convoiul caravelor care cară țara la mari depărțări...

Era destul de limpede: intelectualiiăștia denaturați, se împărțeau în jalnici epicurei, în fraieri sau, mai grav, în trădători abjecți, vânzători de neam și țară. Dayan răsese ușor, dar nu-și putu ascunde o anumită spaimă. Dinu, tatăl Isabellei, se înroșise până în vârful urechilor în timp ce frământa într-una cocoloașe de pâine din ce în ce mai sferice și mai lustruite. Isabelle se enervase suficient de tare ca să intervină în discuție, dar se temea să nu ruineze echilibrul și așa precar al „plăcutei” mese în familie. Buni își făcea vânt tot mai repede, palpând ca o pasăre Colibri și dându-și ochii peste cap. Din când în când își aranja spasmodic câte un bigudiu sau încuraja declamațiile mătușii.

– Ce-ar trebui să facă intelectualii, tanti? întrebă cu voce sugrumată Dinu, întrerupând-o pe mătușa Antanta care tocmai se lansase într-o tiradă necruțătoare.

– Să-și vadă de treabă, hârâi ea scandalizată de o întrerupere în același timp impertinentă și stupidă. Nu să se ocupe de politică. Să lase guvernul să lucreze. Prietenii mei, toți academicieni, doctori, profesori nu s-ar preta unul la așa ceva, adică să învrăjbească poporul, să aducă anarhie!

– Bine, dar ce face guvernul Votcăroiului?! zise Dinu. Tocmai asta e, nu face nimic. Merită să fie criticat fiindcă nu-l văd dispus să facă realmente reformă.

– În primul rând, ești obraznic, ripostă mătușa. Nu ți-e rușine ție să zici Votcăroiului? Te iei după tot soiul de huligani, de târâie-brâu fără ocupație. N-ai ajuns și tu om serios, deși ai trecut de patruzeci de ani. Ești naiv, ești influențabil de te zăpăcește oricine cu palavre de doi bani. Nu te-ai mai copt la minte, îl muștră ea. Ar trebui măcar să ascuți sfaturile persoanelor cu experiență, că nu degeaba am trecut prin viață, eu am trăit istoria, știu eu ce fel de lichele umblă să-l aducă p-ăla care încă se mai crede rege, că l-ar goni toți din țară. Ce, nu știu c-a vândut țara rusului, a cărat d-aci tot ce-a putut și-a dus-o bine mersi, fără să-i pese de popor, da' acum e libertate, trage la ciolan, ce să-i faci, și-i mai dau nas tot soiul de lichele puse pe căpătuială. Aveți libertate, dați cu gura, vă faceți de cap. Ce vreți să

facă guvernul Văcăroiu? Reforma nu se face oricum, trebuie timp și apoi nu orice ni se potrivește, trebuie să ne gândim bine înainte, nu să ne hlizim ca niște papagali care înghit tot dacă vine de la Occident. Și-apoi ce se bagă intelectualii ăștia să agite lumea?! Nu mai au pic de respect, ce, Văcăroiu nu e tot intelectual, ba încă unul adevărat, nu un aventurier vândut străinătății, că nu poți să nu recunoști ce pregătire are, ce ținută, ce bine vorbește, chit că e cam slab, că nu-i pune la punct...

– Tanti, nu te enerva, o întrerupse din nou Dinu, reușind exact contrariul celor spuse. Nu te enerva. Eu n-am zis că Văcă... Votcăroiu e tâmpit, am zis că nu e potrivit ca prim ministru. Nu se descurcă, vezi bine, reforma trenează. Hai, nu mă pronunț pentru o terapie de șoc, deși înclin să cred că ar putea da roade, dar nici așa nu mai merge, ne îndreptăm spre un dezastru total. Ce-au făcut Ilicescu și ai lui? Păi, Ilicescu nu prea pare atras de acțiune, îi convine ca situația să stagneze, să păstreze vechile structuri, că doar e prea legat de ele. Dacă mă gândesc bine, nu-mi prea aduc aminte de ce-a făcut Ilicescu... A, a adus minerii!

– Ești obraznic, ce, Ilicescu a adus minerii?! Au venit singuri să apere țara de golani, că era prăpăd...

– Tanti, o întrerupse Dinu iar, Ilicescu, nu te mai uita așa, nu rectific, am zis bine – Ilicescu de la „ilicite” -, Ilicescu a chemat minerii și tot el le-a și mulțumit tovărășește. Și-apoi minerii au adus prăpădul, nu așa-zișii golani. Drept să-ți spun, eu n-am nimic cu minerii, vai de ei, săracii, ce viață grea au, dar cei care i-au manipulat trebuie trași la răspundere. Ne-am făcut de râs, ne știe tot Occidentul ca pe niște barbari incurabili, ne-am stricat imaginea ...

– Ce se tot bagă și Occidentul ăsta în viața noastră, nu-nțeleg, se vaită mătușa, că ne-a vândut întâi rusului, acuma parcă s-a răzgândit – vrea să ne cumpere el, i s-au deschis ochii și vede că are de unde să stoarcă. Sigur că-i convine să ne stricăm imaginea, că un produs cu un ambalaj mai prost se vinde mai ieftin. Ce-or zice ăștia? Hai să facem mofturi și-or să ne cadă în genunchi să ne roage să venim peste ei, dobitocii! Parcă nu are cine să-i întăre! Toată ziulica li se ploconesc „intelectualii” ăștia de aeroport și-i momesc cu

monitorizarea. De parcă noi am fi copii mici să stea Occidentul cu ochii pe noi să nu facem prostii că li se încurcă afacerile dumnealor!

– Tanti, dar avem nevoie de ajutor din Occident... Presupunând prin absurd că e vorba de un ajutor interesat, tot ne e necesar, nu putem să-l ignorăm, oftă Dinu. A, dacă am fi o democrație stabilă, cu tradiție, am putea să ne dispensăm de ajutorul acesta, dar așa, în situația asta nenorocită... Eu unul prefer să fie cu ochii pe noi, chiar mi-e teamă că nu-i interesăm îndeajuns. Ar trebui să încercăm permanent să-i seducem. Să-i atragem, să-i fermecăm, să vină să investească aici, să contribuie la refacerea României, acolo, cât pot și ei...

– Cap ai, minte ce-ți mai trebuie, rânji mătușa. Păi cum să nu, lasă-i să vină aci, să-și deschidă firme fantomă și să facă trafic de te miri ce. Sau să ia totul pe nimic și să exploateze poporul pentru capriciile lor, să crăpăm noi de foame ca să pocnească pe ei hainele de porci ce sunt. Să promită că fac investiții și să facă cotul-pișcotul, după ce au luat pe nimic o fabrică bună și-au cărat afară toate piesele, utilajele, că de unde să dea bani, escrocii, n-au o para, vin aci să se căpătuiască prin tot felul de matrapazlăcuri! Da' cine strică de le dă? Alde – Dinu... Păi ce exemplu îi dai tu lu' fii-ta? Și tu nu te mai strâmba, se întoarse mătușa Antanta către Isabelle, toată ziua te hlizești, asta nu înseamnă să-ți faci de cap, trebuie să-l ascuți pe taică-tu și să-l respecti. Și nu mai trage cu urechea, că asta nu e discuție pentru copii, deși, n-am ce zice, nici taică-tu nu-i departe, dar, oricum, ce-ți spuneam, acu' nu-nțelegi nimic din politică, vezi-ți de carte!

– Tanti, îmi pare rău pentru tine, dar sunt majoră, interveni Isabelle. Data viitoare voi vota și eu și, măcar din spirit civic, tot trebuie să mă informez cât de cât în ceea ce privește evenimentele politice. Cum să votez în necunoștință de cauză? Am tot dreptul, ba așa putea spune chiar datoria să mă implic puțin în problemele astea. Fac parte din electorat și, în această calitate, am obligația să mă informez în legătură cu evenimentele politice care...

– Tu să lași mofturile și să-ți vezi de carte! se înfurie mătușa Antanta, întrerupând-o brusc. Asta-i treaba ta, nu politica! De-aia ne

merge așa rău, că nimeni nu-și vede de treabă. Și tu, Dinule, nu vezi nimic, o lași pe fii-ta să-și facă de cap?

– Tanti, e majoră, are voie să aibă un punct de vedere, ripostă Dinu. Și-apoi, să fim serioși, politica nu-i ocupă tot timpul, nici măcar...

– Vezi, asta e, nu știi să-i dai educație! zise mătușa fierbând de furie.

În acel moment, buni aruncă zăngănind tacâmurile în farfuria adâncă de ciorbă, trânti scaunul cât acolo și țâșni în picioare. Strângea tare în pumn evantaiul al cărui lemn de santal începuse să trosnească. În farfuria de ciorbă se vedea ceva diform care semăna atât a gălușcă, cât și a bigudiu.

– Eu mă ridic de la masă! zise buni cu vocea ei în același timp ascuțită și răgușită. Mă îmbolnăvesc, nu pot să mănânc în tensiunea asta!

Dinu sări de pe scaun ca s-o împiedice pe buni să părăsească încăperea și s-o aducă înapoi la masă, la locul ei. Buni se lamentă o vreme ba că o doare capul, ba că o doare inima, ba stomacul, ba ficatul, că nu suportă vacarmul, că la masă se tace din gură, nu se face scandal să ne știe toți vecinii, dar, în cele din urmă, se întoarse la locul ei bombănind: „No, faceți borș! Ce-mi pasă mie? Faceți-vă de cap!” Între timp, mama Isabellei strânsese iute toate farfuriile de ciorbă și, cu pași ușori, aducea acum, pe rând, fripturile în sânge cu garnitură de cartofi pai și parmezan, frigăruile cu ceapă prăjită și gogoșari și salata de sfeclă. Mătușa Antanta se năpusti asupra fripturii, molfăind cu poftă și lingându-și îndelung degetele unsuroase. Stropi de grăsime îi picurau ritmic din barbă, atingând un debit pe care l-ar fi invidiat oricând bieteles noastre conducte de apă caldă pe vremea lui Ceașcă. „Vinișorul nostru din moși strămoși” gâlgâia în pahare. Un miros ușor de prăjeală, aromat și ispititor, plutea în aer ca la un picnic în jurul grătarelor.

– Viața e scurtă, zise brusc cu voce gravă și solemnă tanti Antanta, lingându-și apoi degetele.

Ochii mici și înguști, de o culoare ciudată și tulbure albastră-cenușie, îi sticleau de poftă.

– Eu sunt medic, știu ce vă spun. Nici n-apuci să te naști bine, că ești deja cu-n picior în groapă. Cu fiecare respirație mai îmbătrânești un pic, te mai apropii un pic de groapă. Ce să-i faci, tot acolo ajungi, te mănâncă viermii, spuse ea dând pe gât un pahar zdravăn de vinișor.

– *Carpe diem igitur!* proclamă buni, cu ochii-n tavan, fără să se uite la sor-sa, dar dând din cap aprobator.

– Corpul ăsta nenorocit ajunge hrană viermilor, repetă mătușa. Orice-am face, orice-am drege, asta-i soarta lui. Păi ce e corpul ăsta uman altceva decât o cloacă?! Eu sunt medic, știu ce vă spun. Asta e, nu-i decât o cloacă de sânge, limfă, glande și secreții și-alte mizerii... Putem să ne boim cât vrem, și aici mătușa se întoarse spre Isabelle, că tot într-o cloacă stăm. Asta-i ca în povestea cu mărul frumos, da' putred. Când ți-e lumea mai dragă, de acolo, de dedesubt, iese la suprafață...un viermișor! chicoti ea, trăgând un cartof verzui, nefăcut de sub un strat compact de parmezan. De-aia trebuie să nu lași zilele să treacă teleleu-leu, poate mai cazi și-n melancolie... Trebuie să ne bucurăm de viață cu înțelepciune și chibzuință, hotărî tanti Victoria, încântată să treacă de la friptură la frigărui și de la „vinișorul nostru din moși strămoși” la țuiculiță.

Dayan nu putu să nu remarce consecvența mătușii Antanta: aceasta evitase cu grijă să ia unul din numeroasele șervețele de pe masă, preferând să se ștergă la gură cu dosul palmei (probabil, gândindu-se la sora sa, le salvase pentru viitoarea reuninune de familie, chiar dacă le stropise puțin când aterizase la masă ca o vijelie, cu mâinile șiroid).

– Mă, băiatule, îi zise brusc mătușa Antanta lui Dayan, eu n-am nimic împotriva prieteniei voastre că doar ești de familie bună, ești cuminte, studios... Foarte bine, ajut-o la lecții, mergeți la plimbare, hai, treacă de la mine, mergeți și la cinema sau la teatru, dar atât. Te uiți la ea și ți se pare că e frumoasă... Așa pare, nu? Dar corpul ei e tot o cloacă, la fel ca și al tău și ca al oricui altuia. Ce e sexul? O porcărie, un plus de mizerie, parcă n-ar fi și așa destulă... Vă amestecați duhurile și secrețiile. O scârboșenie, ce mai încoace și încolo. Tu ești bărbat, trebuie să fii responsabil, s-o respecti, nu să-ți

faci de cap, știu eu cum vă lăsați pradă instinctului animalic, râse ea crâncănind o foiță de ceapă prăjită rămasă în farfurie și grohând.

Dayan se minuna cum putea cineva atât de pornit contra „porcării” de sex să înfulece cu o lăcomie așa indecentă. Că trăim în mizerie, asta i se părea lui tanti natural. Poate că-i plăcea mizeria proprie, temându-se să și-o amestece cu a altora. Își conserva cu egoism mizeria personală, evitând pe cât se putea mizeriile altora. Din punct de vedere medical, într-adevăr contactul dintre mizeriile individuale ar fi putut genera proliferarea unor boli grave, așa că era de preferat evitarea intimităților. Era imposibil să te sustragi fatalității legilor biologice: nu puteai scăpa de mizerie, dar aveai șansa de a te consola cu o mizerie personală specifică, pură. Puteai să rămâi, grație unui efort de voință, vorba ceea „curat murdar”.

Mama Isabellei strânse farfuriile cu resturi de friptură și frigărui, cartofi prăjiți sau salată, alergă să le ducă înapoi în bucătărie și se întoarse de-acolo rapid cu desertul mult-așteptat (în primul rând de Dinu, soțul ei). Pe masă apărură platouri pline cu prăjituri cu fructe – calde și pufoase, găluște cu prune – fierbinți, moi de se topeau în gură și, bineînțeles, imensul tort cu frișcă, cremă de lămâie și ananas. La desert, mătușa Antanta încercă să aducă vorba ba de politică, ba de sistemul de învățământ, ba de rolul părinților, dar tentativele ei de a impresiona auditoriul eșuară. Dinu era prea preocupat de degustarea desertului ca să-i mai dea atenție. Buni, extenuată de efortul depus în acea zi, după o masă atât de tensionată, profitând de neatenția fiului ei ocupat din plin cu prăjiturile, reușise să se ridice de pe scaun și se trântise acum, cât era de lungă, pe canapea, oftând prelung. Isabelle și Dayan evitară cu mult tact să se implice într-o discuție periculoasă cu tanti Victoria, contribuind astfel la păstrarea aceluși echilibru fragil al vieții de familie. Mătușa Antanta vorbea tare și apăsat, accentuând anumite cuvinte, parcă indiferentă la lipsa de reacție a auditoriului. Vorbea cu voce puternică și sigură, dar în ochii ei albaștri-cenușii se citea singurătatea.

Cap. 16. Alice în Țara Aurolacilor

Alergase cât putuse de tare prin gangurile acelea înguste și întunecate, având permanent senzația că e urmărită. Din când în când farurile unei mașini străfulgerau în beznă, iar câte un claxon străbătea în noapte strident și plângăreț. La un moment dat, simți că-i alunecă piciorul și se pomeni prăbușindu-se în gol cu o viteză amețitoare. Totuși, avu timp să distingă ca prin vis, în adâncurile în care se cufunda, ceva ca o bibliotecă bizară, de fapt, o serie de rafturi circulare, suprapuse, înlănțuindu-se ca inelele unui vierme, pe care i se părea că zărește coperti prăfuite și roase de vreme, tăieturi vechi din jurnale și reviste, postere ciudate, pungi și borcane ciobite de toate mărimile. Luă la întâmplare din zbor o carte groasă și văzu în partea introductivă un discurs despre lupta pentru pace, pericolul imperialismului occidental, solidaritatea socialistă și despre alte lucruri de acest gen. Se plictisi imediat și aruncă îndată cartea cât colo. Nu o interesa câtuși de puțin conținutul, dar o frapase totuși ceva. Un miros. Un iz jilav și insinuant... Ca de rufă transpirată și murdară aruncată la-ntâmplare într-o dabara.

Deodată ateriză pe ceva cald și umed. Nu știa cât de adânc se prăbușise, încă puțin, își zise ea, și ar fi ajuns în miezul de foc al pământului. Ar fi avut ocazia să verifice cine și de ce arde în focul Gheenei, să adune date și să cunoască experiențele iadului. Eventual ar fi putut să se intereseze de pedeapsa ei din viitor și ar fi încercat să negocieze unele date ale problemei legate de dimensiunile cazanului de ulei încins, de temperatură, de compania altor condamnați și a neobosiților diavoli... Ar fi propus poate și unele reforme de detaliu. Și-ar fi dorit un cazan cam ca un jacuzzi, doar trebuia să se relaxeze pe lumea cealaltă, după atâta efort depus pe Pământ! Apoi, în ceea ce privește temperatura, se gândi că apa caldă, atunci când curge, are vreo 40-50°C, așa că, dacă s-ar mai adăuga 5-10°C, ar fi destul ca să se frigă convenabil, dar, mă rog, dincolo de această limită ar fi protestat vehement că s-au încălcat drepturile osândiților din infern. Ca tovarăș de cazan l-ar fi preferat pe Voltaire, imaginându-și ce

mișto ar face amândoi de cea mai rea dintre lumile posibile, aflată nu prea departe și în concurență acerbă cu cea mai bună dintre lumi.

Nu-și făcea iluzii în legătură cu eficiența diavolilor: evident, aceștia trebuia să fie foarte activi, energici, neobosiți, mereu la datorie, nici gând să lenevească, să adoarmă cu polonicul de ulei încins în brațe. Spera doar ca diavolul ei păzitor să fie ceva mai zgârcit, să economisească uleiul, să-l raționalizeze și să-l toarne pe pielicica ei delicată cu pipeta. Eventual, putea utiliza un ulei de corp parfumat din gama „Aromatherapy” și-o putea masa pe tot trupul cu un burețel natural pentru exfolierea celulelor moarte și regenerarea pielii. Reformele de detaliu vizau, în primul rând, furcile și erau dezirabile din rațiuni estetice: furcile trebuia să devină mai puțin ascuțite, mai boante, pentru ca utilizarea lor să nu genereze oribile plăgi deschise, ci doar zgârieturi gingașe aproape la fel de delicate ca semnele de amor.

La început, lui Alice îi fu greu să distingă ceva în întuneric, dar, după o perioadă de acomodare, reuși să zărească în apropierea ei o creatură mică și ciudată purtând o vestă de blugi uzată și soioasă, probabil pătată de grăsime, niște pantaloni de trening ruși, numai fâșii și având în picioare niște papuci enormi, scâlciați, cu vârful găurit prin care un deget murdar și diform, cu o unghie vânătă, își făcea loc. Pe de o parte, Alice se bucură că se învățase atât de bine cu întunericul încât putea să vadă asemenea detalii, însă, pe de alta, se enervă că nu știa cum să abordeze creatura. Aceasta nu părea să se țină prea bine pe picioare, mergea clătinându-se într-o direcție imprecisă, iar, la un moment dat, se aruncă pe jos și începu să se zvârcolească.

După un timp, bizara creatură, revenindu-și oarecum, începu să se târască spre un morman de bolovani și prinse să scotocească cu disperare printre pietre. Într-un sfârșit, după căutări febrile, micuța creatură dădu semne că a găsit ce trebuia. Se auzi un fâșâit, apoi ceva ca o inspirație profundă și apoi piticania se trânti din nou pe jos, de data asta, ceva mai liniștită. Alice încercă să se apropie tiptil de creatură, însă, orbecăind în beznă, se împiedică de o piatră și căzu. Creatura țâșni în picioare. Alice se afla acum destul de aproape ca să constate că avea de-a face cu un copil. Puștiul se uita acum la un ceas

vechi, fără curea și cu cadranul ciobit, însă se pare funcțional întrucât, consultându-l, copilul exclamă cu voce răgușită: „Vai de urechile mele, ce-am mai întârziat! Și azi n-am făcut mai nimic.” Într-adevăr era vai de urechile lui: roșii-vinete, cu urme de sânge închegat. Alice se gândi să-l întrebe pe puști cât e ceasul, dar, până se hotărî ea, copilul o și zbughise, iar ea, fără să-și dea seama pe unde o ștersese, în disperare de cauză, o luă la goană pe culoarul îngust și întunecat, încercând să-l ajungă din urmă.

După ce alergă o vreme năucă, împleticindu-se, căzând și ridicându-se, Alice ajunsese într-o încăpere mai largă, dar la fel de caldă și de umedă. Aerul părea irespirabil, Alice simțea că se sufocă. În mijlocul încăperii se afla o masă de tablă ruginită cu un șperaclu pe ea. În toată încăperea, în afară de deschizătura prin care se strecurase înăuntru, nu se mai zărea decât o ușiță mică, aproape invizibilă, cu o spărtură în ea. Alice se aplecă să se uite prin spărtură, deși în bezna aceea era greu să observe ceva. Văzu o altă încăpere slab luminată în care se aflau mai multe persoane foarte agitate, alergând bezmetic de colo până colo. Pe un scaun de sufragerie, cu spătarul rupt stătea o fetiță cu un păr foarte lung, iar în jurul ei se aflau alte fetițe care se îndeletniceau cu ceva ciudat: vopseau în culori aprinse, țipătoare șuvițe din părul ei. Pletele fetiței începură să capete nuanțe fosforescente de roșu, orange, galben, verde, albastru, indigo și violet.

În alt colț al camerei, pe o grămadă de haine vechi și aproape putrezite, era așezat un băiețel cu părul lung și ondulat, atât de blond încât părea aproape argintiu, luminos ca razele lunii. Câțiva băieți îl tundeau mânuind stângaci o foarfecă mare și strâmbă. Râdeau, țopăiau, țipau cât îi ținea gura, în timp ce micuțul cu părul de culoarea lunii plângea în tăcere, înghițindu-și lacrimile. Zulfii argintii se împrăștiaseră peste tot pe jos, radiind o lumină stranie. Alice privi împietrită tot acest ritual. I se păru chiar, la sfârșit, că băiețelul cu țeasta pleșuvă, cu ochii roșii, adânciți în orbite își lățise gura strâmbă într-un zâmbet provocator, de parcă ar fi știut că-l privise prin spărtură tot timpul și i-ar fi făcut semn. Deși se temea puțin să intre în cealaltă încăpere, fiindcă era singură și habar n-avea să se descurce în subterane, Alice se gândi că n-ar strica să pătrundă

dincolo prin ușița cea strâmbă și îngustă și să-i întrebe pe puști încotro s-o ia. Însă, presupunând prin absurd că ar fi învățat să utilizeze șperaclul pentru a deschide ușița, tot îi era aproape imposibil să încapă prin locul acela scund și îngust în așa fel încât să poată trece în următoarea încăpere.

Atunci văzu pe masa de tablă o bucată de gumă de mestecat făcută cocoloș. Era decolorată de atâta mestecat, umedă și cu un iz grețos de salivă. Însă parcă-i făcea cu ochiul și-i șoptea insinuant: „Mestecă-mă...”. „Doar n-oi fi tâmpită să bag porcăria asta-n gură”, își zise Alice. „Poate mai iau cine știe ce boli, Doamne ferește”, se îngrijoră ea. Dar guma părea că se colorează într-un roz bombon ispititor, iar un miros puternic de căpșuni începuse să dilate nările lui Alice. Mestecă la început încet, neîncrezătoare, apoi din ce în ce mai repede și cu poftă. La un moment dat, Alice realizează că scădea considerabil în înălțime și, cu un efort de voință, înainte să dispară de tot, scuipă guma din gură. Fusese la un pas de a dispărea complet, așa că Alice, deși devenise acum cât o găză, se bucură că mai era întreagă.

Acum era suficient de mică pentru a putea trece prin ușiță, dar, spre marea ei dezamăgire, șperaclul rămăsese sus pe masă, la o înălțime inaccesibilă și, oricum, era îndoielnic că, la dimensiunile ei actuale, l-ar fi putut mânui. Atunci Alice remarcă sub masă, pe o piatră acoperită cu mușchi, o pungă cu o etichetă enormă pe ea pe care însă nu scria numele produsului dinăuntru, ci doar un apel: „Inhalează”. Uitându-se mai bine și observând cu stupeoare că era o pungă de aurolac, Alice se sperie suficient de tare ca să se dea la o parte, dar, după un timp, atrasă de apel, se apropie tiptil, ca un hoț, de punga vrăjită. Inhală adânc și îndată simți că reîncepe să crească.

Si-ar fi dat ceva aere de stăpână a lumii (a tenebrelor?) dacă, în ascensiunea ei teribilă, nu s-ar fi pocnit tare cu capul de tavan. „Ce să-i faci, o lovitură pe măsura forțelor mele! Mi se urcase la cap. De fapt, ce tot zic, capul mi se urcase până acolo sus. Că doar nu tavanul a ajuns la cap, ci capul s-a suit până-n tavan. Vai de mine, cum o s-o scot la capăt?!” se văicări Alice. Era acum așa de mare încât cu greu s-ar fi putut strecura prin subterane, chiar târându-se. Bineînțeles, existau și unele avantaje, își zise Alice, examinând un păianjen care

părea acum cât negrul de sub unghie și de care s-ar fi speriat amarnic în alte circumstanțe (când, desigur, nu l-ar fi găsit insignifiant). Își scutură părul de pânze de păianjen (care îi atârnavă până aproape de bărbie ca o voaletă), de țânțari, muște, fluturi de noapte și alte lighioane.

Încerca să facă un plan rezonabil. Cum nu-i venea în minte nimic acceptabil, de supărare, Alice începu să plângă în hohote și nu se opri decât atunci când înțelese că era gata să declanșeze adevărate inundații. Speriați de apa sărată care-i amenința din toate părțile, șobolanii inotau bezmetic, ba chiar câțiva se îneacă. Alice se hotărî să se târască și ea cum poate luându-se după un șobolan. Căci cine putea să știe mai bine drumurile subterane decât acesta... Era prima oară în viață când „alerga” după un șobolan, se amuză ea întrucâtva, dar, ce să-i faci, sunt lucruri și mai și pe lume și, la urma urmei, te-nevți cu orice.

La un moment dat văzu plutind pe băltoaca creată din lacrimile ei un evantai minuscul ca de jucărie. Îndată ce apucă evantaiul, Alice începu să descrească în înălțime așa încât, deși îi plăcea „jucăria”, fu nevoită s-o arunce cât colo ca să nu dispară de tot. Se îneacă puțin cu apă sărată, tuși de câteva ori, dar nu se supără prea tare. Înotă puțin bras, apoi crawl, dar se plictisi repede și făcu pluta, întinzându-se cât era de lungă pe apă. S-ar fi simțit aproape la fel de bine ca la mare dacă alături de ea n-ar fi înotat (cu mai mult sau mai puțin succes) șobolani grași și zburliți.

După ce înotă o vreme, Alice ajunsese într-un culoar relativ uscat, incredibil de înalt pentru ea și ceva mai răcoros comparativ cu primele. Pe o cutie enormă de tablă ruginită, ședea un bătrân cerșetor uriaș, fumând tacticos un chiștoc de Carpați (care lui Alice îi păru cât o măciucă). Alice nu prea se simți tentată să intre-n vorbă cu cerșetorul, dar, fiindcă acesta era singura persoană prezentă acolo și ar fi putut-o îndruma într-un fel sau altul, îl studie în tăcere, gândindu-se cum să-nceapă convorbirea.

– Da’ tu cine ești, fă? hârâi deodată bătrânul, scuiplând chiștocul de țigară și mângâindu-și barba stufoasă și foarte năclăită.

Alice nu prea se simțea încurajată de această introducere, așa că zise cam sfioasă:

– Mi-e teamă că nu prea știu cine sunt. Nu mai înțeleg deloc ce se întâmplă cu mine de la o vreme încoace. Așa că mai bine să nu vă încurc, dându-vă date false. Oricum, ați putea fi mai politicos...

– Adică cum? zise bătrânul, trăgându-și pe urechi pălăria găurită și scărpinându-se în barbă impasibil. Scoase din barbă o bucățică de gumă care se lipise acolo și-l stânjenea, se uită la ea indiferent, o băgă apoi în gură și, după ce mestecă nițel, o scuipă la o distanță considerabilă – astfel încât Alice fu sigură că se antrenase în prealabil pentru asta.

– Adică... începu Alice cam temătoare. Adică... Mă rog, oricum n-are rost!

– Ba da! spuse bătrânul ceva mai interesat de discuție, întinzându-și spre ea gâtșorul și privind-o sașiu cu ochii lui mici, spălăciți și tulburi. Da, da, accentuă el, trebuie, adică, cum să-ți spun, chiar dacă nu vrem, tot trebuie... și nu putem, mă-nțelegi, s-o lăsăm baltă, că, oricum, o să... știi tu, chiar așa, dar poate că, totuși, vezi, ce să mai zic, însă, mă rog, asta e! încheie el cu fermitate.

Alice rămase descumpănită, neștiind cum să-i răspundă. Așa că îi adresă timid o întrebare:

– Dumneavoastră, dacă îmi permiteți, cine sunteți?

– De ce? zise bătrânul, încercând s-o fixeze cu privirea și nereușind.

Alice fu și mai descumpănită de o astfel de întrebare, așa că-i întoarse spatele bombănind încet. Atunci bătrânul o strigă cu glasul lui răgușit de băutură:

– Fă, vino încoace! Trebuie să-ți spun ceva important!

Alice se apropie cam nesigură. Bătrânul tăcea, concentrându-se s-o fixeze cu ochii lui sașii care însă îi alunecau de fiecare dată în altă parte. Apoi se scărpină în barbă, se scobi în nas, își trase din nou pălăria găurită pe-o ureche cu un aer meditativ. Își scutură mătreața din păr de parcă ar fi aruncat confetti, iar apoi se scobi îndelung în urechea stângă, scoțând degetul plin de cerumen și întinzându-l satisfăcut pe pletele cenușii ca și cum și-ar fi dat cu gel. Se scărpină apoi într-o zonă mai intimă cu același aer gânditor și, în sfârșit, zise cu glas tare și solemn:

– Nu-i nimic!

Alice rămase din nou deconcertată.

– Asta-i tot? îngână ea.

– Nu, zise moșul.

Alice așteptă continuarea mesajului, dar bătrânul se închise în aceeași tăcere adâncă și impenetrabilă care însă, din fericire, nu dură mult:

– N-ai o țigară? întrebă moșul.

– Îmi pare rău, n-am, răspunse Alice.

– De ce?

– Nici eu nu mai știu de ce. Ori le-am uitat acasă, ori n-am avut bani să-mi cumpăr, ori mi le-au confiscat părinții, ori, pur și simplu, nu fumez... V-am spus că nu mai înțeleg ce mi se întâmplă.

– Dacă n-ai țigări, atunci ce-ai?

– Momentan n-am decât draci.

– Atunci fii bună și dă-mi și mie unul, se rugă moșul, rânjind mios și dezvăluindu-și gura știrbă și băloasă.

– Aveți grijă, vorbiți cu precipitații, îl atenționează Alice, ștergându-se ostentativ.

– Ei, asta-i! mârâi moșul, uitându-se bănuitor împrejur și convingându-se că nu e nimeni. Acum vorbesc cu tine. Parcă te rugasem ceva...

Alice tăcu.

– Mă rog, ce-are a face... zise moșul, nereușind să-și aducă aminte. Oricum, n-are rost să te duci.

– Unde? se interesă Alice.

– Acolo, spuse bătrânul arătând spre culoarul întunecos. Mai bine stai aici.

– De ce?

– Vine sfârșitul lumii, zise el liniștit, îndesându-și pălăria pe urechi și pregătindu-se să se culce.

Adormi îndată și începu să sforăie suficient de tare ca Alice să se hotărască s-o ia din loc.

Alice, cu toate avertizările bătrânului, o luă înainte pe culoarul întunecos, rece și umed, fără a uita să recupereze bucata de gumă (mare cam cât o minge de fotbal pentru ea). Pe drum mai găsi o

pungă de aurolac și, tot inhalând și mestecând, reuși în cele din urmă să revină la dimensiunea ei normală.

Ajunse într-o încăpere înaltă, cu pereții crăpați și plini de mucegai. Mirosul jilav, cald și insinuant o amețea. În cameră se aflau două fetițe îmbrăcate în zdrențe: una ținea în brațe un obiect (o păpușă, poate) înfodolită în cârpe murdare, iar cealaltă arunca cu pietre în prima (care nu catadicsea să se ferească). Alice se apropie să vadă mai bine ce ținea prima fetiță în brațe. Observă că aceasta arunca în sus păpușa (căci asta era, desigur), o învârtea, îi suceea și-i răsucea câte o mână sau un picior, o lua de bărbie sau de gât și o rotea, o trăgea de păr sau de urechi. „În ritmul ăsta o să-și strice repede jucăria”, își zise Alice apropiindu-se și mai mult, gata să între în vorbă cu fetița și s-o atenționeze să aibă mai multă grijă de păpușă și să nu mai stea așa impasibilă în ploaia de pietre. Cu toate că se temea să nu o pocnească vreo piatră, Alice înaintă suficient de mult ca să remarce că păpușa din brațele fetiței era... un copil adevărat... cu capul crăpat, cu părul rărit, cu un ochi tumefiat, cu urechile roșii-vinete, pline de sânge închegat și cu trupușorul probabil plin de vânătaii. Alice fu atât de șocată încât o luă la fugă înapoi, împiedicându-se.

La ieșirea din încăpere, Alice văzu o altă fetiță cu părul cărlionțat și des și, ce ciudat, cu un zâmbet prelung, provocator și lasciv. Fetița începu să se hlizească zărind-o pe Alice și urmărind-o cu aerul ei licențios atât de nepotrivit pentru un copil. Alice nu prea avea chef să vorbească cu fetița, dar nici nu se prea încumeta să se întoarcă în încăperea dinainte și s-o ia pe-acolo, așa că, după mai multe deliberări, se hotărî totuși să o întrebe pe fetiță pe unde ar trebui să meargă.

– Spune-mi, te rog, pe unde aș putea s-o iau ca să plec de aici în așa fel încât să nu fie nevoie să merg nici înainte, prin camera asta din care tocmai am ieșit, nici înapoi? Întrebă Alice șovăitoare, înțelegând că nu pusese prea bine problema atunci când exclusese din start variantele vizibile de drum, adică înainte și înapoi.

Fetița însă nu rămase contrariată de întrebare, și, privind-o cu zâmbetul ei lasciv, zise cu glas dulce-învăluitor:

– Dar unde vrei să ajungi? se interesă ea.

– Nu știu. Oriunde. Drept să-ți spun, nu prea îmi pasă unde ajung, recunosc Alice.

– Atunci poți s-o iei pe unde vrei, zâmbi insinuant fetița.

– Mai puțin înainte și înapoi, îi reaminti Alice fetiței.

– Ce-are a face? Mai sunt atâtea drumuri, surâse ea cu subînțeles.

– Care? întrebă Alice precipitat, bucurându-se că există totuși soluții.

– Toate celelalte care rămân, răspunse fetița deziluzionând-o un pic pe Alice.

– Și dacă îmi arăți tu unul, de exemplu, o să ajung undeva? spuse Alice, zbătându-se să se autoîncurajeze.

– Desigur, dacă mergi cât trebuie, se hlizi fetița.

În cele din urmă, fetița cu zâmbetul lasciv se înduplecă să-i arate lui Alice o spărtură în zid prin care putea pătrunde într-un alt culoar. Alice o luă pe acolo nu prea încrezătoare, simțind cum o urmărește de la distanță surâsul fetiței.

După un timp Alice ajunsese într-o altă încăpere la fel de caldă și de întunecoasă ca și primele. La o masă improvizată de tablă ruginită se zăreau așezate două persoane destul de ciudate: un bărbat îmbrăcat zdrențaros, purtând pe cap o căciulă cu urechi foarte lungi, bălăbănuindu-se mereu, și un altul cu o pelerină și cu o pălărie foarte înaltă și extravagantă. Cei doi ridicau într-una niște câni unsuroase, decolorate și ciobite și le ciocneau zgomotos. Apropiindu-se tot mai mult, Alice reuși să remarce și un al treilea bărbat – mic și îndesat, cu părul cărunt și rărit și cu ochii tulburi, întredeschiși, așezat între primii doi și, într-adevăr, aproape inobservabil de la distanță deoarece aceștia îl țineau strâns lipit de ei, părând să-l utilizeze pe post de pernă, proptindu-și coatele pe el și vorbind pe deasupra capului său. Masa părea mare, dar toți trei ședeau înghesuți într-un colț.

– Nu e loc! Nu e loc! țipară ei când o văzură pe Alice apropiindu-se.

– Ba e loc destul! zise Alice indignată, trântindu-se zgomotos pe un scaun decolorat care fu cât pe-acți să se facă bucăți.

– Nu-i frumos să te așezi nepoftită la masă, o apostrofă cel cu căciula, trăgând de urechile acesteia ca și cum n-ar fi fost destul de lungi.

– Îmi pare rău, dar nu văd nimic de mâncare pe masă, zise Alice cam acră.

– Nu vrei puțină friptură? zâmbi îmbietor omul cu pălăria înaltă și extravagantă.

– Ba da, mormăi Alice, nu prea convinsă că o să și primească ceva.

– Atunci, te rog, servește-te, zise mieros cel cu pălărie cu un gest de aprobare.

– Nu văd nici urmă de friptură, zise Alice îmbufnată.

– Nici nu e. De aceea ți-am oferit, explică el.

Alice era suficient de enervată ca să-i lase baltă și să se ducă încotro vedea cu ochii, dar era în același timp prea obosită ca să se urnească de pe scaun. Așa că se hotărî să reînnoade discuția:

– Nu vă supărați, ce beți dumneavoastră? întrebă ea.

– Lichide, zise cu un zâmbet amabil cel cu pălărie. Am bea ceva solid dacă s-ar putea. Dar deocamdată n-am văzut.

– Ce-ai în ceașcă? reformulă Alice.

– A, da, ceai, dădu din cap cel cu căciula, bălângându-și urechile lungi și păroase.

– Ba rom, bolborosi cel scund și îndesat, tresărind și clipind amețit din ochii mici, rotunzi și tulburi.

– Ceai cu rom, încercă Alice o variantă de răspuns.

– Ba rom cu ceai, clarifică în sfârșit cel cu pălărie.

– Uite, stăm la masă împreună de atâta timp și nici măcar nu ne cunoaștem, oftă omul cu căciulă, mângâindu-i urechile cârpite. De fapt, se întoarse el spre Alice, eu pe tine nu te cunosc, dar tu poate ai auzit de mine.

– Poate, dar momentan nu-mi aduc aminte, se scuză Alice. De la o vreme mi se întâmplă tot soiul de lucruri ciudate... Nu mai știu bine cine sunt eu, darămite altcineva...

– Uneori nici nu trebuie să știi exact cine ești, zise el cu un aer înțelegător. Ai putea avea un șoc. Dar acum, hai să-ți spun.

Tăcu o vreme ca să păstreze suspansul, apoi, zise încet și rar, pe un ton confidențial:

– Eu sunt artist.

– Pictează W.C-urile publice, hohoti cel cu pălărie.

– Lucrez în folosul comunității, ripostă omul cu căciulă.

– Poate în falusul... rânji celălalt. Dar cine sunt eu știi cumva?

De unde să știi? își zise singur, poate doar posteritatea mă va recunoaște... În fine, eu sunt... tot un artist, ba încă și-un savant, înțelegi? Cum să-ți explic, eu sunt inventatorul pălăriei multifuncționale... care poate fi folosită ca umbrelă de soare sau de ploaie, ca scaunul rabatabil, ca măsuță, ca traistă, ca oală de noapte, ca adăpost antiatomic, ca...

– Ca...sc deja, bolborosi epuizat omulețul mic și îndesat care până atunci nu mai intervenise decât o dată în discuție.

Alice începuse și ea să caște așa că se hotărî să-și caute un culcuș convenabil și să tragă un pui de somn înainte să pornească iar la drum. Abia apucase să facă doi pași că dintr-odată se pomeni azvârlită la pământ și transformată în porțiune de drum pe care începuse să se reverse puhoi de lume. Se părea că devenise cea mai comodă cale de acces fiindcă restul drumului era presărat cu bolovani mari și colțuroși. Alice se vaită o vreme că e călcată în picioare, dar apoi se mai obișnuie și, când îmbulzeala se potoli cât de cât, observă că se afla în încăperea pe care o văzuse prima oară prin spărtura din ușița liliputană. Câteva șuvițe de păr de culoarea lunii pluteau în aer, un copil cu un cap pleșuv și diform plângea cu sughituri într-un colț. Alice o văzu și pe fetița cu părul lung și multicolor ca un afiș de cabaret stând ghemuită într-un colț cu fața la perete. Brusc, fetița țâșni în picioare și își întoarse spre Alice fața. Alice tresări, fetița avea fața mâncată de eczemă și ochii injectați. Alice încercă să se ridice de pe jos și, cu multe eforturi, în cele din urmă reuși, însă se cam clătina pe picioare.

– Ce faci, fă? Mișcă-ți curu', se răsti cineva la ea. Începe meciul. O să fie vai de curu' tău dacă întârzii.

Meciul începuse deja, ba chiar prima repriză se apropia de final, urmau prelungirile (cam lungi, ce-i drept: 17 minute!) cauzate de numeroasele întreruperi din timpul jocului. Nu părea să fie absolut

clar că e vorba de fotbal, mai ales că nu se vedea nicio minge, nicio poartă, niciun arbitru de centru, cu atât mai puțin de tușă... dar toată lumea prezentă comenta cu pasiune jocul de fotbal, așa că Alice se hotărî să se adapteze situației și să se atașeze uneia din galerii. Din fericire, nu se zbătu mult să aleagă pentru că nu exista decât o singură galerie – cea care susținea echipa Regelui Tenebrelor. Echipa regelui fusese avantajată din start pentru că nu juca, la fel ca cealaltă echipă, cu șobolani vii pe post de mingi, ci cu leșuri de guzgani, unele chiar adaptate pentru joc.

Alice se sătură însă repede de joc și, înainte să se termine minutele de prelungire dinaintea pauzei, se retrase discret și, revenind în culoarul întunecos și umed, văzu un fel de scaun de WC, ceva mai înalt decât unul obișnuit, pe care stătea cocoțată o creatură zburliță. Alice se decise să se îndrepte într-acolo. Văzu o babă cu mai multe rânduri de mărgelile decolorate la gât, înfofolită cu un șal rupt și prăpădit, odinioară probabil de culoare roz. Se scărpină în cap cu ferovare.

Când Alice se apropie suficient de mult, baba se opri brusc din scărpinat și-și trase repede peste cap jerpelitura de șal roz, încercând să se ascundă cât mai bine și să-și ignore vizitatoarea. Aștepta probabil ca ea să se plictisească și să plece. Cum Alice însă nu avea nimic altceva de făcut, se așeză pe jos, în fața „tronului” și se uită lung la biata babă care, de voie de nevoie, ieși în cele din urmă de sub șal și, îndreptând spre Alice un cap cu părul vâlvoi, îi zise indignată:

– Ce cauți aici? N-ai văzut programul? Azi am liber.

– Îmi pare rău, dar unde să mă duc în altă parte? zise Alice. În plus, sunt obosită și m-am așezat aici să mă odihnesc.

– Ești obosită?! se cruci baba. La vârsta asta? Rușine să-ți fie! Oi fi vreo... iradiată. Până și eu am mai multă energie, zise baba, reîncepând să se scarpine în cap și... mai jos cu entuziasm probabil demonstrativ.

– Orice om, indiferent de vârstă, la un moment dat e suficient de obosit ca să aibă nevoie de somn, explică Alice, fără să-și dea prea bine seama dacă are șanse să convingă.

– Eu, când eram la vârsta ta, nu eram niciodată obosită, zise baba disprețuitoare. Pe vremea mea oamenii erau zdraveni. Acum sunteți toți niște anemici, de-abia vă țineți pe picioare. Eu, atunci, învățam toată ziua și mai ales toată noaptea, fără întreruperi.

– Unde se întâmplă asta? se minună Alice.

– Ei unde?! Tu unde crezi?! se enervă baba.

– Nu știu, zise Alice.

– Cum nu știi? se miră baba. Înseamnă că ești tâmpită.

– Nu știu și gata, zise Alice cu fermitate, nemaivând chef să se justifice.

– Evident că la Paris, spuse baba cu mândrie. Unde să mă fi dus în altă parte? Eu am studiat în străinătate, la școli înalte, la madame Joujou – să nu spui că nici de asta n-ai auzit. Ia spune, se interesă baba, n-ai vreun examen de dat?

– Ba da, bacul zise sec Alice.

– Și câte probe dai? întrebă baba brusc curioasă.

– Patru, răspunse Alice.

– Patru pe zi?

– Patru în vreo două săptămâni.

– Doar atât?! se minună baba.

– Atât.

– Ești sigură?

– Absolut sigură.

– Nu cumva ești la o școală de retardați?

– Nu, zise Alice cam ofensată.

– Atunci e *vraiment* o nenorocire! se văită baba. Nu mai e lumea cum a fost..., oftă ea. Vine sfârșitul lumii, știi?

– Mi-a mai zis cineva.

– Aha, zise baba dând din cap și privind-o pe sub sprâncenele zburlite. Sigur că da, asta e, vine sfârșitul lumii, șopti mai mult ca pentru sine. Apropo, ai vreun oral de dat? își aminti brusc baba ce vroise s-o întrebe mai înainte.

– Un oral? repetă Alice, neînțelegând prea bine întrebarea. A, un examen oral?

– Sigur că da, proasto! Ia zi, ai vreun oral?

– Da, vreo două examene oral, nu în aceeași zi.

– Amărâto! o căină baba. Eu dădeam cel puțin cinci orale pe zi. Nici nu merită să mai vorbesc cu tine, zise baba și se ascunse iar sub șalul roz.

Alice mai stătu o vreme pe jos cu ochii ațintiți asupra babei, încercă de câteva ori să reia conversația, dar, din păcate, nu reuși să atragă atenția, așa că, la un moment dat, enervându-se suficient ca să învingă oboseala, Alice se reculese și se culese de pe caldarâm gata de a porni din nou la drum. N-apucă să facă doi pași că o înhăță o namilă dezgustătoare și o duse valvârtej înapoi în încăperea unde avusese loc meciul acela ciudat.

– Fă, ai grijă ce spui, hârâi în urechea ei namila. Trebuie să zici, știi tu, cât a fost scorul. Ția din echipa adversă zice că a fost 20 la 1, da' minte, a fost 20 la 0, tu așa să spui, f... -n gură de curvă împuțită!

Alice nu prea era încântată de o astfel de încurajare. În plus, nu știa exact care era problema, înțelesese vag că era ceva legat de scor și că, într-un anume sens, figura ca martor în procesul meciului. De partea cui trebuia să se arate? Probabil că echipa care jucase cu șobolani vii pretindea că ar fi fost dat totuși un gol, dar echipa adversă nu era de acord, așa că Alice era chemată ca martor al apărării pentru a susține cauza celor care jucaseră cu șobolani morți. Alice n-avea niciun chef de proces și tocmai căuta un moment prielnic să scape când se pomeni aruncată în fața unui bărbat lung și deșirat, purtând o mantie neagră până-n pământ. Bărbatul trăgea nervos dintr-o țigară cu filtru și se vede treaba că avusese contacte cu poliția căci era familiarizat cu vocabularul de specialitate.

– Hai, fă, dă aci o declarație, zise el. Și tu, bă, ai conservat amprentele? se întoarse el brusc spre un aurolac care tocmai venise la raport.

– Da, da' a fugit, îngână puștiul cu jumătate de gură.

– Cine a fugit? tună el. Ampretele?!

– Nu, guzganul. Măria Ta, ăia au jucat cu guzgani vii, îi reaminti puștiul.

– Sunteți rege? întrebă Alice cam impertinentă, uluită că puștiul i se adresase cu „Măria Ta”.

– Fă, ești chioară?! Sigur că da. Eu sunt Măria Sa, Înălțimea Sa, Luminăția Sa... îî...ș.a.m.d... cum spuneam ... Regele Tenebrelor.

Dacă „Măria” , „Înălțimea” i se mai potriveau cât de cât , chestia cu „Luminăția” era total deplasată, își zise Alice, măcar pentru că era negru din cap până-n picioare. Cu atât mai mult cu cât avea pretenția să fie recunoscut ca rege al tenebrelor!

– Eu sunt Alice, se prezentă ea, întinzându-i mâna. Alice... în Țara Aurolacilor.

– Ce-are a face? zise el. Bine că ești undeva. Dacă n-ai fi nicăieri?

– Ori aici, ori nicăieri, e totuna, se încruntă Alice. Și eu una, drept să spun, m-am săturat.

Ca să se liniștească, deschise punga ei cu aurolac și inhală puternic.

– M-am săturat de prostiile voastre. Cui îi pasă de voi? se răsti Alice. Nimeni nu vă bagă în seamă. Eu de ce aș face-o? vorbi ea de undeva de foarte de sus (la propriu, nu la figurat – pentru că crescuse așa de mare încât ajunsese cu capul în tavan).

Zidurile se zguduiră inspaimantator și începură să se prăbușească.

*

În elanul ei, Alice dărmase veioza și toate cărțile de pe noptieră. Alice se trezi pe covor, învălătucită în cearșaf, transpirată, lipicioasă ca o meduză, privind buimacă în jur, fără să înțeleagă.

Cap. 17. Miroase a mare... valuri de soare și culori orbitoare

La 6.05, acceleratul plecă „în sfârșit” (era, de fapt, ora regulamentară de plecare, dar Isabelle, adusă de Dayan pentru prima oară din timp la gară, se afla în tren de vreo jumătate de oră și ardea de nerăbdare să se vadă odată în drum spre mare). Bineînțeles, nu era 7 august, ci 9, dar nimeni nu-și făcea probleme că nu se respectase programul elaborat de Isabelle într-o oarecare dimineață de vară (oricum, în general, dimineața nu făcea parte din viața ei activă, ci era destinată somnului mai mult sau mai puțin dulce).

În tren era înăbușitor de cald. Cu toate că deschiseseră geamul, nu reușiseră să obțină răcoare, ci doar curent, adică acum aveau șansa de a contacta o gripă zdravănă. În noaptea dinaintea plecării, Isabelle nu reușise să doarmă deloc din cauza emoției și nerăbdării, iar acum, în tren, făcea eforturi disperate să ațipească un pic. Își sprijinise capul de umărul lui Dayan, numărase vreo 1500 de oi, apoi, ca divertisment, se apucase să caute oaia neagră în turmă, dar n-o găsisese, își cântase în gând, apoi cu voce tare „Nani, nani, puișor...”, își imaginase o călătorie lungă cu autocarul (pe parcursul căreia trebuia neapărat să adoarmă) până la Budapesta, dar ajunsese chiar la Viena și somnul încă nu venise. Așa că, într-un sfârșit, obosită și mai tare din cauza eforturilor de a adormi, Isabelle se decise să stea liniștită, cu ochii închiși, până la mare.

Dayan o trezi din amorțeală să vadă podul lui Anghel Saligny. Isabelle îi spusese doar că, în timp, de când tot mergea la mare cu trenul, își formase o tradiție a ieșirii pe coridor pentru a admira podul. De data asta, Isabelle, cu o mutră buimacă, își târși cu greu picioarele spre coridor, bombănind (era a 35-a oară când vedea podul), clipi din ochi de mai multe ori, apoi mormăi ceva de genul: „Da, mi-nu-nat ” și, într-adevăr, dup-aceea căzu lată pe banchetă.

Apoi Isabelle se trezi singură, fără ajutorul lui Dayan, la Eforie Nord și ieși pe culoar să vadă nudiștii din dreptul lacului Techirghiol. „Tot o tradiție” (la care lua parte încă din copilărie, era precoce, nu-i așa?) – îl asigură Isabelle pe Dayan care o privea întrebător. Dayan

zâmbi îngăduitor, dar Isabelle nu se distră prea tare, ci se întoarse repede, în câteva secunde, cu o mutră acră și posacă și se trânti la loc pe banchetă.

La Neptun se formă imediat o coadă enormă la coborâre încât Isabelle se temu că ei doi vor rămâne claustrați în tren. Din fericire, reușiră să coboare exact înainte de a porni trenul. Un turist mai puțin norocos, rămas în urma lor, sări din tren din mers – cu tot cu bagaje – și se lipi de asfalt ca o gumă de mestecat. După ce Dayan îl ajută să se ridice și să-și adune bagajele, Isabelle nu-l lăsă să răsuflă, ci-l încărcă rapid cu un rucsac (cu cadru), un geamantan și două sacoșe mari burdușite. Isabelle n-avea nimic de cărat, dar se lamentă că e foarte obosită și-i propuse lui Dayan să ia până la hotel un taxi sau un microbuz. Dayan avea însă chef să-și etaleze forța masculină, așa că se opuse vehement ideii de a lua vreun mijloc de transport. Ba mai mult, îndrăzni să supraliciteze, propunându-i Isabellei s-o ia și pe ea în spinare.

La 12.30, "Sisif & Co." se cazaseră deja la hotelul *Muntenia* din Olimp. Primiseră o cameră cu vedere la mare tocmai la etajul 10. Dayan se arătase foarte încântat că o să fie „la înălțime” măcar la propriu, dacă la figurat nu s-ar fi putut. Isabelle își pregăti o cafea tare și amară (a doua în acea zi). Dayan, care se așezase la fereastră să contemple marea, simți mirosul de cafea și nu se putu abține să nu guste din cana mare albastră cu elefânței roz înaripați a Isabellei. Se strâmbă însă de dezgust (în ultimul timp îi plăcea cafeaua mai slabă și mai dulce), iar Isabelle se amuză pe seama lui. Dayan o cuprinse de mijloc, o mușcă ușor de gât și-i zise la ureche:

– Uite cum îmi amărăști tu viața!

La ora 13.30 erau deja pe plajă. Se duseseră să mănânce la ultima terasă situată chiar înainte de porțiunea de plajă privată de la începutul Neptunului. „Hai să vedem cu ce o să ne păcălim”, zisese Dayan încă înainte de a se duce să ia meniul. Acesta însă nu putea fi luat, ci doar consultat și oricum de către persoane cu vederea ageră: era expus în vitrină pe o foaie gălbejită, cu pete de unsoare. În fața meniului, avu loc o mică dispută între cei doi: Isabelle vroia bere și pizza, Dayan prefera vin alb și file de calcan. Isabelle începu să bată din palme și să sară, strigând: „Pizza, pizza, pizza!...” așa că Dayan,

pentru a evita orice scandal, fu nevoit să comande pizza. După vreo jumătate de oră de așteptare, sosi și pizza – înaltă cât un tort de mireasă.

Dayan îndrăzni să guste, dar se strâmbă imediat, de data asta de-adevăratelea. Luă o dușcă zdravănă de bere ca să poată înghiți, apoi își aprinse o țigară – să-i treacă gustul.

– Hai să-ți enumăr ingredientele acestei pizza! zise Dayan, scărpinându-se ușor în barbă. Așa... În primul rând, pâine – multă și hrănitore (elixirul siluetei tale!), apoi ouă stricate cu gust de apă de Călimănești și Căciulata (mai știi, poate au efect terapeutic), puțină brânză – tot stricată, dar măcar îi dă nițică culoare, uite ce verzuie e, așa, mai departe, câțiva ardei și câteva bucățele de roșii scofălcite și pipernicite (da' e bine că-s mici, dacă erau din alea mari, da' injectate...).

– Ești foarte perspicace, scumpișorule! îl laudă Isabelle în timp ce-și mânca indiferentă porția ei de pizza.

După masă, își instalară pe plajă, lângă terasă, cearceaful mare alb și se întinseră amândoi la soare. Isabelle avea în plasă o groază de unguente, alifii, creme și loțiuni protectoare. Trase la întâmplare din plasă o loțiune Elmiplant și-i ordonă lui Dayan s-o ungă pe ici pe colo și anume, prin punctele esențiale, adică aproape pe tot corpul. Isabelle își propusese să stea pe fiecare parte câte 3 minute ca să se bronzeze uniform fără să se ardă. Cum îi era lene să se uite la ceas, Isabelle se hotărî să numere până la 180. Ca să nu adoarmă cumva numărând în gând, începu cronometrarea cu voce tare. Când ajunse pe la vreo 100, Dayan era deja exasperat, dar o lăsă în pace. După vreo trei numărări pe care Dayan le suportă cu stoicism, Isabelle obosi. Dayan îi propuse să intre în mare ca să se revigoreze, iar Isabelle acceptă cu entuziasm.

Dayan intră în mare repede. Era nerăbdător să ajungă într-o zonă cu apă mai adâncă. Când apa îi ajunse până la gât, se opri brusc. Vroia s-o sărute pe Isabelle, s-o ia în brațe, dar ea nu se afla prin preajmă. Dayan își duse mâna la ochi și scrută depărtările. Isabelle era undeva, la mare... distanță. Mai exact, se afla la mal: se stropea cu apă pe tot corpul, încercând să se obișnuiască cu temperatura scăzută, dar se pare că nu reușea pentru că nu avansa deloc, ci

rămăsese pe loc, țipând într-una și acoperindu-i pe toți puștii care se jucau în nisip sau căutau scoici. În lipsa Isabellei, Dayan sărută marea. Și tresări înfiorat. Un gust sărat rămase pe buze ca o promisiune nedefinită și cu atât mai sfâșietoare... Apoi se uită în larg, acolo unde juca, între cer și ape, linia orizontului. O barcă minusculă se profila departe, în zare. Soarele părea că se frânge în mare în mii de scânteii.

Năucit de atâta soare, Dayan vru să-și ducă mâinile la ochi, dar nu mai avu timp pentru că alte mâini umede și stângace îi acoperiră fața. Isabelle îl încolăci ca o algă enormă și nesățioasă și încercă să-l tragă la fund. Fără să vrea, Dayan înghiți câteva guri bune de apă sărată. Amețit, își scutură pletele, se șterse la ochi și clipi des, încercând să-și revină. Lângă el, o văzu pe Isabelle. Părea, cum se spune în povești, răsese el, ruptă din soare... O luă în brațe și se sărutară îndelung. Dintr-o dată, barca din larg, de la linia orizontului, se făcu parcă de aur. Părea și ea ruptă din soare... Venea spre ei tot mai aproape, mai aproape...

*

Seara, Isabelle îl duse pe Dayan pe dig să privească asfințitul. Vederea stabilopozilor le deturnă inițial scopul. Se cățărară amândoi pe stabilopozi, țipând, râzând și chicotind ca niște copii, lăudându-și propriile performanțe: „Eu am ajuns până aici. Tu nu poți, sâc!” sau ofticându-se: „Nu mai zi c-ai sărit de colo-colo. Ai luat-o prin altă parte.” Cum concurența asta gălăgioasă și parșivă nu părea să conducă la declararea unui învingător, în lipsa unui martor respectabil care să contribuie la rezolvarea litigiului, o lăsară pe altădată și coborâră din vârful celor mai înalți stabilopozi până la cei mai de jos, aproape de nivelul mării.

În spate, complexul *Belvedere – Amfiteatru – Panoramic* dispăruse din vedere, se mai zăreau doar pietrele umede, alunecoase, mâncate de mușchi și năpădite de roiuri de musculițe. Câte un pescăruș săgeta un nor firav roz-violet, părând că-l risipește cu aripa.

Mirosul jilav, amețitor al mării îi învăluia încet și irezistibil. Cerul colorat în nuanțe pastelate, spumos și roz ca un iaurt cu căpșuni, curgea molatic deasupra valurilor. Părea aproape, foarte aproape, c-ai fi putut să-ți înmoi degetele în el și să-l guști. Totuși, la linia orizontului începea să se întunece: nuanțe violet și albăstrii se topeau în mare, amestecându-se. În curând, la atingerea nopții, marea avea să se închidă ca o orhidee violet și să dispară în întuneric...

*

După plimbarea pe dig, Isabelle începu să-l inițieze pe Dayan în ritualurile litoralului. Primul ritual (așa cerea tradiția care se formase în ultimii doi-trei ani de când Isabelle pleca fără părinți la mare) consta într-un tur al teraselor care țineau de complexul *Belvedere – Amfiteatru – Panoramic*, cu o escală absolut obligatorie la terasa *Mimoza* unde se servea cea mai bună café-frappé de pe litoral și cel mai bun profiterol. Dayan n-avu ce face și trebui să se conformeze, dar, în cele din urmă, nu-i displăcu câtuși de puțin: într-adevăr, erau un profiterol și o café-frappé absolut delicioase. În plus, de pe terasă se vedea marea, scânteind la lumina felinarelor.

Apoi, se plimbară o vreme pe faleză. Cu cât se îndepărtau mai mult de terase, lumina se diminua, înghițită de întunericul adânc al nopții. Mirosul mării devenea ascuțit, înțepător. Se trântiră amândoi în iarba aspră și țepoasă, năpădită de melcișori, de resturi de scoici și de alge. Dayan prinse deodată mâna Isabellei într-a sa și-o strânse spasmodic. Isabelle își înfipse unghiile în palma lui. Țârăitul greierilor părea tot mai îndepărtat, acoperit de tăcerea nopții.

De pe faleză coborâra din nou pe dig, și, orbecăind, ferindu-se pe cât puteau să nu alunece, se îndreptară spre stabilopozii cei mai de jos, cei mai aproape de nivelul mării. Linia de demarcație dintre cer și mare dispăruse, nici un contur nu se putea distinge, toate formele dispăruseră în întunericul fără margini. Acum, o gaură neagră, fără fund, părea că se deschide, gata să absoarbă totul într-o clipă. Dayan simți o senzație de teamă, dar și o anume atracție de a se arunca

acolo și de a se pierde în întuneric... O chemare fără nume, tulburător de intimă, dintr-o dată atât de fierbinte și atât de aproape venea de undeva din întunericul fără margini. Brusc se simți nespus de fericit... O senzație de fericire nebună, copleșitoare, dureros de vie... Era atât de fericit încât atunci când Isabelle îl cuprinse de gât, răsfrându-i părul, tresări, pătruns de un sentiment de culpabilitate.

De pe dig revenită pe plajă și se mai plimbară un timp, desculți, prin nisipul zgrunțuros, rece și umed a cărui atingere le înfiora tălpile.

Isabelle hotărî apoi că venise timpul ca Dayan să vadă „Neptun by night”. Pe drumul spre Neptun aproape la tot pasul opreau trăsuri împoțonate cu ghirlande, franjuri și ciucuri de purpură și aur, gătite ca de paradă, dar mirosind a balegă de la șapte poște, în timp ce birjari amatori, bronzăți și soioși, îi invitau cu glasuri răgușite la o plimbare de neuitat.

În Neptun, Dayan fu mai întâi frapat de mulțimea nesfârșită a tarabelor la care se vindeau de-a valma bomboane, acadele, biscuiți, gumă, croissante, chipsuri și snackuri, sandwichuri calde și hamburgeri, pateuri și plăcinte dobrogene, kebab și hot-dogs, clătite cu dulceață de căpșuni, fructe de pădure, cremă de ciocolată și caramel, înghețată asortată, casete și CD-uri de contrabandă, eșantioane de parfumuri franțuzești, brățări fosforescente, lanțuri de tinichea cu pietre colorate sau sidefii, țoale, postere, vederi, ilustrate, suveniruri, suveniruri...

Mulțimea pestriță, veselă și agitată se îmbulzea să caște gura la tarabe. Cu toate chipsurile, snackurile și hamburgerii, Neptunul avea mai curând un iz oriental, accentuat de muzica ce venea în valuri de la casetofoanele date la maximum din preajma tarabelor. Țipete ascuțite și refrene fredonate cu glas răgușit se împleteau, amestecându-se haotic, amețitor. Culori vii, de carnaval, scânteiau în noapte ca-n vârtejul unui carusel. În parcul de distracții, Isabelle și Dayan se dădură în montagne-russe și țipară cât îi ținea gura. Isabelle mănca clătite cu dulceață de zmeură și se mânji toată pe mâini și pe față. Dayan nu mai continua să se minuneze de toată mulțimea aia amețită și frenetică ce se învălătuca pe străzile multicolore și orbitoare...

După vizita în Neptun, Isabelle și Dayan se întoarseră în Olimp ca să meargă la discoteca în aer liber *Paparazzi*. La lumina infidelă a reflectoarelor, dansară din noapte până în zori.

*

Zilele la mare nu diferă în general una de cealaltă, toate par că se scurg la fel, indiscernabile în splendoarea lor mereu egală și absolută...

Totuși, într-una din zilele acelea splendide și atât de asemănătoare cu toate celelalte, Dayan văzu un copil înecat, iar imaginea asta îl zgudui. La fel ca și plânsul părinților.

Într-o altă zi, mai exact într-o noapte, o lună uriașă apăru subit pe cerul fără nor și țesu o punte tremurătoare deasupra valurilor. Privind în zare, unde se pierdea, cine știe în ce depărtări, drumul lunii, Isabelle își aminti o poveste din copilărie și i-o istorisi lui Dayan. Pe atunci, Isabelle avea un vis recurent: în fiecare noapte, se făcea că se întorcea în timp pe vremea când era preoteasă a lunii și oficia niște ritualuri bizare, de neînțeles acum, totuși, într-un anumit fel, familiare. În vis, totul era ușor și de la sine înțeles, dar, trează fiind, Isabelle nu îndrăznea nici măcar să privească luna. În vis, nu-i era teamă și făcea totul cu deplină siguranță, calmă și stăpână pe sine, dar seara, la mare, când se plimba pe faleză cu părinții, iar taică-su îi arăta dâra lunii pe ape, Isabelle își ducea mâinile la ochi, tresărind. Pe ascuns, zbatându-se între frică și o atracție indefinită, privea printre degete puntea lunii peste mare. Ceva îi spunea că puntea asta ducea undeva..., într-o altă lume. Dincolo... Dar nu știa ce era dincolo și îi era frică... Uneori, se gândea că, dacă nu i-ar fi atât de teamă, ar putea coborî treptele înalte, roase de mușchi, de sus, de pe faleză până jos, pe malul mării, și ar putea urma calea lunii, mergând deasupra valurilor, fără să se înece, fără măcar să se ude, până acolo, *dincolo*...

În ultima zi, Isabelle și Dayan se treziră devreme, pe la 5, să vadă răsăritul. Dayan văzu pentru prima oară, la mare, cum se naștea și

cum creștea lumina din întuneric. Lumea i se dezvăluia acum într-o lumină proaspătă, caldă și reconfortantă, ca o perlă nemaivăzută. Și el se simțea ca un culegător de perle căruia, buimăcit, încă nu-i venea să creadă că o descoperise. Frumusețea lumii îi tăia răsuflarea.

*

La întoarcere, când, după vreo oră, în sfârșit găsiră vagonul 14 în care erau repartizați și care se afla în mod cu totul regulamentar și ireproșabil între vagoanele 3 și 4 (cu ocazia asta Isabelle și Dayan deprinseseră de la maștrii CFR un nou mod de numărare, mai eficient: 1, 2, 3, 14, 4... !), cei doi erau deja prea obosiți ca să nu ațipească un pic. Cât stătuseră la mare avuseseră o energie neobișnuită, parcă nepuizabilă, dar acum, dintr-o dată, aceasta se risipise și se simțeau extenuați. De când se urcaseră în tren îi cuprinsese nostalgia și le era deja dor de mare.

Cap. 18. Aerisire de week-end

Pe 23 august (surprinzător, de data asta chiar conform programului), Isabelle și Dayan pleacă la munte să-și facă „aerisirea de week-end”. Pentru majoritatea oamenilor (în special, pentru locuitorii zonelor urbane), se gândea Isabelle, excursiile de week-end sunt deja ceva arhicunoscut, și, putem spune, într-un anumit sens, obligatoriu pentru cei care țin cât de cât la statutul lor social. Pentru 2-3 zile, locuitorii orașelor se smulg din poluarea apăsătoare a urbelor și, aderând, motivat sau din pur conformism la sportivismul și la cultul sănătății din lumea de astăzi, se duc să se aerisească la munte, inhalând cu un apetit incomensurabil izomerii oxigenului O₂ și O₃. Acum, orice cetățean respectabil trebuie să-și ducă familia și / sau prietenii să-și facă săptămânal (sau... săptămă-lunar, după posibilități) aerisirea de week-end.

După ce pierdură de câteva ori consecutiv trenurile ultramatinale în direcția București - Ploiești - Brașov (de la 4.25, 5.18 și 6.07), Isabelle și Dayan reușiră totuși să evite să ia un tren de seară, ba chiar ajunseră la Bușteni la o oră rezonabilă (la 11.27). Inițial, proiectaseră o „aerisire de grup”, dar, cum prietenii din gașcă pretextaseră tot felul de chestii pe cât de urgente pe atât de importante (unul trebuia să facă curat, altul trebuia să treacă pe la un vecin să împrumute o piuliță, altul n-avea bani de țigări și rom pentru drum, altuia îi era teamă să nu-i prindă vijelia pe munte (la buletinul meteo se anunțase cer variabil, parțial noros!... etc.), se resemnară la o „aerisire de cuplu” (ca să nu spunem „de familie”).

În Bușteni era ceață. Din când în când, crestele aproape neverosimil de dantelate ale munților se dizolvau în ceață și apoi reapăreau brusc. Dayan văzu deodată Crucea de pe Caraiman răsărind din ceață și fu scuturat de un fior adânc. I se păru că numai atât și era de ajuns ca mica lor excursie să nu fie o ratare.

Luară telecabina până la Babele, urmărind la fel ca toți ceilalți „turiști - model” spectacolul văii abrupte și sinuoase: verdele orbitor al ierbii, nenumăratele spirale ale potecilor, scânteierile fulgurante

ale cascadelor, forma aerodinamică a stâncilor, câteva capre negre sărind grațios printre pietrele ascuțite și neregulate. Prin geamul telecabinei, șters puțin cu podul palmei, se vedea bine: ca la televizor.

În telecabină, copiii țipau în timp ce adulții se străduiau să le arate noi aspecte surprinzătoare, chiar senzaționale ale peisajului, împungând cu degetul în toate părțile și debitând o doză insuportabilă de platitudini („Puișor, uite drumul pe care am fost noi data trecută! Acolo, în dreapta. Vezi ce mic se vede de aici, de sus! Și când te gândești că noi am fost pe-acolo, pe unde ne-am mai băgat și noi, ca nebunii..., da' acum mergem cu telecabina.”; „Puișor, uite hotelul nostru acolo în vale! Acolo jos stăm noi, mamă! Uite ce jos stăm noi!”; „Puișor, uite cascada, mamă! Vezi ce mică e! Se vede mică, da' e mare, mai mare ca tine, e mare de tot, și face mult zgomot, mai mult ca tine, că și tu m-ai înnebunit de cap, și, dacă nu ești cuminte, te papă cascada!”; „Puișor, uite stâncile, mamă! Vezi ce ascuțite sunt! Dacă nu te potolești și te mai srobești ca porcu', o să-ți între o stânca-n nas, o să te-nțepe și-o să faci bubă, fir-ai al dracu' să fii!...”). Descoperirea caprelor negre fu speculată abil de toți părinții care, încercând să le indice copiilor cât mai precis poziția lor, ajuseseră să țipe mai rău ca progeniturile.

La Babele cei doi remarcară din nou gustul pentru pitoresc al „turiștilor - model”. Aceștia se adunaseră claie peste grămadă în jurul faimoaselor pietre și se călcau în picioare doar-doar să se fotografieze lângă ele. Fără să vrea, Dayan își aduse aminte de indiferența față de natură a „turiștilor model” de la mare; oricât se sforța, nu mai ținea minte să fi văzut, în afară de ei doi, pe cineva care să stea pe plajă, pe dig, pe pietre, pe stabilopozi ore în șir să privească marea. La fel ca muntele, marea avea un rol pur instrumental: era utilizată pentru înotat (în scopuri sportive și pentru divertisment), pentru fotografierea înotătorilor (în scopul atestării performanțelor la înot... sau la stropit prietenii și /sau necunoscuții sau la agățat fete inocente doar în bikini) și, eventual, pentru a arăta acasă, rudelor și cunoștințelor, dacă aproape tot timpul era petrecut noaptea în discotecă, iar ziua dormind sau la plajă, la soare, că totuși oamenii noștri au fost la mare, și nu în altă parte.

De la Babele, după un scurt popas, se îndreptară spre Omu. Sus, pe platou, Isabelle avu deodată senzația că se afla într-un acvariu uriaș. Norii, într-adevăr, semănau cu peștii - piscică: de un alb aproape imaculat, periculoși, cu mișcări de felină. Isabelle se lăsă captată de mișcările line, ondulatorii cu care acești pești - piscică înotau halucinant, cu o inefabilă senzualitate, în apele neînchipuit de albastre. Lumina se filtra ca-ntr-un ocean nesfârșit. Pâlcurile de ceață păreau meduze plutind amețitor de lent pe acordurile unui vals. Rochii de bal, largi, vapoase învolburându-se... Rochii de bal irizând luciri de curcubeu... O explozie de umbreluțe albe, iluminate parcă din interior. Pe platou, oamenii păreau că lunecă încoace și încolo ca niște peștișori *Pomacanthus Imperator*, strălucitori, insolenți, etalându-și exotismul lor efemer. Dincolo de agitația continuă din acvariu, mai departe, se întindea o tăcere adâncă în care totul putea să dispară, într-o clipă, fără urmă...

Pe drum, Isabelle și Dayan se opriră de câteva ori mai curând ca să contemple peisajul decât ca să se odihnească. Lui Dayan îi atraseră atenția marcajele de pe traseu: niște stâlpi înalți, strămbi, scorojiți, înfipți superficial în pământul tare și zgrunțuros. Arătau ridicol. Muntele părea un arici enorm căruia i se smulseseră toți țepii și apoi i se lipiseră stângaci cu aracet tot soiul de bețișoare colorate țipător, mânjite cu vopsea. Dayan încercă să-și imagineze muntele fără marcaje. Își dori să dispară deodată toate marcajele, să dispară chiar și turismul, și să rămână doar muntele și ei doi, singuri, într-o aventură fără sfârșit...

Vroia să uite civilizația cu semnele ei care aici deveneau stigmate, miile ei de repere artificiale și forfota larvară a miilor de Omuleți - Indicatori din Pădurea fără Rost. Vroia să se rătăcească acolo, în munți, și să înceapă apoi, treptat, să redescopere misterele, ei doi, doar ei doi, pe cărări neștiute de nimeni... Deodată, Dayan tresări. Ceea ce simțea acum îl uimea, dar nu știa dacă să se bucure sau să se întristeze. Trăia o senzație cu totul nouă, dureros de vie, un dor nesfârșit de a regăsi o lume pierdută... Pentru prima oară îl străpungea un astfel de dor pe care înainte doar și-l imaginase. Dorul acesta îi cuprindea întreaga ființă, pătrunzându-i în carne, amestecându-se cu sângele și limfa, tânjind cu fiecare celulă.

În apropiere de Omu, la prânz ceața se mai ridicase. Cabana Omu părea o căsuță din basme. Lipit de ea, pietroiul care marchează propriu-zis vârful Omu semăna cu capul acela uriaș prin care Vrăjitorul din Oz i s-a înfățișat lui Dorothy. Cu ajutorul lui Dayan, Isabelle se cățără chiar până în creștetul chel și grăsuț al capului uriaș. Apoi, în cabană, la lumina intimă a câtorva lămpi, așezați la o măsuță cu ștergere roșii și ulcioare de ceramică pictată, băură un tradițional „rom cu ceai”, aromat și fierbinte de ieșeau aburi.

– Ce moacă ai! râse Isabelle, urmărindu-l pe Dayan printre aburi. Parc-ai fi duhul din lampa lui Alladin. Din păcate, am senzația că o să te destrami înainte de a face o faptă bună și a-mi îndeplini o dorință.

Dayan se trase mai aproape de Isabelle s-o ia în brațe și s-o sărute. Părul ei lung, răvășit de vânt mirosea amețitor a flori...

– A, nu! Nu asta vroiam! se îmbufnă Isabelle, smulgându-se din îmbrățișarea lui Dayan.

Mai vroiam 50 de rom, zise ea.

De la Omu hotărârea s-o ia înapoi spre cabana Caraiman și să înnopteze acolo. Pe drumul de întoarcere, în apropierea Sfinxului, întâlnește un ciobănaș blond desprins parcă din pânzele lui Grigorescu. Părul bălai îi strălucea ca o aură. Isabelle se gândi că poate toți păstorii ca el au o asemenea aură... Îl privi îndelung. Și, la un moment dat, el îi zâmbi neînchipuit de galeș. Unul din câinii lui avea un ochi cu irisul căprui - roșcat, iar celălalt ochi, verde deschis, cu irizări violet-albastre și cu numeroase vinișoare cenușii. O privea la fel de galeș ca și stăpânul lui. Isabelle întinse mâna să-l mângâie, dar parcă se volatiliză într-o clipă.

Pe la șase jumătate ajunseră la cabana Caraiman unde aflară că nu mai erau locuri libere și că urma să doarmă probabil în hol sau, dacă aveau ceva noroc, chiar în sala de mese. După ce mâncară ceva în grabă, ieșiră afară să stea pe iarbă. Ceața curgea în valuri, absorbită de spirala violetă și, parcă, ireală în amurg a Văii Jepilor. Isabelle se întinse pe spate și, cuprinsă de voluptatea atingerii firelor de iarbă, închise ochii și oftă ușor. Dayan privi o vreme departe, în zare. Apoi, dintr-o dată, se ridică din iarbă și se îndreptă spre crucea veche și ruginită, așezată chiar pe marginea prăpastiei din spatele

cabanei (an de an tot mai largă din cauza surpărilor de teren). Mergea ca beat, amețit de gânduri bizare și confuze, cuprins de frisoane, împins parcă mereu din spate de niște forțe coplesitoare.

Se opri chiar pe marginea prăpăstiei, lângă cruce. Privi un timp în gol. Desfășurându-se halucinant în albul ei imaculat de giulgiu sau de vâl de mireasă, ceața se învoldura deasupra prăpăstiei. În depărtare, dincolo de ceață, se întrezăreau culmile neverosimil de albastre ale munților. Deasupra, cerul trandafiriu, filtrând lumina ca prin petalele unei roze translucide... Și, mai sus, marginile tivite cu aur ale norilor alb-gălbui, vibrând de lumină.

Frisoanele dispăreau încetul cu încetul, teama se îndepărta, se simțea ușor de parcă ar fi plutit... I se părea că se debarasează treptat de toate senzațiile, că se eliberează într-un fel chiar de el însuși și că e gata să ajungă să privească totul dintr-un punct suprem, impersonal, ajuns la hiperluciditate. Exista acolo o supradimensionare – nu numai a întregii imagini, ci și a fiecărui detaliu. Și o claritate perfectă a fiecărei imagini. Lui Dayan i se păru că vede până în miezul lucrurilor.

Totul devenise perfect transparent – ca un cristal. Mâinile lui străvezii, strălucitoare lăsau să se observe fiecare vinișoară, fiecare vas de sânge, fiecare celulă. Devenea el însuși parte a acelei clarități orbitoare, identificându-se cu întregul sau cu orice detaliu.

Totul i se părea neobișnuit de frumos. Dar frumusețea aceea pură exercita, alături de fascinație, și o anume teroare asupra lui pe care însă nu avea nici forța, nici voința să o respingă... Îl dureau ochii. Vru să-și ducă mâna la ochi, dar aceasta, străvezie, scânteietoare și înțepenită ca o aripă de libelulă într-un insectar, nu-l ascultă: devenise inertă. Atunci Dayan se înspăimântă și, cu ultimele puteri, se zbatu să se smulgă din vrajă. Se văzu, ca prin vis, alergând spre cabană. Se simțea pătruns de păreri de rău, de doruri fără nume, de o voluptate sfâșietoare. Ar fi vrut să se întoarcă *acolo*... Lângă cabană, o văzu pe Isabelle adormită în iarbă și, de data asta, încercă un altfel de regret, un sentiment acut de vinovăție. Se trânti lângă ea în iarbă și o încolăci cu brațele, lipindu-și fruntea umedă și rece de pletele ei calde și parfumate.

Pe la unsprezece jumătate noaptea ieșiră amândoi în spatele cabanei, aproape de marginea prăpăstiei. Deasupra – un cer înalt, strălucitor, plin de stele. Sub cerul de aur, contururile munților păreau de un negru carbonizat. Valea plutea halucinant într-o lumină pală, difuză. Cabana se zărea învăluită într-o stranie aureolă, aflată parcă sub efectul unei aurore boreale. Isabelle și Dayan se așezară pe pietrișul rece și zgrunțuros să privească cerul spuzit de stele. Isabelle insista să vadă Steaua Polară așa că Dayan fu nevoit să-i arate timp de vreo jumătate de oră, fără succes, încotro să se uite. Carul Mare era parcă peste tot, dar nu ducea niciodată la Carul Mic și la Steaua Polară din apropierea sa. Într-un sfârșit, Isabelle văzu singură (sau i se păru că vede) Steaua Polară și declară că de acum încolo se va dispensa de ajutorul bărbaților.

– O văd, zise Isabelle precipitat.

– O vezi?

– Da, o văd, spuse ea, agitându-se.

– Sigur? întrebă Dayan.

– Da, confirmă Isabelle.

– Acum închide ochii, zise Dayan.

Isabelle închise ochii, așteptând probabil un sărut lung sub cupola Stelei Polare.

– O mai vezi? întrebă Dayan.

– Bineînțeles că nu, a dispărut, zise Isabelle ușor enervată că sărutul întârzia să apară.

– Steaua pe care ai văzut-o era o lume. Și tu ai sfârâmat-o între pleoape, spuse Dayan.

– Faci caterincă de mine?...

Isabelle se bosumflase, n-avea chef de aforisme. Își zise apoi cu ciudă că, dacă ar fi sărutat-o, s-ar fi aprins desigur o stea, undeva, oricât de departe...

În cabană, în sala de mese, Isabelle și Dayan jucară apoi „Șeptică” și „66”. Într-o lumină pală, prin fumul de țigară dens care topea toate formele într-un abur nedefinit și fantastic, oamenii beau, fumau, discutau, se sărutau, se pipăiau pe sub masă, jucau cărți, table sau șah și râdeau înfundat. Orice figură părea transfigurată, ireală. Dincolo de zarva aparentă se întindea o tăcere adâncă, nesfârșită. Un

fel de amortăală, de încetinire a mișcărilor până la dispariția lor. În lumina difuză, prin fumul de țigară se întrezărea, încremenită în tăcere, o lume stranie și atemporală. Frântă de oboseală, Isabelle adormi pe scaun, legănată ușor de brațele lui Dayan. Pe la trei jumătate noaptea, Isabelle se trezi din somn. I-era sete. Dădu pe gât un șpriț rece. În aceeași lumină slabă, plutind în fumul de țigară, oamenii beau, fumau, jucau cărți, table sau șah... Isabelle adormi la loc.

A doua zi, ceața se risipise. Plecară de dimineața devreme spre Cruce. O lumină proaspătă și clară învăluia totul. În aerul umed pluteau mireme de flori și, aduse de departe, de fân cosit. O luară înainte, pe brână. Poteca șerpuia amețitor printre stânci și prăpăstii. Pe anumite porțiuni, Isabelle și Dayan se ținură de lanțurile fixate în peretele abrupt și crăpat al stâncilor, având grijă să nu alunece. În stânga, stâncile păreau că urcă departe, până în cer, în dreapta se adâncea prăpastia. Ierburi înalte și mlădioase foșneau în vale, în valuri de rouă, câte o garofiță de munte țâșnea pe alocuri ca o flacăra din pământul arid și pietros. Când ajunseră la Cruce realizară că nu erau chiar atât de matinali cum crezuseră. O droaie de turiști se aflau deja acolo, cuprinși de febra fotografierii lângă monument, agitându-se într-una să vadă... ca să se vadă mai bine (în poze). Crucea strălucea puternic și straniu în soare și Dayan o privi îndelung, înfiorat, fără să-și poată lua ochii de la ea.

Se îndreptară apoi, pe drumul de iarnă (varianta de drum mai ușoară – pe platou, nu pe brână), din nou spre Babele. După un scurt popas la Babele (unde se aprovizionară cu țigări și bomboane „energizante”), o luară spre Piatra Arsă (unde se mai opriră pentru o porție zdravănă de ciorbă de perișoare, cârnăciori afumați cu varză călită și bere), urmând apoi traseul spre cota 2000 pentru a prinde ultima telecabină spre Sinaia. Înainte de a urca ultima pantă se mai opriră o dată să contemple priveliștea. Vizibilitatea era aproape perfectă. Văi și culmi fără număr se înlănțuiau în depărtare. Cerul era albastru, fără nor.

– Ah, cerul acesta atât de albastru de parcă bate-n negru! oftă Dayan.

– Vezi, se întoarce el spre Isabelle, aici, în munți, semnele firii sunt uneori atât de limpezi... Într-un fel, noaptea este permanent deasupra noastră. Albastrul de zi al cerului nu pare decât un început de întunecare spre negrul absolut, spre bezna fără margini. Cu cât e mai albastru, cu atât e mai aproape de noaptea fără sfârșit. Cerul acesta de-acum, cerul clasic al munților, atât de albastru este cea mai profundă anticipare a nopții în care totul va dispărea fără urmă...

La cota 2000, Isabelle și Dayan mai priviră o dată platoul, parcă neîndurându-se să se despartă de el. Cine știe când vor mai reveni ei doi, împreună, aici, la munte...

În stația de telecabină, Isabelle reuși să-l convingă pe Dayan să mai facă un scurt popas. Mai aveau ceva timp până la ultima telecabină. Isabelle se îndopă cu sandwichuri calde cu cașcaval și șuncă presată, chipsuri cu brânză și usturoi, snackuri cu aromă de pizza și minicroissant cu cremă caramel. Luară apoi în fugă bilete doar de la cota 2000 la cota 1400, gândindu-se că nu le-ar strica o plimbare spre și prin Sinaia. Oricum aveau să plece cu ultimul tren spre București.

La cota 1400 coborâra din telecabină și ieșiră repede afară să mai vadă o dată munții în lumina amurgului. Isabelle îl tot bătea la cap pe Dayan să facă o scurtă vizită și la hotelul Alpin să mănânce o porție zdravănă de papanashi cu dulceață și smântână (calzi, moi și pufoși de se topeau în gură, cu dulceață de gutui și cu smântână proaspătă, tare ca untul, își zicea ea, lingându-se pe buze) ca să se întremeze, nu de altceva, dar Dayan se opuse categoric, invocând lipsa de timp. Isabelle însă insista, susținând că mai era destul timp, că ea nu voia să ia o cină completă, ci numai un amărât de desert, că nici nu se punea problema să plece de la munte fără să fi mâncat papanashi, doar așa cerea tradiția... Apoi, vara la munte se întunecă târziu, după nouă seara și, oricum, în ultimă instanță, ar fi putut să coboare în Sinaia pe șosea, într-un mod foarte romantic, la lumina lunii. Totuși, Dayan nu se lăsă și, în cele din urmă, reuși să nu accepte decât o concesie minoră: să-i ia alt desert și anume un cornet cu zmeură de la o țigancă din apropiere. Oricât îi explică Dayan că acel cornet cu zmeură se încadra mai bine în peisajul montan, Isabelle nu păru să înțeleagă, ci își mănca pe drum bosumflată desertul, când numărând

cu voce tare viermii din boabele de zmeură, când smiorcăindu-se teribil după porția ei mare de papanashi... moi, pufoși, fierbinți și rumeni, gata să se topească în gură... în gura altuia.

De la cota 1400 o luară pe șosea spre Sinaia. Cum Isabelle mergea încet, abia târșindu-și picioarele, Dayan o luă înainte, silind-o astfel să-l urmeze. Când ajunsese în dreptul Cabanei Schiorilor, aproape se întunecase. Rămasă singură, în urmă, Isabelle începuse din nou să-și bocească porția ei de papanashi cu dulceață și smântână, dar Dayan era la distanță, în față, așa că nu o auzi. Înainte de pod, Dayan se opri s-o aștepte pe Isabelle, hotărât ca, în ultimă instanță, dacă n-o putea convinge să se miște, s-o ia pe sus, în brațe, și să fugă cu ea până jos, în oraș, la gară. Isabelle parcă nu mai apărea.

În timp ce-o aștepta un pic stresat, tot uitându-se în jur, îi atrase atenția un băiețel în salopetă portocalie care căuta ceva în mijlocul străzii. Pipăia febril asfaltul, pentru a-și găsi lucrul rătăcit... Ceva apăru la orizont. Din păcate, nici Isabelle, precis nici ceea ce căuta copilul. O mașină BMW roșie, decapotabilă, în mare viteză. Copilul continua să scormonească asfaltul cu înfrigurare. Mașina nu claxona. Dayan strigă, încercând să-l atenționeze pe băiețel. Mașina se apropia cu o viteză amețitoare. Copilul nu se mișca din mijlocul străzii, parcă se lipise de asfalt ca o gumă de mestecat. Dayan strigă din nou și se aruncă spre el.

Copilul se prăbuși în șanț și, îndată ce se dezmetici, începu să scoțesească din nou, de data asta prin iarbă. Ridică îndată un obiect argintiu și-l șterse de praf cu poala cămășii. Își găsisse ochelarii.

Tipul de la volanul BMW-ului opri câțiva metri mai în față, și, aruncând o privire fugară înapoi, înjură cu glas răgușit: „F...-ți gâtul mă-tii de dobitoc!”. Apoi, brusc, demară în viteză, fără să se mai uite în urmă. Din radio-CD-ul dat la maximum, prin boxele puternice, răzbătea în valuri „Macarena”.

Cap. 19. Regăsirea

Abia ieșit din spital, Dayan ardea de nerăbdare să se ducă acasă și s-o vadă pe Isabelle. Se simțea însă ușor amețit. Lumina de afară îl orbise. Inspiră adânc aerul proaspăt al dimineții. Se externase cu o zi mai devreme decât era prevăzut. Isabelle nu-l aștepta azi. Avea să-i facă o surpriză. Îl sunase cu o zi în urmă să-i spună că-l va aștepta acasă cu pizza și spaghete preparate chiar de ea. Asta era chiar o premieră pe care, din păcate, avea s-o rateze pentru că se externase prea devreme. „E, nu-i nimic”, își zisese el, o zi în plus cu Isabelle prețuia mai mult decât toate spaghetele și toată pizza din lume. Mai știi, poate o va surprinde în bucătărie, pregătindu-se pentru venirea lui. Și-o imaginează pe Isabelle în bucătărie, cu părul ei lung prins într-un coc igienic, eventual cu o bonetă albă pe cap, purtându-și cu demnitate însemnele activității casnice ca, de pildă, tradiționalul șorț pătat și unsuros și bufni în răs.

Se simțea cam confuz. Nici nu-și aducea aminte prea bine ce se întâmplase. A, da, salvase un copil de la un accident rutier altminteri mortal, iar doctorii îl salvaseră pe el. Ce bine e când fiecare își face datoria... Asta era cam tot. În plus, își mai amintea vag că auzise în spital că autorul accidentului, dispărut de la locul faptei, ar fi fost, în continuare, căutat de poliție.

Merse încet către stația de tramvai, încercând să-și pună ordine în amintiri.

– Bună ziua, auzi deodată pe cineva întrerupându-i firul gândurilor.

În fața lui se afla un puști de vreo 15-16 ani, îmbrăcat sport.

– Bună ziua, dom' profesor, zise din nou puștiul, ridicându-și șapca Nike.

Era cam pipernicit, pistruiat și plin de coșuri, dar avea ochi rotunzi și vioi, atât de strălucitori de parcă pluteau în lacrimi.

– Cum a fost în vacanță? întrebă puștiul.

Dayan îl privea buimac, fără a rosti vreun cuvânt. Puștiul i se părea cunoscut.

– Ați fost la munte, la mare? Văd că sunteți bronzat, zise puștiul. Vă cam invidiez. Eu n-am prea ieșit vara asta din București. N-am fost decât la țară, la bunici. În schimb, duc o viață foarte sportivă, zâmbi el. Chiar acum mă duc să fac jogging și apoi mă duc la tenis.

Dayan îl privea în continuare perplex, în tăcere.

– N-aveți corigențe în perioada asta? se interesă puștiul, privindu-l iscoditor.

Dayan nu răspunse.

– Atunci e super, reluă puștiul. Înseamnă că sunteți încă „free as a bird”..., fredonă el cam fals refrenul din cântecul Beatleșilor.

Se uită apoi la ceas.

– Haideți că mă duc și eu. Am cam întârziat. Mă întâlnesc cu câțiva prieteni și... A, ați fost drăguț că i-ați dat notă de trecere la teză lu’ Boabă, altfel nu mai venea acum la jogging și la tenis. Făcea cură de sedentarism și de numere complexe. Mă bucur că v-am văzut. Vacanță plăcută în continuare, îi ură el lui Dayan.

N-apucă să facă puștiul câțiva pași că se întoarse brusc. Ochii lui mici, negri, rotunzi și vioi îl sfredeleau.

– A, știți că anul ăsta clasa noastră organizează balul bobocilor. Trebuie să iasă super, nici nu se pune problema altfel. Ați zis că ne ajutați..., zise puștiul, privindu-l rugător - întrebător.

Dayan tăcea.

– Ați promis că o să vă ocupați personal, marșă puștiul. Eu unul am încredere în dumneavoastră. Anul ăsta Sadoveanu o să fie cel mai tare. Trebuie, zise puștiul, privindu-l cu ochi strălucitori.

Fără să-și dea seama, Dayan dădu din cap. Puștiul se uită din nou la ceas, având aerul că intră în panică.

– Acum chiar că mă duc. Bună ziua! Și vacanță plăcută!

Dayan îl privea cum se îndepărtează. Totul i se părea extrem de ciudat și de familiar în același timp. Trebuia doar să depună un efort de concentrare ca să înțeleagă. Încercă din nou să-și pună ordine în gânduri, dar nici de data asta n-avu timp, căci se auzi strigat. Alice și Sandu, mână-n mână, se apropiau de el în mare viteză. Dayan se frecă la ochi să fie sigur că vedea bine. „Hotărât lucru, astăzi e ziua surprizelor”, își zise el.

– Ce mai faci, mă, eroule? îl luă Alice în primire.

– Destul de bine, îngăimă Dayan. Dar voi...

– Noi ce? se prefăcu Alice supărată. Nu ne șade bine împreună? Eroul meu, dragul meu, mentorul meu, spune tu dacă nu ne șade bine împreună!. Apropo, când te-ai externat? Nu, nu e nevoie să-mi răspunzi. Pari încă năucit de ce ți s-a întâmplat. Se vede treaba că ai ieșit chiar azi la lumină. Bravos națiune, halal să-ți fie!

Alice își trase mâna din mâna lui Sandu.

– Uite ce e, ventuză mică, îi zise ea lui Sandu, am uitat să mă dau azi pe mâini cu deodorant antiperspirant (că se pare că altfel nu se mai poate). Ține-mă de gât, ordonă ea. Vai, scuză-mă, erou! Îți voi acorda imediat toată atenția cuvenită. Hm... Ce trebuia să fac? A, să-ți dau raportul, spuse ea teatral. First, după cum vezi (și să știi că vezi bine), eu și Sandu suntem împreună. Olivia a plecat din țară... Taică-su a fost trimis atașat cultural în Japonia și a luat-o cu el. Ți-am zis eu, Sănducule, că ăștia sunt securiști, nu? Second, după cum vezi, eu și Sandu suntem împreună... And so on... Ei, hai să fim serioși, nu-s chiar așa de îndrăgostită!

Sandu se înroși până în vârful urechilor.

– Ei, cum îți spuneam, reluă Alice, eu și Sandu..., dar n-apucă să termine pentru că bufni în răs. Ce trebuia să fac? A, să-ți dau raportul. Păi... Ela nu s-a întors încă din provincie (nu știu unde dracu', s-a dus să vadă o casă bântuită sau așa ceva, cred că pune ea ceva la cale), Dan e plecat într-o tabără de vară de mate (vestea asta cred că tare îți place, dom' profesor!), Camil s-a dus în Deltă de unul singur, cică să vadă acolo lumina crepusculară (poate zona crepusculară, că-i în stare!), Diana e pe vrăjeală cu Lucian, Alina a plecat la mare chiar week-end-ul ăsta cu Virgil, Gabi și Emil s-au ..., a, pardon, p-ăștia nu-i știi... Cam asta e. Apropo, nemuritorule, noi ne cam grăbim, nu te supăra. Pa! Și ai grijă, vezi că ți-a căzut ceva din rucsac.

Dayan se aplecă absent să ridice acel ceva de pe jos. Când se uită după ei, Alice și Sandu dispăruseră deja în zare. De-abia atunci Dayan se uită mai bine la obiectul luat de pe jos și înlemni. Era un buletin! Al lui! Cu toate datele trecute în el. „Orobete Constantin, 17.03.1969, seria MP nr. 237451, Intr. Zorilor, nr. 15, eliberat de

Poliția Municipiului București, secția 9, la data de 19.03.1993.” Era specificată chiar și grupa sanguină (01).

Nu înțelegea cum apăruse dintr-o dată buletinul acela. Se gândi apoi că totuși la spital trebuie să fi avut buletinul pentru că, altminteri, cu greu l-ar fi internat fără acte. Dar nu putea fi sigur de nimic. În timp ce studia uimit buletinul, tot întrebându-se de unde apăruse, Dayan remarcă deodată ceva și mai uluitor: adresa! Adresa exactă, iar precizia datelor îl străfulgeră: Intrarea Zorilor, nr. 15. Asta însemna.... „acasă”. Și acolo locuiau... Ștefan și Valeria Orobete, adică... părinții lui! Putea încerca să se ducă acum, chiar acum, acasă, la părinții lui! Cuvintele astea banale „acasă la părinți” îi stârneau o emoție năucitoare. Se clătina. Abia se mai putea ține pe picioare. Pământul se învârtea cu el. Inima-i bătea să spargă pieptul. Totul i se părea în continuare nespus de ciudat și confuz, dar și, într-un anumit fel, familiar și complice.

În apropiere, un taximetrist burtos își aștepta clienții fumând un trabuc, afară, în fața mașinii. Dayan se îndreptă ca prin vis spre taximetrist și-l întrebă cu glas slab și întretăiat dacă știa cumva unde este Intrarea Zorilor. Taximetristul întârzia să răspundă. Trăgea adânc din trabuc, privind undeva, în zare, într-un punct nedefinit. Dayan se gândi că poate nici nu-l auzise și repetă întrebarea. Atunci i se păru că nu se aude nici el însuși, că buzele i se mișcau în gol și cuvintele se articulau undeva, în altă parte, la mare distanță...

– Îmi pare rău, m-am tot gândit, da’ nu știu, zise în sfârșit taximetristul, surprinzându-l pe Dayan care nu se mai aștepta să-i răspundă. Însă pot să vă dau Ghidul Străzilor să vă uitați dacă vreți, reluă taximetristul cu un aer binevoitor.

Dayan înhăță Ghidul Străzilor cu mâini tremurătoare. Și deodată fața i se destinse într-un zâmbet larg. Ochii îi străluceau înlăcrimați. Oftă ușurat. Era acolo, la pagina 3... Și el care se temuse în mod stupid că n-o s-o găsească... Era acolo! De la pagina 3 trebuia să treacă mai departe la pagina 9, la K2, să vadă zona în care se afla strada. La prima privire, liniile din K2 păreau că se împăienjenesc, dar apoi Dayan văzu Vatra Luminoasă și chipul i se luminează și lui. Știa Vatra Luminoasă, desigur. Intrarea Zorilor se afla undeva între Vatra Luminoasă și Stadionul Național, iar până în apropiere, la

intersecția dintre Vatră și Mihai Bravu, putea să ia tramvaiul 17 sau 34, apoi urmând să meargă o stație sau două cu troleul 86 sau 90, ba poate chiar pe jos.

– Mulțumesc, zise Dayan aruncând în brațele taximetristului Ghidul Străzilor și luând-o la fugă să prindă tramvaiul 34 care oprise deja în stație.

La început se cam rătăci în labirintul străzilor, deși i se părea că memorase foarte bine schema din Ghidul Străzilor. Trecea pe lângă case vechi, ușor scorjite, cu bolți de viță și cu grădini multicolore păzite de pitici. Miresmele florilor îl amețeau. Dar era fericit. Fără să-și dea seama, ajunse pe o străduță pavată, foarte scurtă, care se închidea brusc cu trei case ca cele de turtă dulce din povești. Pe stradă, câțiva copii jucau fotbal cu o minge dezumflată. Două fetițe cu codițe împletite săreau coarda, numărând cu voce tare. La umbra unui castan din fața casei, un bătrân stătea pe o băncuță verde urmărind jocul copiilor. Câțiva câini jigăriți zăceau la soare în praf.

Dayan se opri o clipă să privească cele trei case din fundul străzii. Apoi o luă înainte spre ele, văzând în trecut, ca prin vis, pe una din porți o plăcuță cu „Intr. Zorilor, nr. 5” și se opri în dreptul casei din mijloc. Pe porțile roșcate, mâncate de rugină, se cățara de-a valma Mâna Maicii Domnului, revărsându-se în cascade alb-gălbui. Casa era îmbrăcată în viță, iar la ferestrele deschise, cu perdelele fluturând în vânt, se zăreau ghivece cu mușcate roșii. Poarta scârțai ușor când Dayan o deschise. Intră în grădină. Undeva în spate, un bătrân meșterea ceva. Ceva mai aproape, printre ierburi înalte și flori, pe o băncuță, la umbră, o bătrână cu părul alb prins în coc împletea un ciorap gros de lână. Când îl văzu, aceasta se ridică de pe băncuță și, târșindu-și cu greu picioarele, se îndreptă spre el. Părul ei era atât de alb încât părea o lumină. Plângea. Printre lacrimi, ochii ei mari, albaștri îl priveau cu o duioșie nesfârșită.

– Ai venit, puiule, ai venit în sfârșit, zise bătrâna, strângându-l la pieptul ei. Mi-a fost așa frică... M-am tot rugat lui Dumnezeu să te ție în viață. Și iată că m-a auzit. Acum ești bine, sănătos... Și-ai venit înapoi acasă...

După ce bătrâna îi dădu drumul din brațele ei, Dayan se îndreptă spre casă. Era liniște. Perdelele fâlfâiau în vânt. Dayan auzi deodată

foșnetul unei rochii. O femeie la vreo cincizeci de ani, subțire, cu părul ca un abur, îmbrăcată într-o rochie lungă albastră trecu repede prin hol dintr-o cameră în alta cu un vraf de foi corectate cu roșu.

– Mama! strigă Dayan.

*

La masă savurarea spaghetti și pizza preparate de Isabelle. Ieșiseră într-adevăr delicioase, de-ți lingeași degetele. Mama lui Dayan o lăudă pe „viitoarea noră” pentru priceperea ei gospodărească și, totodată, nu se putu abține să nu-i mai amintească o dată să nu se grăbească, să aștepte întâi să termine liceul, să intre la facultate și-apoi să se angajeze undeva..., în definitiv, mai era timp până la nuntă și, oricum, ce rost avea să dea piept cu greutățile vieții așa de devreme... Isabelle își aminti de mătușa ei, de sfaturile (mai exact ordinele) ei privind programul riguros de viață și relațiile lungi, igienice și la distanță, nu de altceva, dar pentru a-ți păstra intactă propria mizerie, fără să ți-o amesteci cu a altuia, și bufni în răs. La masă, tatăl lui Dayan, un domn mai mic de statură, un pic îndesat, cu un zâmbet șugubăț și ochi vioi o tot tachina pe nevastă-sa că astăzi puștii știu doar engleză și calculatoare, așa că ea nu prea mai avea ce să le predea și poate era timpul pentru o reconversie profesională, eventual să se facă bonă în Italia... Bunicul lui Dayan o boscorodea, în joacă, pe nevastă-sa pentru că nu-i pusese pastila de Eferalgan în paharul de plastic cu dungi grenă, și nici nu umpluse paharul pe trei sferturi, ci numai pe jumătate, și parcă nici Eferalganul nu era Eferalgan, ci Supradyn, și el nu vroia energizante, nici măcar Viagra, că n-avea nevoie... Bunica lui Dayan nici nu-l băga în seamă. Ea zâmbea, în tăcere, privindu-i protector, cu căldură, pe cei doi tineri. Dayan îi făcu cu ochiul Isabellei, iar picioarele lor se atinseră în treacăt, tandru pe sub masă. Deși se însera, camera părea inundată de lumină. Dayan fredona încetișor: ”A venit, a venit toamna / Acoperă-mi inima cu ceva / cu umbra unui copac / sau mai bine, mai bine cu umbra ta”... De afară se auzea capricios, cu intermitențe, gălăgios-

sentimental, aspru și cald în același timp, inocent și poate un pic teribilist, un țârâit de greier... De departe, tot mai departe... fără să se stingă...

EPILOG

Vara s-a sfârșit. Dar povestea nu... Și ar putea continua așa, ca orice poveste: au avut mulți copii (asta înseamnă vreo 2 în ziua de azi) și au trăit fericiți până la adânci bătrâneți și poate mai trăiesc și-acum. Oricum ar fi, dragostea lor a rămas o iubire sau cel puțin o afinitate nu între persoane, ci între personaje... Ca toate iubirile... Un joc de reflexii și câțiva pași în oglindă...

1994-1998